FYSIOTERAPIAN KOULUTUSOHJELMA

Fysioterapian koulutusohjelma on laajuudeltaan 140 ov (3 - 3,5 vuotta). Suoritettava tutkinto on sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinto. Fysioterapia on osa laajempaa kuntoutusalaa. Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulussa fysioterapian koulutusohjelmassa toteutetaan kognitiiviskonstruktivistista oppimiskäsitystä. Opetussuunnitelman toteutuksessa korostuvat ilmiön ymmärtäminen ja tietojen tai taitojen käyttö uusissa yhteyksissä sekä ongelmanratkaisuvalmiudet ja itsereflektiotaidot. Tämän avulla opiskelijan kriittinen ajattelu ja itsesäätelytaidot kehittyvät.

Kuntoutuksen koulutus

Kuntoutus on yksilön ja yhteisön voimavaroja, selviytymistä ja yhdenvertaisen osallistumisen mahdollisuuksia tukevaa prosessiluontoista toimintaa. Sitä voidaan perustella sekä yksilön että yhteisön hyvällä ja yhteiskunnan hyödyllä. Kuntoutus on lakisääteistä, laaja-alaista ja moniammatillista yhteistyötä asiakkaan/kuntoutujan kanssa. Ihmistä ja hänen kuntoutustarvettaan tulee tarkastella siinä ympäristössä, jossa hän elää. Kuntoutus on yhteiskunnan ja yksilön kannalta tavoitteellista toimintaa, jossa asiakkaan/kuntoutujan mm. koti- ja työympäristön mahdollisuudet ja vaatimukset vaikuttavat kuntoutuksessa tehtäviin päätöksiin ja valintoihin. Kuntoutustarpeen ennakointi on tärkeää kuntoutuksen vaikuttavuuden takaamiseksi.

Kuntoutuksen perustana on asiakas/kuntoutujalähtöinen toiminta. Asiakas/kuntoutuja on elämäänsä suunnitteleva, aktiivinen ja toimintakykyinen ihminen, joka toteuttaa tarkoituksenmukaisesti omia pyrkimyksiään ja elämänprojektejaan. Kuntoutusprosessin lähtökohtana on asiakkaan/kuntoutujan hyvinvointi, itsemääräämisoikeus ja vastuullisuus.

Kuntoutus on poikkitieteellistä, moniammatillista toimintaa joka voidaan nähdä toisaalta edellä esitetyn kaltaisena työotteena ja toisaalta palvelualana. Kuntoutuksessa toimii asiakkaan/kuntoutujan tarpeita tukeva laaja verkosto, johon kuuluu asiantuntijoina kuntoutusalan koulutuksen saaneita eri ammattiryhmien edustajia. Kuntoutuksen asiantuntija tuntee ammattitaitonsa rajat ja tekee niiden puitteissa yhteistyötä muiden ammattiryhmien edustajien kanssa arvostaen heidän asiantuntijuuttaan. Asiantuntija tukee asiakkaan/kuntoutujan parasta kaikissa olosuhteissa tukien kuntoutujan ja hänen läheistensä sitoutumisprosessia.

Kuntoutusalan työntekijäryhmien keskeisenä toiminta-alueena on ihmisen toimintakyvyn edistäminen, ylläpitäminen ja parantaminen. Toimintakyky on osa elämisen laatua, kun ihminen kykenee selviytymään ja toimimaan erilaisissa ympäristöissä ja elämäntilanteissa mm. työssä, leikissä ja vapaa-ajan toimissa.

Tulevina vuosina yhteiskunnalliset muutokset muun muassa lisääntyvä muuttoliike, väestön ikääntyminen, työikäisen väestön väheneminen, syrjäytyneisyyden sekä mielenterveysongelmien lisääntyminen, asiakkaiden moniongelmaisuus ja nopeasti muuttuva työelämä asettavat haasteita kuntoutukselle. Tämä edellyttää kuntoutusalan asiantuntijatehtäviin kouluttautuvalta alueensa tuntemisen lisäksi muutoksen sietokykyyn ja joustavuuteen oppimista jo koulutuksensa aikana sekä tutkivaa ja kehittävää lähestymistapaa omaan työhönsä.

Fysioterapeutti koulutuksen tavoitteet ja ammatilliset tehtäväalueet

Fysioterapeutit osallistuvat terveydenhuollon ja kuntoutuksen alueelliseen suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin sosiaali- ja terveydenhuollon sekä liikuntatoimen alueella. Fysioterapeutit toimivat fysioterapian asiantuntijoina erilaisissa työryhmissä ja kehittävät kriittisesti omaa aluettaan. Fysioterapia ammattina ja työnä liittyy kuntoutustyöhön ja fysioterapian asema määritellään kuntoutustoimintaa ohjaavassa lainsäädännössä.

Fysioterapeutin toimintaa ohjaavat ammattietiikka ja kuntoutuksen arvot, joihin sisältyy näkemys yhteiskunnallisesti ja sosiaalisesti tasa-arvoisesta ja omaa elämäänsä hallitsevasta ihmisestä sekä kokonaisvaltaisesta terveyskäsityksestä.
Fysioterapia perustuu fysioterapiatieteeseen, jonka

tietopohja nousee ensisijaisesti liikuntatieteistä, terveystieteistä, lääketieteestä sekä käyttäytymis- ja yhteiskuntatieteistä.

Fysioterapeutin ammattitaito jaetaan seuraaviin pätevyysalueisiin: ammattikulttuurin sisäistäminen ja kehittäminen, terapiavalmiudet, kommunikaatio- ja yhteistyötaidot, tiedonhankinta- ja tiedon käsittelytaidot sekä kansainvälinen toiminta. Fysioterapeutin pätevyyden määrittely on tapahtunut työelämätutkimuksen ja Suomen Fysioterapeuttiliiton asettaman työryhmän pohdinnan tuloksena.

Ammattikulttuurin sisäistäminen ja kehittäminen edellyttää fysioterapeutin oman ammatillisen identiteetin kehittämistä. Fysioterapeutti tietää ja ymmärtää sen, kuinka fysioterapia-ammatti liittyy kuntoutustoiminnan arvojärjestelmään sekä sen toimintakulttuuriin eri palvelujärjestelmien osana.
Terapiavalmiudet korostavat aktivoivaa lähestymistapaa sekä fysioterapian etenemistä dynaamisena prosessina, jossa sekä fysioterapeutin että potilaan toiminta muuttuu fysioterapia-suhteen aikana. Terapiavalmiudet sisältää erilaisten fysioterapeuttisten menetelmien hallinnan ja niiden pohjalla olevan tietoperustan. Terapiavalmiuksien opiskelussa painotetaan myös ennaltaehkäisevää toimintaa ja aikaisempaa laajempaa työorientaatiota. Tavoitteena on, että opiskelija saavuttaa sellaiset terapiavalmiudet, että hän pystyy toimimaan erilaisissa terapiatilanteissa.
Kommunikaatio- ja yhteistyötaidot korostavat valmiuksia toimia yhteistyössä kuntoutukseen osallistuvien työntekijöiden, ammattiryhmien, organisaatioiden, kuntoutujan ja hänen lähiympäristönsä kanssa. Oman alan asiantuntijana toimiminen edellyttää kykyä tasavertaiseen kommunikaatioon ja valmiuksia tiedon korkeatasoiseen kirjalliseen ja suulliseen välittämiseen.
Tiedonhankinta- ja -käsittelytaidot edellyttävät valmiuksia uuden tiedon hankintaan ja vanhan tiedon kriittiseen tarkasteluun. Tavoitteena on, että fysioterapeutille kehittyy tutkiva ote käytännön fysioterapiatyöhön. Edelleen hän kykenee käyttämään tutkimuksista saatavaa tietoutta fysioterapian kehittämiseen.
Kansainvälisyys ja kulttuuri taidot auttavat fysioterapeuttia hyödyntämään ja edistämään kansainvälisyyttä fysioterapiassa ja kuntoutukseen liittyvää tiedonvälitystä. Hän ymmärtää kulttuuristen erojen vaikutuksia fysioterapiassa ja kuntoutuksessa.

TK1020 Biomekaniikka 2 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija perehtyy hermo-lihasjärjestelmän rakenteeseen ja toimintaan erityisesti niiden mekanismien kannalta, jotka liittyvät liikkeen syntymiseen, ohjaukseen ja integrointiin. - Hermo-lihasjärjestelmän kinesiologia. Lihasmekaniikka. Liikeopin perusteet. Liikemekaniikan perusteet. Liikeanalyysin perusteet. Perusliikkumisen analysointi.
Edeltävät opinnot: Anatomia ja fysiologia (tuki- ja liikuntaelimistö, hermosto, etenkin hermoston toiminnallinen anatomia), fysiikka.
Kirjallisuus: Häkkinen 1990.Voimaharjoittelun perusteet. Roberts & Falkenburg 1992. Biomechanics Problem solving for Functional Activity. Hollis 1989.Practical Exercise Therapy. Kapanji I. A.1997 Kinesiologia 1 – 3.
Ajankohta: 1-2. jakso
Vastuuhenkilö: Anneli Muona

TK1009 Englanti 3ov
TK10091 1.vieras kieli (Englanti) I 1 ov
TK10092 1.vieras kieli (Englanti) II 1 ov
TK10093 1.vieras kieli (Englanti) III 1 ov
Tavoitteet ja sisältö: Oppia terveydenhuoltoalaan liittyvää perussanastoa ja fraseologiaa ja selviytyä ammattiin liittyvistä keskeisistä kielenkäyttötilanteista. Opiskelija pystyy keskustelemaan laajemmin terveydenhuoltoon liittyvistä kysymyksistä, omasta alasta ja koulutuksesta. Opiskelija oppii ymmärtämään omaan alaan ja ammattiin liittyviä tekstejä, harjaantuu käyttämään apuneuvoja tekstin tulkinnassa ja laatimaan kirjallisia esityksiä. Perussanastoa (mm. ammattinimikkeet, osastot, anatomia) asiakastilanteita, opastuksia, hoito-ohjeita, ryhmäkeskusteluita artikkeleiden pohjalta, esitelmiä, kuullunymmärtämisharjoituksia, tekstin rakenteen ja sisällön hahmottamista, sanojen johtamista, kirjallisten esitysten laatimista.
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus: Opetusmonisteet
Ajankohta: 1.-4. jakso
Vastuuhenkilö: Jaana Alhainen

TK1117A Ruotsi 3 ov, TK11171 Ruotsi I 1 ov
TK11172A Ruotsi II 1 ov, TK11173Ruotsi III 1 ov
Tavoitteet ja sisältö: Oppia terveydenhuoltoalaan liittyvää perussanastoa ja fraseologiaa ja selviytyä ammattiin liittyvistä keskeisistä kielenkäyttötilanteista. Opiskelija pystyy keskustelemaan laajemmin terveydenhuoltoon liittyvistä kysymyksistä, omasta alasta ja koulutuksesta. Opiskelija oppii ymmärtämään omaan alaan ja ammattiin liittyviä tekstejä, har-

jaantuu käyttämään apuneuvoja tekstin tulkinnassa ja laatimaan kirjallisia esityksiä. Perussanastoa (mm. ammattinimikkeet, osastot, anatomia) asiakastilanteita, opastuksia, hoito-ohjeita, ryhmäkeskusteluita artikkeleiden pohjalta, esitelmiä, kuullunymmärtämisharjoituksia, tekstin rakenteen ja sisällön hahmottamista, sanojen johtamista, kirjallisten esitysten laatimista.
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus: Opetusmonisteet
Ajankohta: 1.-4. jakso
Vastuuhenkilö: Marjo Piironen

TK2016 Tilastotiede 1ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija perehtyy aineiston hankinnan ja käsittelyn perusteisiin sekä tilastotietojen graafiseen esitykseen. Opiskelijalle muodostuu kuva tilastollisen tutkimuksen vaiheista, tilastojen esittämisestä ja tärkeimmistä tunnusluvuista, todennäköisyyslaskennasta ja testauksesta. Tilastollisen tutkimuksen vaiheet, yleisimmät otantamenetelmät, mitta-asteikot, yksi- ja kaksiulotteinen frekvenssijakauma ja sen esittäminen taulukkoina sekä graafisesti. Frekvenssijakauman tärkeimmät tunnusluvut, korrelaatio ja lineaarinen malli. Todennäköisyyslaskentaa ja tilastollinen testaus.
Edeltävät opinnot: Ei edellytä.
Kirjallisuus: Ilmoitetaan opintojakson alussa
Ajankohta: 4. jakso
Vastuuhenkilö: Markku Tulla

TK12071 Sisätaudit 1 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija perehtyy hengitys- ja verenkiertoelimistön sairauksiin, nivel- ja reumasairauksiin, sisäeritysjärjestelmän ja aineenvaihdunnan sairauksiin. Sisältöinä sairauksien oireet, taudinkuvat, hoito- ja kuntoutusperiaatteet.
Edeltävät opinnot: Anatomia ja fysiologia.
Kirjallisuus: Ilmoitetaan myöhemmin.
Ajankohta: 3-4. jakso
Vastuuhenkilö: Kirsti Hakala

TK12072 Kirurgia, ortopedia ja traumatologia 1 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija perehtyy tavallisimpiin kirurgisesti hoidettaviin sairauksiin, ortopedisiin sairauksiin ja hoitokäytäntöihin sekä traumoihin ja niiden hoitokäytäntöön. Sisältöinä fysioterapian kannalta huomioitavat kirurgiset, ortopediset ja traumatologiset hoito- ja kuntoutuskäytännöt.
Edeltävät opinnot: Anatomia ja fysiologia.
Kirjallisuus: Ilmoitetaan myöhemmin.
Ajankohta: 1-2. jakso
Vastuuhenkilö: Kirsti Hakala

TK10313 Geriatria 0.5 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija perehtyy vanhenemisen muutoksiin, mihin vanheneminen vaikuttaa toimintakykyyn ja terveyteen. Perehtyä yleisimpiin vanhuuteen liittyviin sairauksiin. Biologiset vanhenemismuutokset, toimintakyky ja terveys, liikunta ja vanheneminen, vanhuus ja sairaus.
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus: Ilmoitetaan myöhemmin
Ajankohta: 3-4.jakso
Vastuuhenkilö: Kirsti Hakala

TK2010 Patofysiologia 1 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija ymmärtää patologisten muutosten vaikutukset ihmisen toimintakykyyn. Sisältönä solu- ja kudostasolla tapahtuvat patologiset muutokset sekä tuki- ja liikuntaelimistön sairauksien vaikutukset toimintakykyyn.
Edeltävät opinnot: Anatomia ja fysiologia, biomekaniikka, liikkumis- ja toimintakyvyn arviointi
Kirjallisuus: Ilmoitetaan myöhemmin
Ajankohta: 3-4. jakso
Vastuuhenkilö: Kirsti Hakala

TK2113 Psykiatria 0.5 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija perehtyy tavallisimpiin mielenterveys-häiriöihin ja psykiatrian eri toimintamuotoihin. Tuntee tavallisimmat psyyken lääkkeet ja niiden vaikutus terapiaan. Opiskelija ymmärtää yhteistyön oleelliseksi toiminnan muodoksi. Sisältöinä psykiatrian näkökulmat, psyykkiset häiriöt, psykiatrinen hoito ja kuntoutus.
Edeltävät opinnot: Anatomia ja fysiologia. Psykologia.
Kirjallisuus: Ilmoitetaan myöhemmin
Ajankohta: 1-2. jakso
Vastuuhenkilö: Kirsti Hakala

TK1023 Terveyden edistäminen 2 ov
TK10232 osa II 1ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija perehtyy terveyskasvatuksen mahdollisuuksiin, keinoihin ja painopistealueisiin väestön terveyden edistämiseksi monitieteellisestä näkökulmasta. Terveyden edistäminen tavoitteet ja toimintamuodot. Terveyden edistämisen eettiset periaatteet. Terveyskäyttäytyminen kulttuurisena ilmiönä terveyden valottaminen psykologiatieteeseen perustuvien teorioiden ja tutkimusten kautta.
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä

Kirjallisuus: Vertio 1992. Terveyden edistäminen. Kettunen, T. ym. 1996. Terveyskasvatus arjen neuvontatyössä. Muu myöhemmin ilmoitettava kirjallisuus.
Ajankohta: 1-2. jakso
Vastuuhenkilö: Anneli Muona

TK4022A Manuaalinen terapia 4 ov
TK40221 Manuaalinen terapia I 1 ov
TK40222 Manuaalinen terapia II 3 ov
Tavoitteet ja sisältö: Osa I: Opiskelija perehtyy palpointiin tutkimusmenetelmänä ja soveltaa anatomian tietämystään hierontaan. Oppii perusotteet hieronnasta. Osa II: Opiskelija tietää manuaalisen terapian mahdollisuudet, osaa soveltaa niitä käytännön fysioterapiassa ja arvioi kriittisesti niitä tuki- ja liikuntaelimistön toimintavajauksissa. Sisältönä manuaalisen terapian tutkimusmenetelmät, raajojen nivelten manuaalinen mobilisaatio, nivelten teippaus ja rangan manuaalisen käsittelyn perusteet.
Edeltävät opinnot: Anatomia ja fysiologia. Orientoivat ammattiopinnot. Liikkumis- ja toimintakyvyn arviointi ja fysioterapian suunnittelu.
Kirjallisuus: Asmussen, P. D. ym. 1998. Lihashuolto. Hieronta, kuntosaliharjoittelu, teippaus ja venyttely. Kaltenborn, F. & Evjenth, O. 1997. Manual Mobilisation of the Joints. Koistinen, J. ym. 1998. Selän rakenne, toiminta ja kuntoutus.
Ajankohta: 1.-4. jakso
Vastuuhenkilö: Kirsti Hakala

TK2003A Terapeuttinen harjoittelu I 1ov/ liikkumisen perusteet, LHT, venyttelyn perusteet
TK4003A Terapeuttinen harjoittelu II ja III 4ov/ kuntosaliohjauksen perusteet, tautiryhmittäinen tarkastelu (sydän- ja verenkiertoelimistö, tuki- ja liikuntaelimistö, hengityselimistö, mielenterveys, vanhusväestön liikunta, aineenvaihdunnalliset ongelmat (diabetes, painon hallinta)
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija ymmärtää harjoittelun vaikutukset toimintaan. Hän perehtyy harjoittelua tehostaviin ja helpottaviin menetelmiin sekä tutustuu harjoitusvälineiden käyttömahdollisuuksiin terapiatilanteissa. Ensimmäisessä osassa opiskelija perehtyy liikkumisen ohjaamiseen ja lääkinnällisen harjoittelun ja venyttelyn perusteisiin sekä harjaantuu laatimaan perusharjoitteluohjelman atk-pohjaista harjoittelukuvastoa (physiotools-ohjelma) apuna käyttäen. Toisessa osassa opiskelija perehtyy kuntosaliharjoittelun perusteisiin ja harjaantuu yksilöllisen kuntosaliohjelman suunnittelussa, ohjauksessa ja arvioinnissa. Kolmannessa osassa opiskelija oppii arvioimaan asiakkaan tilannetta ennaltaehkäisevästi tai sairauden tai trauman jälkitiloissa sekä ymmärtää harjoitteiden ohjauksen ja neuvonnan tärkeyden sekä yksilölliset erot eri tautiryhmien erityiskysymyksissä.
Edeltävät opinnot: Anatomia ja fysiologia (osa I), biomekaniikka (osa II), liikuntafysiologia (osa III).
Kirjallisuus: Ilmoitetaan myöhemmin.
Ajankohta: , I osa 3.-4. jakso, II osa 1.-2. jakso, osa III 3.-4.jakso
Vastuuhenkilö: Kirsti Hakala

TK2015 Ergonomia 2 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija tuntee työsuojelun pääpiirteet ja fysioterapeutin roolin ergonomian asiantuntijana työterveyshuollossa. Opiskelija perehtyy työn fysiologisiin vaikutuksiin, niiden mittausmenetelmiin ja ergonomian perusteisiin. Opiskelija harjaantuu analysoimaan ihmistä työssään ja suunnittelemaan ergonomisesti optimaalisia työskentelyolosuhteita. - Ihminen ja työ. Työsuojelun pääpiirteet. Työn kuormitustekijät. Ergonomian perusteet. Työn fyysinen kuormitus; työliikkeet ja työskentelyasennot. Ergonomian mittausmenetelmät; OWAS, antropometriset menetelmät. Ergonomisen kartoituksen laadinta ja analyysi.
Edeltävät opinnot: Anatomia ja fysiologia. Biomekaniikka
Kirjallisuus: Scherrer: Työn fysiologia. Bullock: Ergonomics; The Physiotherapist in the Workplace. Työterveyslaitos: Työfysioterapia. Muu ajankohtainen kirjallisuus
Ajankohta: 1.-2. jakso
Vastuuhenkilö: Kirsti Hakala

TK2006 Fysikaalinen terapia 2 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija perehtyy fysikaalisen terapian eri alueisiin, vaikutusmahdollisuuksiin ja käyttöön. Opiskelija harjaantuu suunnittelemaan, toteuttamaan ja arvioimaan fysikaalista terapiaa fysioterapian osana ja yhteistyössä muun henkilökunnan kanssa. Sisältöinä fysikaalinen laiteoppi. Termiset hoidot. Valohoidot. Elektroterapia. Vetohoidot.
Edeltävät opinnot: Anatomia ja fysiologia. Orientoivat ammattiopinnot
Kirjallisuus: Sandström ym: Fysikaaliset, syvälämpö- ja valohoidot. Muu erikseen sovittavat kirjallisuus.
Ajankohta: 1.-2. jakso
Vastuuhenkilö: Kirsti Hakala

TK20073 Kvantitatiivinen tutkimus 1 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija saa käytännön valmiuksia tehdä itsenäisesti fysioterapiatyöhön liittyviä tutkimuksia, joissa käytetään kvantitatiivisiä tutkimusmenetelmiä. Opiskelija oppii analysoimaan ja arvioimaan kvantitatiivisiä tutkimuksia, niiden merkitystä ja käyttöä fysioterapiatyön käytännössä. -Kvantitatiivinen tutkimustraditio. Kvantitatiivinen tutkimusprosessi. Kvantitatiivisen tutkimuksenasetelmia. Tutkimusetiikka. Tutkimuksen luotettavuus. Kvantitatiivisten tutkimusten käyttö fysioterapiatyön käytännössä.
Edeltävät opinnot: Kuntoutuksen suuntautumisvaihtoehdon perusopinnot. Orientoivat ammattiopinnot.
Kirjallisuus: Ilmoitetaan opintojakson alussa.
Ajankohta: 3. jakso
Vastuuhenkilö: Kirsti Hakala

TK2029 Liikunnan didaktiikka ja erityisryhmien liikunta, I osa 1 ov
TK4019A Liikunnan didaktiikka ja eritysryhmien liikunta, II osa 3ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija hahmottaa erityisryhmien liikunnan ja liikuntatuokioiden suunnittelun, toteutuksen ja arvioinnin periaatteet sekä yleisesti että omalla toimialueellaan. Tämän tietoaineksen varassa hän pystyy suunnittelemaan ja toteuttamaan omaan toimialaan liittyvän erityisliikunta-projektin. -liikuntatuokioiden suunnittelu, toteutus ja arviointi. Tavallisimmat liikunnassa käytetyt opetusmuodot ja opetusvälineet. Liikuntaharjoitusten perusteet, riskitekijät ja vaikutukset. Erityisryhmien liikunnan perusteet. Liikunnan organisointi eri-ikäisille ryhmille ja erityisryhmille.
Edeltävät opinnot: Liikunta
Kirjallisuus: Mosston M., Ashworth S 1994 Teaching Physical Education. Heikinaro-Johansson P., Kolkka H. 1999 Koululiikuntaa kaikille. Erityisryhmien liikunta I ja II, toim. E. Mälkiä (1992) Muu erikseen sovittava kirjallisuus.
Ajankohta: 3- 4. jakso
Vastuuhenkilö: Anneli Muona

TK2011 Oppimispsykologia 1 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija muodostaa käsityksen oppimisteorioista kokonaisvaltaisen kuntoutuksen perustana ja kykenee ottamaan huomioon eri ikäisten asiakkaiden/potilaiden elämäntilanteen kuntoutuksessa ja ohjauksessa ja vaikuttamaan hänen selviytymiseensä. Sisältönä oppimisteoriat, psykologien hallinta ja terveys. Ihmisen käyttäytyminen ja selviytyminen kriiseissä. Kuntoutusmotivaatio.
Edeltävät opinnot: Psykologia, Kasvatustiede
Kirjallisuus: Ilmoitetaan opintojakson alussa
Ajankohta: 3. jakso.
Vastuuhenkilö: Kirsti Hakala

TF5 Opinnäytetyö 10 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija pystyy itsenäisesti ohjattuna käyttämään teoreettista ja empiiristä tietoa, suunnittelemaan ja toteuttamaan fysioterapiaan liittyvän tutkimus- tai kehitys- ja selvitystyön. Opinnäytetyössä opiskelija osoittaa valmiuksia soveltaa tietojaan ja taitojaan ammattiopintoihin liittyvässä ammatti- ja asiantuntijatehtävissä sekä osoittaa ammatillisen asiantuntijuuden syvällistä ja laaja-alaista hallintaa. Opinnäytetyö on joko soveltavaa tutkimusta tai kehitys- ja selvitystyötä. Opinnäytetyö voi olla joko empiirinen kvantitatiivinen tai kvalitatiivinen tutkimus tai teoreettinen tutkimus. Kehitys- ja selvitystyöt ovat luonteeltaan projektitöitä.
Edeltävät opinnot: Orientoivat ja harjaannuttavat ammattiopinnot.
Ajankohta: 1.- 4. opintovuosi

TK5014 Ideaseminaari 1 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija harjaantuu ohjattuna opinnäytetyönsä suunnitteluun sekä tiedonhankintaan. Seminaareissa opiskelija esittää opinnäytetyönsä idean ja osallistuu aktiivisesti ideoimaan muiden esityksiä.
Edeltävät opinnot: Kuntoutuksen suuntautumisvaihtoehdon perusopinnot. Orientoivat ammattiopinnot.
Kirjallisuus: Ilmoitetaan opintojakson alussa.
Ajankohta: 3.-4. jakso
Vastuuhenkilö: Kirsti Hakala

TK4007A Harjoittelu, I 8ov
TK40071A, osa I 4 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija pystyy kohtaamaan erilaisia ihmisiä terapiatilanteissa ja harjaantuu tutkimaan ja toteuttamaan fysioterapiaa ohjattuna. Opiskelija harjaantuu arvioimaan fysioterapiaan hakeutuneiden fysioterapian tarvetta ja ohjauksen avulla suunnittelemaan fysioterapiaa eri käyttäjäryhmille. Opiskelijalla harjoittelee käyttämään erilaisia tiedonhankintamenetelmiä ja hyödyntämään niitä fysioterapian osa-alueilla. Opiskelija osallistuu ohjaajan tukemana fysioterapian asiantuntijana erilaisiin työryhmiin ja yksilöllisten kuntoutussuunnitelmien laadintaan. Opiskelija ymmärtää sairastumisen ja/tai vammautumisen yksilöllisenä, kulttuurillisena ja yhteiskunnallisena ilmiönä. Sisältöinä fysioterapian työtoiminta terveyden- ja sosiaalihuollon sekä liikuntatoimen alalle.

Edeltävät opinnot: Orientoivat ammattiopinnot
Ajankohta: 2. ja 4. jakso
Vastuuhenkilö: Kirsti Hakala

TK1008 Suomen kieli ja viestintä 2ov
TK10082 Suomen kieli ja viestintä II 1 ov
Tavoitteet ja sisältö: Kirjallinen viestintä (1ov): Eri tekstityyppien ominaisuudet. Kielenhuolto. Tutkimusten ym. kirjallisten töiden laatimisen liittyvät asiat.
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus: Opettajan osoittama kirjallisuus ja opetusmonisteet
Ajankohta: Kirjallinen viestintä 2. jakso
Vastuuhenkilö: Kirsti Hakala

TK1009 Englanti 3ov
TK10093 1.vieras kieli (Englanti) III 1 ov
Tavoitteet ja sisältö: Oppia terveydenhuoltoalaan liittyvää perussanastoa ja fraseologiaa ja selviytyä ammattiin liittyvistä keskeisistä kielenkäyttötilanteista. Opiskleija pystyy keskustelemaan laajemmin terveydenhuoltoon liittyvistä kysymyksistä, omasta alasta ja koulutuksesta. Opiskelija oppii ymmärtämään omaan alaan ja ammattiin liittyviä tekstejä, harjaantuu käyttämään apuneuvoja tekstin tulkinnassa ja laatimaan kirjallisia esityksiä. Perussanastoa (mm. ammattinimikkeet, osastot, anatomia) asiakastilanteita, opastuksia, hoito-ohjeita, ryhmäkeskusteluita artikkeleiden pohjalta, esitelmiä, kuullunymmärtämisharjoituksia, tekstin rakenteen ja sisällön hahmottamista, sanojen johtamista, kirjallisten esitysten laatimista.
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus: Opetusmonisteet
Ajankohta: 1.-2. jakso
Vastuuhenkilö: Jaana Alhainen

Opinnäytetyö 10 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija pystyy itsenäisesti ohjattuna käyttämään teoreettista ja empiiristä tietoa, suunnittelemaan ja toteuttamaan fysioterapiaan liittyvän tutkimus- tai kehitys- ja selvitystyön. Opinnäytetyössä opiskelija osoittaa valmiuksia soveltaa tietojaan ja taitojaan ammattiopintoihin liittyvässä ammatti- ja asiantuntijatehtävissä sekä osoittaa ammatillisen asiantuntijuuden syvällistä ja laaja-alaista hallintaa. Opinnäytetyö on joko soveltavaa tutkimusta tai kehitys- ja selvitystyötä. Opinnäytetyö voi olla joko empiirinen kvantitatiivinen tai kvalitatiivinen tutkimus tai teoreettinen tutkimus. Kehitys- ja selvitystyöt ovat luonteeltaan projektitöitä.

TK5012 Tutkimusseminaari II
TK5013 Itsenäinen työskentely ja ohjaus 7ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija esittelee hyväksytyn opinnäytetyönsä kirjallisesti ja suullisesti seminaareissa ja hän osoittaa saavuttaneensa kyvyn suulliseen ja kirjalliseen tieteelliseen esittämiseen. Seminaareissa opiskelija osoittaa tiedon teoreettista ja käytännöllistä hallintaa ja osaa soveltaa tietoa sekä opinnäytetyössä että ammatin kehittämisessä Kirjallinen ja suullinen opinnäytetyön esittely.
Edeltävät opinnot: Orientoivat ja harjaannuttavat ammattiopinnot. Tutkimusseminaari I.
Vastuuhenkilö: Kirsti Hakala

TK2122 Fysioterapian historia ja filosofia 1 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija ymmärtää erilaisten fysioterapiaa ohjaavien näkemysten merkityksen fysioterapian kehitykseen. Syventää tietouttaan fysioterapian historiasta ja ymmärtämystään yhteiskunnan muutosprosessien vaikutuksesta fysioterapian kehitykseen ja tulevaisuuden näkymiin. Opiskelija pohtii fysioterapian tiede- ja arvoperustaa. Fysioterapian filosofiset ja eettisen perusteet. Fysioterapian historiallinen kehitys ja yhteydet muiden maiden kehitykseen. Fysioterapian kriittinen tarkastelu terveydenhuollon palvelujärjestelmänä.
Edeltävät opinnot: Orientoivat ja harjaannuttavat ammattiopinnot.
Kirjallisuus: Talvitie U (1991): Läkintävoimistelijan työn kehitysvaiheita. Jyväskylän yliopisto. Muu ajankohtainen materiaali.
Ajankohta: 1. jakso.
Vastuuhenkilö: Kirsti Hakala

TK2021 Fysioterapiatietojen valikoiva syventäminen 1 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija hyödyntää olemassa olevaa tutkimus- ja teoriatietoa fysioterapiakäytäntöön sekä pystyy kriittisen arvioinnin kautta kehittymään ja kehittämään fysioterapiaa. Fysioterapian kriittinen toteuttaminen ja kehittäminen. Osallistuminen arvioivaan kriittiseen keskusteluun fysioterapian asiantuntijana.
Edeltävät opinnot: Orientoivat ja harjaannuttavat ammattiopinnot
Ajankohta: 1. jakso
Kirjallisuus: Ilmoitetaan myöhemmin
Vastuuhenkilö: Kirsti Hakala

TK4000 Syventävä harjoittelu 7 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija toteuttaa kriittisesti fysioterapiaa ja tekee esityksiä omasta ammatillisesta

kasvusta. Opiskelija toimii kriittisenä asiantuntijan ja suunnittelijana oman arvioivan suhtautumisen palvelujärjestelmään ja käyttäjiin ja suhteuttaa suomalaista fysioterapiaa kansainväliseen toimintaan. Fysioterapian työtoiminnasta kuntoutuksen ja hallinnan alueilla. Kansainvälisyystoiminta.
Edeltävät opinnot: Orientoivat ja harjaannuttavat ammattiopinnot.
Ajankohta: 2. Jakso
Vastuuhenkilö: Kirsti Hakala

BIOANALYTIIKAN KOULUTUSOHJELMA

Koulutusohjelman yleiset tavoitteet
Koulutusohjelman tavoitteena on kouluttaa bioanalyytikkoja terveysalan laboratoriotoiminnan eri alueille sekä yleis- että erityisasiantuntemusta edellyttäviin suunnittelu-, toteutus-, hallinto- ja kehittämistehtäviin kansainvälistyvissä toimintaympäristöissä. Koulutuksen aikana saavutetaan valmiuksia toteuttaa, kehittää ja uudistaa ammattikäytäntöä ja työvälineitä sekä saadaan valmiuksia vastata työelämässä ilmeneviin muutostarpeisiin. Lisäksi tavoitteena on, että koulutuksen aikana opiskelijalle kehittyy kyky toimia itsenäisesti ammatissaan ja sen kehittämisessä sekä yhteistyössä oman ja toisten ammattialojen edustajien kanssa kansallisella ja kansainvälisellä tasolla.

Bioanalyytikko koulutuksen tavoitteet ja ammatilliset tehtäväalueet
Ammattikorkeakoulusta valmistunut bioanalyytikko hallitsee biolaboratoriolääketieteen keskeisen tietoperustan, joka nousee biotieteistä ja pystyy hyödyntämään sekä tuottamaan toimintaa kehittävää tutkimustietoa tältä alueelta. Korkeatasoinen ammattipätevyys edellyttää laboratoriotuotantoprosessin kokonaisvaltaista teoreettista hallintaa, teknistä osaamista sekä kykyä asiakaspalveluun.

Bioanalyytikot työskentelevät terveyskeskusten, sairaaloiden ja yksityisten kliinisen kemian, hematologian, mikrobiologian, fysiologian ja histosytologian laboratorioissa, yliopistojen tutkimuslaboratorioissa, lääketehtaiden laboratorioissa, laboratoriotuotteita valmistavissa yrityksissä ja elintarvike- ja ympäristölaboratorioissa sekä bioanalytiikan tutkimuskeskuksissa.

Toiminta-alueena ovat kliiniset laboratoriotutkimukset osana terveydentilan seurantaa, sairauksien syiden selvittämistä, hoidon määrittelyä ja hoidon vaikutuksen arviointia. Bioanalyytikot suorittavat laboratoriotyön osuuden lääketieteellisessä tutkimuksessa, osallistuvat lääkkeiden ja laboratoriovälineiden kehittämiseen ja markkinointiin sekä laboratoriotutkimuksiin osana elintarvikkeiden ja ympäristön valvontaa.

Terveysalan ammattikorkeakoulututkintoa säätelevät ammattikorkeakouluopintoja koskeva laki (255/95) ja asetus (256/95), asetus korkeakoulututkintojen järjestelmästä (203/94), laki (559/94) ja asetus (564/94) terveydenhuollon ammattihenkilöistä sekä EU:n direktiivi 89/595/ETY.

2002 Syksyllä aloittavat

PERUSOPINNOT	Koodi	1. vuosi	2. vuosi	3. vuosi	4. vuosi
ORIENTOIVAT PERUSOPINNOT					
ATK-passi	TL1054	3	0	0	0
Tilastotieteen perusopinnot	TL1004	0	0	1.5	0
Psykologia	TL1010	2	0	0	0
Suomen kieli ja viestintä,	TL1007	0	0	2	0
Kansainvälisyys terveyden huollossa	TL1008	1	0	0	0
TERVEYSALAAN ORIENTOIVAT OPINNOT					
Sosiaali- ja terveyspolitiikka	TL1018	1	0	1	0
Terveyssosiologia	TL1218	0	0	1	0
Kasvatustiede	TL1013	0.5	0	0	0
Ruotsi	TL1016	0	1	2	0
Englanti	TL1017	2	1	0	0
Ensiapu	TL1012	1	0	0	0
LABORATORIOTYÖN ORIENTOIVAT OPINNOT					
Anatomia ja fysiologia	TL1021	3	0	0	0
Fysiologia	TL1040	0	1	0	0
Orgaaninen ja epäorgaaninen kemia	TL1022	2.5	0	0	0
Fysiikka	TL1023	1	0	0	0
Matematiikka	TL1032	1	0	0	0
Laboratoriotyön perusteet	TL1034	2	1	0	0
Tautioppi ja lääketiede	TL1035	1	2	0	0
Ympäristöterveydenhuolto	TL1135	0	0	0	1.5
Instrumentaatio, laboratoriotekniikka ja työsuojelu	TL1031	3.5	0.5	0	0
LABORATORIO-OPIN PERUSTEET					
Preanalyyttiset tekijät	TL2125	2	0	0	0
Biokemia	TL2026	2	2	0	0
Immunologia	TL2027	1	0	0	0
Molekyylibiologia	TL2028	1	2	0	0
Mikrobiologia	TL2029	0	2	0	0
Farmakologia ja toksikologia	TL2030	0	0	0	2.5
LABORATORIO-OPIN MENETELMÄT					
Mikro-organismien tutkimusmenetelmät	TL4032	0	3.5	3	0
Molekyylibiologian tutkimusmenetelmät	TL4033	0	3	0	0
Solujen tutkimusmenetelmät I	TL4070	4	1	0	0
Solujen tutkimusmenetelmät II	TL4035	0	8	3	0
Immunologiset tutkimusmenetelmät	TL4036	1	0	0	0
Veripankkitoiminta	TL4037	0	0	3	0
Biokemialliset tutkimusmenetelmät 1	TL4038	2	7	2	0
Fysiologiset tutkimusmenetelmät	TL4039	0	2	3	0
LABORATORIO-OPIN SYVENTÄVÄT OPINNOT					
Tutkimusmenetelmät	TL2042	0	3	0	0
Opinnäytetyö	TL5001	0	0	9	1
Laboratoriotyön kehittäminen	TL2041	0	0	0	2
Hallinnointi ja terveystaloustiede	TL2141	0	0	2	3
VAIHTOEHTOISET OPINNOT					
Biokemialliset tutkimusmenetelmät II	TL20431	0	0	3	2
Solujen tutkimusmenetelmät III	TL 20041	0	0	3	2
AMMATTIOPINNOT					
Valinnaiset opinnot		0	0	0	0
OPINNÄYTETYÖ		0	0	0	0
VAPAASTI VALITTAVAT OPINNOT		0	2	6	2
HARJOITTELU		0	0	0	0
Yhteensä	140 ov	37,5	42	44,5	16

1 Perusopinnot 40 ov

1.1. OPINTOKOKONAISUUS; ORIENTOIVAT PERUSOPINNOT 9.5 OV

TL1054 ATK-passi, 3 ov
Tavoitteet ja sisältö: Tavoitteena on, että opiskelija hallitsee telematiikan, tietotekniikan ja tietojenkäsittelyn perustaidot hyödyntääkseen niitä oppimisessaan ja muissa työtehtävissään. Opinnot koostuvat tietotekniikan ja tiedonhankinnan perusteista sekä tärkeimpien työvälineohjelmien (tekstinkäsittely, taulukkolaskenta ja esitysgrafiikka) käytön opiskelusta. Venäjäopinnoissa oleva suorittaa eriytetyn opetussuunnitelman mukaisesti (tiedonhankinta 1.0 ov).
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus ja muu materiaali: Ilmoitetaan opintojakson alkaessa
Ajankohta: 1-2. jakso
Vastuuhenkilö: Markku Tulla

TL1004 Tilastotieteen perusopinnot, 1,5 ov
Tavoitteet: Opiskelija perehtyy aineiston hankinnan ja käsittelyn perusteisiin sekä tilastotietojen graafiseen esitykseen. Opiskelijalle muodostuu kuva tilastollisen tutkimuksen vaiheista, tilastojen esittämisestä ja tärkeimmistä tunnusluvuista, todennäköisyyslaskennasta ja testauksesta. - Tilastollisen tutkimuksen vaiheet, yleisimmät otantamenetelmät, mitta-asteikot, yksi- ja kaksiulotteinen frekvenssijakauma ja sen esittäminen taulukkoina sekä graafisesti. Frekvenssijakauman tärkeimmät tunnusluvut ja korrelaatio. Todennäköisyyslaskentaa ja tilastollinen testaus.
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus ja muu materiaali: Ilmoitetaan opintojakson alkaessa
Ajankohta: 1.-2. jakso
Vastuuhenkilö: Markku Tulla

TL1010 Psykologia 2.0 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija perehtyy työyhteisöjen tiimien toimintaan, organisointiin, jäsenten rooleihin sekä tiimityön etuihin ja haittoihin ja tiimityön toteuttamisessa havaittujen ongelmien ratkaisuihin. Opiskelija syventää ammatillisia valmiuksia ihmisen käyttäytymisen ymmärtämiseksi ja saa valmiuksia kohdata ja ohjata erilaisia asiakasryhmiä. Tiimityö, tiimin voimavarojen hallitseminen, jäsenten roolit, viestintä ja johtajuus. Laadun parantaminen ja konfliktin ratkaisu tiimeissä. – Eri ikävaiheissa ja eri ongelmatilanteissa olevien asiakkaiden kohtaaminen ja selviytymiskeinot asiakasryhmien kanssa.
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus ja muu materiaali: Ilmoitetaan opintojakson alkaessa
Ajankohta: 1-2 jakso
Vastuuhenkilö: Marja-Kaarina Koskinen

TT1007 Suomen kieli ja viestintä 2 ov
Opiskelija harjaantuu selkeän ja moitteettoman ilmaisun tuottamiseen omalla erikoisalallaan. Hän oppii tuntemaan sekä puhe- että kirjallisen viestinnän eri osa-alueita ja ymmärtää eri tilanteiden vaikutuksen viestintään. Opiskelija tulee tietoiseksi esiintymisvalmiuksistaan ja suhtautuu myönteisesti niiden kehittämiseen. Hän tuntee kokoustekniikan ja neuvottelutaidon periaatteet sekä kokouksen ja neuvottelun asiakirjat. Opiskelija tuntee kirjallisen viestinnän vaatimukset ja hyvän asiatyylin. Hän osaa laatia tieteellisen raportin, artikkelin, erilaisia asiakirjoja ja työelämässä tarvittavia viestejä.
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus ja muu materiaali: Ilmoitetaan opintojakson alkaessa
Ajankohta: TL10071 1-2 jakso ja TL10072 3-4 jakso
Vastuuhenkilö: Annele Alasoini

TL1008 Kansainvälisyys terveydenhuollossa 1 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija pohtii omaa näkemystään suomalaisuudesta ja kansainvälisyydestä, muodostaa kuvan omasta kulttuurista ja kulttuurin merkityksestä laboratoriotyössä sekä saa valmiuksia toimia eri kulttuureissa bioanalyytikkona. – Suomalaisuus, kansainvälisyys, kulttuurien kohtaaminen, kansainvälinen järjestötoiminta ja terveysalan kansainvälisyystoiminta.
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus ja muu materiaali: Ilmoitetaan opintojakson alkaessa
Ajankohta: 1-2 jakso
Vastuuhenkilö: Marja-Kaarina Koskinen

1.2 OPINTOKOKONAISUUS; TERVEYSALAAN ORIENTOIVAT OPINNOT 10.5 ov

TL1018 Sosiaali- ja terveyspolitiikka 2 ov
Tavoitteet ja sisältö: Tavoitteena on oppia hahmottamaan sosiaali- ja terveyspolitiikka osana yhteiskuntapolitiikkaa. Opiskelija tuntee suomalaisen ja eurooppalaisen sosiaali- ja terveydenhuollon historialliset kehitystrendit pääpiirteissään. Hän tuntee sosiaali- ja terveydenhuollon organisoinnin periaatteet, toimintajärjestelmät ja niitä ohjaavat keskeiset lait ja säädökset. Opiskelija tuntee keskeiset Suomen ja EU:n sosi-

aali- ja terveyspolitiikan tavoitteet, arvolähtökohdat sekä yhteistyön merkityksen. Opiskelija tuntee sosiaaliturvan menetelmiä ja osaa käyttää niitä terveydenhuollon asiakkaansa hyväksi. – Hyvinvointipolitiikan historialliset lähtökohdat. Sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatiot ja keskeinen lainsäädäntö sekä sosiaali- ja terveyspoliittiset ohjelmat. Sosiaaliturvapolitiikka osana sosiaalipolitiikkaa. Sosiaaliturvan tukimuodot pääpiirteissään.
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus ja muu materiaali: Ilmoitetaan opintojakson alkaessa
Ajankohta: TL10181 1-2 jakso, TL10182 3-4 jakso
Vastuuhenkilö: Marja-Kaarina Koskinen

TL1218 Terveyssosiologia 1 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija oppii jäsentämään ja tulkitsemaan yksilöiden ja yhteisöjen toimintaa muuttuvassa maailmassa, tunnistaa terveyden ja sairauden yhteiskunnallisia kytkentöjä ja osaa käyttää sosiologista tietoa omalla ammattialallaan. – Sosiologian peruskäsitteet, sosiologisen tiedon luonne, sosiaalisen käyttäytymisen ja poikkeavuuden sosiologiset selitykset ja tulkinnat, yhteiskunnan muutokset ja rakenteiden piirteitä. Terveys, sairaus sekä terveydenhuollon organisaatiot ja toimijat osana yhteiskunnan rakenteita ja muutosprosessia.
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus ja muu materiaali: Ilmoitetaan opintojakson alkaessa
Ajankohta: **1-2 jakso**
Vastuuhenkilö: Marja-Kaarina Koskinen

TL1013 Kasvatustiede 0.5 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija saa valmiudet oppimis- ja ohjaustilanteiden suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin. – Kasvatustieteen peruskäsitteet ja oppiminen ilmiönä. Oppimisprosessi ja sen ohjaaminen. Oppimissuunnitelman tekeminen. Neuvonta/ohjaus, opetus.
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus ja muu materiaali: Ilmoitetaan opintojakson alkaessa
Ajankohta: 3-4 jakso
Vastuuhenkilö: Eeva Liikanen

TL1016 Ruotsi 2 ov
TL10162 Kirjallinen taito 1 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija oppii ymmärtämään omaan alaan ja ammattiin liittyviä tekstejä, sekä harjaantuu käyttämään apuneuvoja tekstin tulkinnassa. Tekstin rakenteen ja sisällön hahmottaminen, sanojen johtaminen, kirjallisten esitysten laatiminen (mm. työpaikkahakemus).
Edeltävät opinnot: TL10161 Terveydenhuoltoalan ruotsi
Kirjallisuus ja muu materiaali: Opetusmonisteet
Ajankohta: 1-2 jakso
Vastuuhenkilö: Marjo Piironen

TL10163 Suullinen taito 1 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija pystyy keskustelemaan laajemmin terveydenhuoltoon liittyvistä kysymyksistä, omasta alasta ja koulutuksesta. Ryhmäkeskusteluita artikkeleiden pohjalta, esitelmiä ja raportointia.
Edeltävät opinnot: TL10161 Terveydenhuoltoalan ruotsi ja TL10162 Kirjallinen taito
Kirjallisuus ja muu materiaali: Opetusmonisteet
Ajankohta: 3-4 jakso
Vastuuhenkilö: Marjo Piironen

TL1017 Englanti 2 ov
TL10171 Terveydenhuoltoalan englanti 1 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija omaksuu terveydenhuoltoalaan liittyvää perussanastoa ja fraseologiaa ja selviytyy ammattiin liittyvistä keskeisistä kielenkäyttötilanteista.
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus ja muu materiaali: Opetusmonisteet
Ajankohta: 1-2 jakso
Vastuuhenkilö: Jaana Alhainen
TL10172 Suullinen taito 1 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija pystyy keskustelemaan laajemmin terveydenhuoltoon liittyvistä kysymyksistä, omasta alasta ja koulutuksesta. Ryhmäkeskusteluita artikkeleiden pohjalta, esitelmiä ja kuullunymmärtämisharjoituksia.
Edeltävät opinnot: TL10171 Terveydenhuoltoalan englanti
Kirjallisuus ja muu materiaali: Opetusmonisteet
Ajankohta: 3-4 jakso
Vastuuhenkilö: Jaana Alhainen

TL1012 Ensiapu 1 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija tunnistaa välittömän ensiavun tarpeen, tiedostaa maltillisen käyttäytymisen ja psyykkisen tuen merkityksen ensiaputilanteissa, osaa antaa ensiapua lapsille ja aikuisille, tietää ensiapua saaneen jatkotoimenpiteet ja motivoituu ylläpitämään ensiaputietojaan ja taitojaan. - Ensiapu osana auttamistapahtumaa, ensiaputaktiikka, henkeä pelastava ensiapu, lasten ensiavun erityispiirteet, yhteistyö ensihoitoyksikön kanssa.

Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus ja muu materiaali: Ensiapu: Suomen Punainen Risti 1994
Ajankohta: 3-4 jakso
Vastuuhenkilö: Maija Päivärinta

1.3 OPINTOKOKONAISUUS; LABORATORIOTYÖN ORIENTOIVAT OPINNOT 20.0 0V

TL1021 Anatomia ja fysiologia 3 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija hallitsee keskeiset perustiedot ihmisen rakenteesta ja elintoiminnoista sekä ymmärtää anatomisen ja fysiologisen tiedon merkityksen ammattiopinnoissa ja kliinisessä laboratoriotyössä. - Solu ja kudokset, iho, tuki- ja liikuntaelimistö, verenkierto , hengitys, ruuansulatus virtsaneritys ja lisääntyminen umpieritysjärjestelmä, elimistön nesteet, lämmönsäätely, hermosto ja aistit.
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä.
Kirjallisuus ja muu materiaali: Haug, E., Sand, O & Sjaastad, Ö. 1995 (tai uudempi). Ihmisen fysiologia, WSOY. Budowick, M.,Bjålie, J., Rolstad, B. & Toverlund,K. 1995 (tai uudempi). Anatomian atlas. WSOY. Tai vastaavat oppikirjat
Ajankohta: 1-2 ja 3-4 jakso
Vastuuhenkilö: Raija Huttunen

TL1022 Orgaaninen ja epäorgaaninen kemia 2,5 ov
Tavoitteet ja sisältö: Laboratorio-opin ja sitä tukevien oppikurssien edellyttämien kemian perustietojen ja –taitojen hankkiminen. – Tärkeimmät alkuaineet, tavallisimmat orgaaniset ja epäorgaaniset yhdisteet ja niiden ominaisuudet sekä tärkeimmät kemialliset ilmiöt ja reaktiot.
Edeltävät opinnot: Lukion kemiasta vähintään yksi kurssi.
Kirjallisuus ja muu materiaali: Ilmoitetaan opintojakson alkaessa
Ajankohta: 1-2 jakso
Vastuuhenkilö: Päivikki Heikkinen

TL1023 Fysiikka 1 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija ymmärtää ne fysikaaliset ilmiöt, joita käytetään hyväksi laboratorion potilas- ja näytetutkimuksissa. – Fysiikan lainalaisuudet laboratorion tutkimusmenetelmissä ja laitteiden periaatteiden ymmärtämisessä.
Edeltävät opinnot: Lukion fysiikasta vähintään yksi kurssi.
Kirjallisuus ja muu materiaali: Ilmoitetaan opintojakson alkaessa
Ajankohta: 1-2 jakso
Vastuuhenkilö:Päivikki Heikkinen

TL1032 Matematiikka 1 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija harjaantuu soveltamaan matematiikan tietoja ja taitoja omalla ammattialallaan. – Laboratoriotutkimusten suorittamiseen, reagenssien valmistamiseen, näytteiden ja liuosten laimentamiseen, laaduntarkkailuun ja tilastolliseen raportointiin liittyvät laskutoimitukset sekä tilastollisten raporttien tulkinta ja arviointi.
Edeltävät opinnot: Lukion lyhyt matematiikka
Kirjallisuus: Ilmoitetaan opintojakson alkaessa
Ajankohta: 1-2 jakso
Vastuuhenkilö: Päivikki Heikkinen

TL1034 Laboratoriotyön perusteet 2 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija ymmärtää laboratoriotoimintaa ohjaavan lainsäädännön ja direktiivit, porrastetun laboratoriojärjestelmän terveydenhuollossa sekä toimintajärjestelmälle asetetut laatukriteerit. Opiskelija sisäistää laboratoriotyön prosessimaisen luonteen sekä ammatillista toimintaa ohjaavat eettiset periaatteet ja arvolähtökohdat. – Lainsäädäntö, ohjausdirektiivit, testaus- ja kalibraatiolaboratorioiden laatuvaatimukset. Bioanalyytikon työn ja koulutuksen kehitys sekä teoreettiset lähtökohdat biolaboratoriolääketieteessä ja eettiset säännöt.
Edeltävät opinnot: Sosiaali- ja terveyspolitiikka (osittain)
Kirjallisuus ja muu materiaali: Ilmoitetaan opintojakson alkaessa
Ajankohta: TL 10341 1-2 jakso
Vastuuhenkilö: Päivikki Heikkinen

TL1031 Instrumentaatio, laboratoriotekniikka ja työsuojelu 3,5 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija tuntee laboratoriotyöskentelyssä tarvittavien perusvälineiden ja laitteiden toimintaperiaatteet ja käytön. Ymmärtää työsuojelun periaatteet ja on tietoinen sitä koskevasta lainsäädännöstä, sekä osaa soveltaa sitä laboratoriotyössä. - Laboratoriotyöskentelyn periaatteet, käytettävien perus laboratoriovälineiden ja laitteiden käytön harjoittelu sekä laboratorion työsuojelu.
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä.
Kirjallisuus ja muu materiaali: Jaarinen, S. & Niiranen, J. 1996. Laboratorion analyysitekniikka. Työsuojeluun liittyvät lait ja asetukset. Laboratorio kehittyvänä työympäristönä. Työterveyslaitos.1996.
Ajankohta: TL10311 1-2 jakso, TL10312 3-4 jakso
Vastuuhenkilö: Marja-Kaarina Koskinen

TL1035 Tautioppi ja lääketiede 1 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija ymmärtää tautiopin keskeiset käsitteet, yleisperiaatteet tautien synnystä ja elimistön reaktiot taudeissa. Opiskelija saa tietoa tavallisimmista sairauksista, niiden esiintyvyydestä, etiologiasta, patofysiologiasta, diagnostiikasta ja hoidosta sekä laboratoriotutkimusten osuudesta tässä prosessissa. - Tautien synty, kudos ja solumuutokset, tulehdusreaktiot, immunopatologia, kasvaimet, taudin määritys, diagnostinen patologia, obduktio. Tavallisimmat taudit, esiintyvyys, etiologia, diagnostiikka ja hoito sekä laboratoriotutkimukset ja niiden merkitys.
Edeltävät opinnot: TL1021 Anatomia ja fysiologia
Kirjallisuus ja muu materiaali: Ilmoitetaan opintojakson alkaessa
Ajankohta: TL10351 3-4 jakso
Vastuuhenkilö: Eeva Liikanen

2 Ammattiopinnot

2.1 OPINTOKOKONAISUUS; LABORATORIOOPIN PERUSTEET 14,5 OV

TL2125 Pre-analyyttiset tekijät 2ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija ymmärtää pre-analyyttisten tekijöiden merkityksen ja vaikutuksen osana luotettavaa ja laadullista laboratoriotoimintaa. Opiskelija saa perusvalmiudet näytteiden ottoon terveysalan laboratoriotutkimuksia varten. Ymmärtää potilaan ja muun henkilöstön ohjaamisen osana laboratoriohoitajan työtä. Hallitsee aseptisen työskentelyn ja infektioiden torjunnan periaatteet. - Kliinis-fysiologisten tekijöiden merkitys laboratoriotutkimuksiin ja tuloksiin. Tutkimuspyyntö, näytteiden otto, käsittely, säilytys ja lähetyksen sekä potilaan ja muun henkilöstön ohjaaminen ja aseptinen työskentely sekä infektioiden torjunta.
Edeltävät opinnot: TL1018 Sosiaali – ja terveyspolitiikka , Laboratoriotyön perusteet (osittain)
Kirjallisuus ja muu materiaali: Makkonen, S. & Tuokko, S. 1997. Näytteenotto. Muu opettajan osoittama kirjallisuus.
Ajankohta: TL2125 3-4 jakso
Vastuuhenkilö: Eeva Liikanen

TT2026 Biokemia 2 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija ymmärtää elävien organismien, kudosten ja solujen kemialliset prosessit, laboratoriotutkimusmenetelmien biokemialliset perusteet, aineenvaihdunnallisten häiriöiden ja sairauksien välisen yhteyden. - Solun kemiaa, makromolekyylien synteesit, entsymologiaa, energia-aineenvaihdunta, hiilihydraattien aineenvaihdunta, aminohappojen ja proteiinien aineenvaihdunta, lipidien aineenvaihdunta, puriinien ja pyrimidiinien aineenvaihdunta, aineenvaihdunnan säätely.
Edeltävät opinnot: TL1021 Anatomia ja fysiologia, TL1022 Orgaaninen ja epäorgaaninen kemia
Kirjallisuus ja muu materiaali: Ajankohtainen kirjallisuus ilmoitetaan opintojakson alkaessa
Ajankohta: TL20261 3-4 jakso
Vastuuhenkilö: Marja-Kaarina Koskinen

TL2027 Immunologia 1 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija ymmärtää elimistön puolustusjärjestelmän, sen kehittymisen ja toiminnan. – Immunologian peruskäsitteet ja reaktiot, immunologinen säätely, kudosvaurioita aiheuttavat immuunimekanismit.
Edeltävät opinnot: TL1021 Anatomia ja fysiologia, TL10351 Tautioppi
Kirjallisuus ja muu materiaali: Ilmoitetaan opintojakson alkaessa
Ajankohta: TL2027 3-4 jakso
Vastuuhenkilö: Marja-Kaarina Koskinen

TL2028 Molekyylibiologia 1 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija ymmärtää solun rakenteen ja toiminnan, periytymisen ja genetiikan perusteet sekä geenien merkityksen tautien diagnostiikassa sekä hoidossa. - Solun koostumus, solutyypit, soluorganellit, nukleiinihappojen rakenteet, replikaatio, mutaatio, transkriptio, translaatio, geeniekspression säätely sekä yhdistelmä DNA tekniikat.
Edeltävät opinnot: TL1021 Anatomia ja fysiologia
Kirjallisuus ja muu materiaali: Wilson, K., Walker, J. 1994. Practical Biochemistry, Niemi, M. & Vuorio, E. & Virtanen I. 1994. Solu- ja molekyylibiologia.
Ajankohta: TT20281 3-4 jakso
Vastuuhenkilö: Eeva Liikanen

2. OPINTOKOKONAISUUS; LABORATORIOOPIN MENETELMÄT 45,5 OV
MENETELMÄ LABORAATIOT JA KLIININEN HARJOITTELU

TL4032 Mikro-organismien tutkimusmenetelmät 3 ov
Tavoitteet ja sisältö: Ymmärtää mikro-organismien biokemiallisen luonteen ja tuntee niiden tunnistusmenetelmät, käytettävien laitteiden käytön ja huollon sekä tarvittavien reagenssien valmistuksen ja laadunvarmistuksen. Osaa näytteenoton ja harjaantuu asepti-

seen työskentelyyn. - Bakteerien, sienten, virusten ja parasiittien tavallisimmat tutkimusmenetelmät ja tarvittavien tarvikkeiden ja välineiden käyttö, huolto ja valmistus sekä laadunvarmistus.
Edeltävät opinnot: TT2029 Mikrobiologia, TL10311 Instrumentaatio, laboratoriotekniikka ja työsuojelu (työsuojelun osalta), TL2027 Immunologia
Kirjallisuus ja muu materiaali: Balows et.al (ed.) Manual of Clinical Microbiology. 6th ed. ASM, Washington, D.C. Muu opettajan osoittama kirjallisuus
Ajankohta: TL40322 3-4 jakso
Vastuuhenkilö: Marja-Kaarina Koskinen

TL4070 Solujen tutkimusmenetelmät I, 4 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija ymmärtää histologisten ja sytologisten tutkimusten merkityksen osana elimistön tutkimista. Opiskelija hallitsee histologisten ja sytologisten näytteiden käsittelyn ja preparaattien valmistamisen sekä keskeisimmät värjäykset. Opiskelija pystyy tunnistamaan tavallisimpien sytologisten näytteiden normaalilöydökset. Opiskelija hallitsee virtsan perustutkimukset ja keskeisimpien punktionesteiden solujen morfologian. - Kliinisen histologian kannalta tärkeimmät kudosrakenteet. Irtosolunäytteiden otto. Histologisten ja sytologisten näytteiden käsittely ja preparaattien valmistaminen. Keskeisimmät värjäykset ja sytologisten normaalilöydösten tunnistaminen. Virtsan perustutkimukset ja punktionesteet.
Edeltävät opinnot: TL10351 Tautioppi, TL1021 Anatomia ja fysiologia.
Kirjallisuus ja muu materiaali: Koivuniemi, A. 1994. Kliininen sytologia. Kandidaattikustannus Oy. Bancroft, J.D. 1995. Manual of histological techniques and their diagnostic application. Theory and Practice of Histological techniques. 1997. Churchill Livingstone. Stevens, A & Lowe, J. 1997. Human Histology. Mosby. Sttrasinger, S. 1994. Urinalysis and Body Fluids. Davis Company.
Ajankohta: TL40701 3-4 jakso
Vastuuhenkilö: Eeva Liikanen

TL4035 Solujen tutkimusmenetelmät II, 3 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija ymmärtää verisolujen kehityksen, tehtävät ja toiminnan osana elimistön kliinisfysiologista kokonaisuutta. Opiskelija hallitsee keskeiset veren solujen tutkimusmenetelmät. Opiskelija hallitsee veren hyytymismekanismin ja siihen liittyvät laboratoriotutkimukset. - Verisolujen kehitys, tehtävät, toiminta ja keskeiset tutkimukset. Keskeiset välineet ja laitteet sekä niiden toimintaperiaatteet ja käyttö. Veren hyytymismekanismi ja siihen liittyvät laboratoriotutkimukset. Veritaudit ja niihin liittyvät hematologiset tutkimukset. Laadunvarmistus hematologisessa laboratoriossa.
Edeltävät opinnot: TL4070 Solujen tutkimusmenetelmät I
Kirjallisuus ja muu materiaali: Hoffbrand, A.V. & Pettit, J.E. 1993. Essential Haematology. Clancy J. ja McVicar, A. Physiology & Anatomy: A Hemostatic Approach. 1995. Hall, R. ja Malia, R. 1991, Practical Haematology. Ruutu, T. (toim.) Veritaudit. 1996. Duodecim.
Ajankohta: TL40353 1-2 jakso
Vastuuhenkilö: Eeva Liikanen

TL4036 Immunologiset tutkimusmenetelmät 1 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija ymmärtää immunologisten reaktiot solujen ja kudosten tutkimisessa sekä hallitsee immunologisten mittausmenetelmien periaatteet. – Merkittyjen immunokomponenttien käyttöön perustuvat menetelmät, presipitaatio, agglutinaatio.
Edeltävät opinnot: TL2028 Molekyylibiologia, TL2027 Immunologia, TT20261 Biokemia 2 ov, TL40381 Biokemialliset tutkimusmenetelmät 2 ov.
Ajankohta: TL4036 3-4 jakso
Vastuuhenkilö: Marja-Kaarina Koskinen

TL4037 Veripankkitoiminta 3 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija ymmärtää keskeisten veriryhmäserologisten menetelmien perusteet ja periaatteet sekä erilaisten verivalmisteiden käytön. Opiskelija ymmärtää verensiirtotoiminnan merkityksen laboratoriotyössä ja yhteistyön potilasta hoitavan yksikön kanssa. – verensiirtotoimintaan liittyvät laboratoriotutkimukset, veripalvelutoiminta, verensiirtotoiminta, laadunvarmistus.
Edeltävät opinnot: TL2027 Immunologia, TL4036 Immunologiset tutkimusmenetelmät, TL2028 Molekyylibiologia, TT2026 Biokemia, TL40381, TL40382, TL40383 Biokemialliset tutkimusmenetelmät.
Kirjallisuus ja muu materiaali: Leikola, J. & Myllylä, G. 1995. Verensiirrot. Duodecim.
Ajankohta: TL 40371 jaksot 1-2, TL 40372 jaksot 3-4
Vastuuhenkilö: Eeva Liikanen

TL4038 Biokemialliset tutkimusmenetelmät I, 4 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija ymmärtää terveen ja sairaan elimistön toiminnan ja hallitsee tavallisimmat kemialliset tutkimusmenetelmät näiden tilojen mittaamiseksi. On selvillä tavallisimmista ympäristökemikaalien ominaisuuksista ja niiden merkityksestä ih-

misen terveydelle ja hallitsee tavallisimmat kemialliset tutkimusmenetelmät näiden aineiden analysoimiseksi. On selvillä tavallisimmista elintarviketutkimusmenetelmistä. - Laboratoriotutkimusprosessi elimistön ja ympäristön keskeisten aineiden määrittämiseksi; biokemiallisten tutkimusten yleiset periaatteet, proteiinimääritysten tekniikat, entsyymimääritysten tekniikat, sentrifugointitekniikat, spektrokooppiset tekniikat, elektrokemialliset tekniikat, radioisotooppitekniikat, kromatografiset tekniikat, massaspektrometriset tekniikat
Edeltävät opinnot: Laboratoriotyön orientoivat opinnot, TL2125 Pre-analyyttiset tekijät, TT2026 Biokemia, TL1031 Instrumentaatio, laboratoriotekniikka ja työsuojelu.
Kirjallisuus ja muu materiaali: Wilson K. and Walker J. M. 1994. Principles and techniques of practical biochemistry. Cambridge University Press.
Jaarinen S. & Niiranen J. 1996. Laboratorion analyysitekniikka
Tiez,s Textbook of Clinical Chemistry.
Ajankohta: TL40381 3-4 jakso, TL40384 1-2 jakso
Vastuuhenkilö: Marja-Kaarina Koskinen

TL4039 Fysiologiset tutkimusmenetelmät 3 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija ymmärtää elimistön fysiologiset ja neurofysiologiset toiminnot, kliinisen fysiologian, neurofysiologian ja radioaktiivisten isotooppitutkimusten laitteiden ja tutkimusmenetelmien periaatteet, sekä radioaktiiviseen säteilyyn liittyvän lainsäädännön. Opiskelija saa valmiudet ohjata potilasta tutkimuksiin, suorittaa tutkimuksia ja toimia yhteistyössä muun henkilökunnan kanssa. Elimistön fysiologiset ja neurofysiologiset toiminnot ja niiden tutkimukset sekä isotooppitutkimusten periaatteet sekä laitteiden käyttö ja huolto.
Edeltävät opinnot: TL1021 Anatomia ja fysiologia, TL2125 Pre-analyyttiset tekijät, TL2027 Immunologia,TL4036 Immunologiset tutkimusmenetelmät.
Kirjallisuus ja muu materiaali: Sovijärvi ym. 1994. Kliininen fysiologia
Ajankohta: TL40392 1-2 jakso
Vastuuhenkilö: Eeva Liikanen

2.3 OPINTOKOKONAISUUS; LABORATORIO-OPIN SYVENTÄVÄT OPINNOT 20OV

TL50001 Suunnitelmaseminaari 4 ov
Itsenäinen työskentely ja ohjaus
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelijan tieteellisen ajattelun kehittyminen tieteelliseen ajattelutapaan kuuluvan argumentoinnin, palautteen sekä keskustelutaidon opettelun
avulla. Opiskelija harjaantuu ohjattuna opinnäytetyönsä suunnitteluun sekä tiedonhankintaan. Seminaareissa opiskelija harjaantuu esittämään tutkimussuunnitelmansa sekä kirjallisesti että suullisesti perustellen tekemänsä ratkaisut aihevalinnan, tutkimusmenetelmän sekä aineistonkeruu- ja analyysimenetelmien osalta. Kirjallinen tutkimussuunnitelma, joka sisältää tutkimusprosessin eri vaiheet. Osallistuminen tutkimusseminaari I:een.
Edeltävät opinnot: Laboratorio-opin menetelmät (osittain), Laboratorio-opin perusteet (osittain), TT2040 Tutkimustyönmenetelmät
Ajankohta: TL50001 1-2 jakso
Kirjallisuus ja muu materiaali: Tieteellinen kirjallisuus liittyen opinnäytetyön aiheeseen ja metodologiaan.
Vastuuhenkilö: Eeva Liikanen

TL50002 Opinnäytetyöseminaari 5 ov
Itsenäinen työskentely ja ohjaus
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija esittää hyväksytyn opinnäytetyönsä kirjallisesti. Opiskelija osoittaa tiedon teoreettista ja käytännöllistä hallintaa ja osaa soveltaa tietoa sekä opinnäytetyössä että ammatin kehittämisessä
Edeltävät opinnot: Laboratorio-opin menetelmät (osittain), Laboratorio-opin perusteet (osittain), TT2040 Tutkimustyönmenetelmät
Ajankohta: TL50002 3-4 jakso
Kirjallisuus ja muu materiaali: Tieteellinen kirjallisuus liittyen opinnäytetyön aiheeseen ja metodologiaan.
Vastuuhenkilö: Eeva Liikanen

TL2141 Hallinnointi ja terveystaloustiede 2 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija on selvillä hallinnoinnin peruskäsitteistä, tuntee johtamisen teoriaa ja dynamiikkaa, sekä organisaatioajattelun perusteet. Opiskelija ymmärtää laboratoriotoiminnan jatkuvan muutoksen ja siihen liittyvän laboratoriotuotantoprosessin jatkuvan suunnittelun, arvioinnin ja kehittämisen sekä materiaalihallinnon osuuden toiminnassa. Opiskelija ymmärtää henkilöstöhallinnon ja henkilöstöpalveluiden merkityksen tuloksellisen toiminnan voimavarana. Opiskelija liittää taloudellisen ajattelun ja toiminnan osaksi ammatillista osaamistaan. – Hallinnon peruskäsitteet, keskeiset organisaatioteoriat, organisaatiokulttuuri, johtaminen, materiaalihallinto ja logistiikka, laatujärjestelmät, henkilöstö, muutoksen johtaminen, toimintakulttuuri ja sen kehittämi-

nen, työelämän erityiskysymykset, työlainsäädäntö. Terveystaloustieteen peruskäsitteet ja ajattelutavat. Tehokkuus, tuottavuus ja vaikuttavuus sekä niiden arviointi terveydenhuollossa.
Edeltävät opinnot: TL1018 Sosiaali- ja terveyspolitiikka
Kirjallisuus ja muu materiaali: Ilmoitetaan opintojakson alkaessa
Ajankohta: TL 21411 1-2 jakso, TL21412 3-4 jakso
Vastuuhenkilö: Marja-Kaarina Koskinen

2.4. OPINTOKOKONAISUUS: VAIHTOEHTOISET OPINNOT 10 ov

TT20431 Biokemialliset tutkimusmenetelmät II ja TL 4043, 3 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija syventää tietojaan terveen ja sairaan elimistön toiminnasta ja hallitsee biokemialliset erikoistutkimusmenetelmät näiden tilojen mittaamiseksi. Opiskelija syventää tietojaan ympäristökemikaalien ominaisuuksista ja niiden vaikutuksesta ympäristön tilaan sekä osaa tutkimusmenetelmiä näiden tilojen mittaamiseksi. Opiskelija syventää tietojaan elintarviketutkimusmenetelmistä. – Kemialliset erikoistutkimukset, biokemian, ympäristön- ja elintarviketutkimusten kehittämishankkeet.
Edeltävät opinnot: Laboratorio-opin perusteet ja menetelmät
Kirjallisuus ja muu materiaali: Ilmoitetaan opintojakson alkaessa
Ajankohta: TT20431 3-4 jakso
Vastuuhenkilö: Marja-Kaarina Koskinen

TL20041 Solujen tutkimusmenetelmät III ja TT4044, 3 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija syventää tietojaan ja taitojaan hematologian alueella. – Hematologiset erikoistutkimukset
Edeltävät opinnot: Laboratorio-opin perusteet ja menetelmät
Kirjallisuus ja muu materiaali: Ilmoitetaan opintojakson alkaessa
Ajankohta: TL20041 3-4 jakso
Vastuuhenkilö: Eeva Liikanen

2.5.VAPAASTI VALITTAVAT OPINNOT 6 ov

Vapaasti valittavien opintojen tarjonta ilmoitetaan lukukausittain; 4 ov jaksot 1-2 ja 2 ov jaksot 3-4

HOITOTYÖN KOULUTUSOHJELMA

Koulutusohjelman yleiset tavoitteet
Hoitotyön koulutusohjelmassa koulutetaan asiantuntijoita hoitotyön ja terveydenhoitotyön suunnittelu-, toteutus- ja kehittämistehtäviin. Koulutuksen aikana opiskelija kasvaa terveydenhuollon ammattilaiseksi ja asiantuntijaksi, jolla on neljä valmiusaluetta: taitotieto, kehittämis-, johtamis- ja yrittäjyysvalmiudet. Asiantuntijuuden tietoperustana on hoitotiede. Koulutuksen aikana opiskelija oppii toteuttamaan, kehittämään ja uudistamaan ammattikäytäntöä väestön hyvinvoinnin edistämiseksi. Lisäksi opiskelija oppii toimimaan ammatissaan itsenäisesti sekä yhteistyössä oman ja toisten ammattialojen edustajien kanssa kansallisesti ja kansainvälisesti. Koulutuksen aikana opiskelija omaksuu aktiivisen roolin asiantuntijuutensa jatkuvaan kehittämiseen.

Sairaanhoitajan (AMK) ja terveydenhoitajan (AMK) noudattaa yleissairaanhoidosta sairaanhoitajakoulutusta vastaavia EU-direktiivien säädöksiä (77/452/ETY, 77/453/ETY). Koulutuksen toteutuksessa huomioidaan terveysalan ammattien valtakunnalliset osaamisvaatimukset sairaanhoitajan ja terveydenhoitajan koulutuksen osalta.

Opiskeluympäristönä on avoin oppimisympäristö, jossa oppiminen perustuu sosiokonstruktiiviseen oppimiskäsitykseen. Oppimismenetelminä käytetään erilaisia yhteistoiminnallisia ja projektityön menetelmiä, luentoja, luentokeskusteluja, harjoittelua sekä itsenäistä opiskelua. Oppimisympäristössä hyödynnetään teknologiaa, jota opiskelija pystyy soveltamaan tulevaisuudessa ammatissaan. Tavoitteiden saavuttamista arvioidaan sekä sisäisin että ulkoisin arviointimenetelmin. Sisäistä arviointia on opiskelijan itsearviointi, johon opiskelijaa ohjataan opintojen alusta alkaen. Ulkoinen arviointi tarkoittaa vertaisarviointia sekä opettajilta ja ohjaajilta saatua arviointia, jota toteutetaan sekä formatiivisena että summatiivisena, määrällisenä ja/tai laadullisena arviointina.

Hoitotyön koulutusohjelmassa on kaksi suuntautumisvaihtoehtoa: **Hoitotyön ja terveydenhoitotyön suuntautumisvaihtoehdot.**

Hoitotyön suuntautumisvaihtoehdon tavoitteet
Hoitotyön suuntautumisvaihtoehdon sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinto (140 ov,) johtaa sairaanhoitajan ammattipätevyyteen.

Hoitotyön suuntautumisvaihtoehdon tavoitteena on kouluttaa sairaanhoitajia, joilla on laajat tiedolliset ja taidolliset valmiudet toimia hoitotyössä. Hän toimii itsenäisesti alansa hoitotyön suunnittelu-, toteutus-, arviointi- ja kehittämistehtävissä. Hän osoittaa vastuullisuutta työssään sekä arvioi oman ja työyksikkönsä hoitotyön laatua ja toiminnan taloudellisuutta ottaen huomioon yhteiskunnan rakenteet, toiminnat ja niissä tapahtuvat muutokset. Sairaanhoitajalla on välittömään hoitotyöhön tarvittavat kliiniset taidot sekä vuorovaikutustaidot erilaisten yksilöiden, perheiden ja yhteisöjen hoitotyössä. Hän kykenee monikulttuuriseen yhteistyöhön yksilöiden, perheiden, yhteisöjen ja asiakkaan/potilaan hoitoon osallistuvien kanssa.

Reflektioon ja tiimityöskentelyyn perustuen sairaanhoitaja oppii itseohjautuvuuteen ja oman työn perusteltuun kehittämiseen. Hän oppii käsitteelliseen ja kriittiseen ajatteluun sekä tiedonhankintaan. Hän pystyy hyödyntämään näitä taitoja hoitotyön päätöksentekoprosessissa. Lisäksi hän kykenee hyödyntämään työssään hoitotieteen ja lähitieteiden tutkimustuloksia ja kehittämään ammattitaitoaan ja työyhteisöään kehittämishankkeiden, tutkimusten, opiskelun ja kansainvälisen toiminnan avulla. Hän sisäistää vastuunsa jatkuvasta kehittymisestään ihmisenä ja sairaanhoitajana. Sairaanhoitaja tiedostaa hoitotyön yhteiskunnallisen merkityksen ja oman roolinsa yhteiskunnassa.

Sairaanhoitajan toiminta-alue
Sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinnon suorittanut sairaanhoitaja (AMK) toimii terveyden- ja sosiaalihuollon osa-alueilla hoitotyön asiantuntijana ehkäisevän, hoitavan ja kuntouttavan hoitotyön suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa kotimaassa ja ulkomailla. Hän toimii erilaisten työryhmien asiantuntijana ja oman alansa kehittäjänä. Hän voi toimia myös julkisen ja yksityisen terveydenhuol-

lon hoitoalan esimiestehtävissä. Sairaanhoitaja kykenee koulutuksensa perusteella toimimaan myös yhdyskuntasuunnittelussa hoitotyön asiantuntijana. Sairaanhoitaja työskentelee muun muassa perusterveydenhuollossa, erikoissairaanhoidossa, itsenäisenä ammatinharjoittajana tai yrittäjänä sekä erilaisten terveyden- ja sosiaalihuollon alueilla toimivien järjestöjen palveluksessa.

Terveydenhoitotyön suuntautumisvaihtoehdon tavoitteet

Terveydenhoitotyön suuntautumisvaihtoehdon sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinto (160 ov) johtaa sekä terveydenhoitajan että sairaanhoitajan ammattipätevyyteen.

Koulutuksen tavoitteena on kouluttaa terveydenhoitajia, joilla on laajat tiedolliset ja taidolliset valmiudet toimia hoitotyössä. Terveydenhoitaja kykenee toimimaan sekä itsenäisesti että tiimityössä yksilöiden, perheiden, yhteisöjen ja väestön hoitotyön suunnittelu-, toteutus-, arviointi- ja kehittämistehtävissä kansallisesti ja kansainvälisesti. Terveydenhoitajalla on valmiudet monikulttuuriseen hoitotyöhön. Terveydenhoitaja käyttää terveystieteiden tutkimustuloksia ja omaksuu tutkivan ja kehittävän asiakaslähtöisen auttamisorientaation. Hän osoittaa vastuullisuutta työssään sekä arvioi oman ja työyksikkönsä hoitotyön laatua ja toiminnan taloudellisuutta ottaen huomioon yhteiskunnan rakenteet, toiminnat ja niissä tapahtuvat muutokset. Terveydenhoitaja tiedostaa hoitotyön yhteiskunnallisen merkityksen ja oman roolinsa yhteiskunnassa.

Koulutuksen aikana opiskelija oppii keskeiset kliinisen hoitotyön ja terveydenhoitotyön taidot. Lisäksi hän oppii käsitteelliseen ja kriittiseen ajatteluun, tiedonhankintaan ja niiden hyödyntämiseen hoitotyössä.

Terveydenhoitajan toiminta-alue

Sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinnon suorittanut terveydenhoitaja (AMK) toimii terveyden- ja sosiaalihuollon osa-alueilla hoitotyön ja terveydenhoitotyön asiantuntijana ehkäisevän, hoitavan ja kuntouttavan hoitotyön suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa kotimaassa ja ulkomailla. Hän toimii erilaisten työryhmien asiantuntijana ja oman alansa kehittäjänä. Hän voi toimia myös julkisen ja yksityisen terveydenhuollon hoitoalan esimiestehtävissä. Terveydenhoitaja kykenee koulutuksensa perusteella toimimaan myös yhdyskuntasuunnittelussa hoitotyön asiantuntijana. Terveydenhoitaja työskentelee muun muassa perusterveydenhuollossa, erikoissairaanhoidossa, yrityksissä, itsenäisenä ammatinharjoittajana tai yrittäjänä sekä erilaisten terveyden- ja sosiaalihuollon alueilla toimivien järjestöjen palveluksessa.

Hoitotyön suuntautumisvaihtoehto, syksyllä 2002 ja keväällä 2003 aloittavat

	Koodi	1. vuosi	2. vuosi	3. vuosi	4. vuosi
Perusopinnot					
Orientoituminen opiskeluun					
Ammattiin ja yrittäjyyteen kasvu	TT1301	1	1	1	0.5
ATK-passi	TT1302	3	0	0	0
Tilastotieteen perusopinnot	TT1303	0	1	0	0
Suomenkieli ja viestintä	TT1304	1	0	0.5	0.5
Ruotsi	TT1305	0	2	1	0
Englanti	TT1306	2	0	0.5	0
Kansainvälisyys terveydenhuollossa	TT1307	1	0	0	0
Ensiapu	TT1308	1	0	0	0
TERVEYSTIETEIDEN PERUSTEET					
Hoitotiede	TT1309	1.5	0.5	1.5	1
Anatomia ja fysiologia	TT1310	3	0	0	0
Ravitsemustiede	TT1311	1	0	0	0
Terveyspsykologia ja kliininen psykologia	TT1312	1	1	0	0
Terveyssosiologia	TT1313	0	1	0.5	0
Kansanterveystiede ja ympäristöterveys	TT1314	1	0	1	0
Sosiaali- ja terveyspolitiikka	TT1315	1.5	1	0	0
Hoitotyön halinto ja terveystaloustiede	TT1316	0	0	2.5	1
Terveyden edistäminen (terveyskasvatus)	TT2304	2	0	1	0

Ammattiopinnot

HOITOTYÖN PERUSTEET					
Perusharjoittelu	TT4301	3	0	0	0
Terveystieteiden tutkimusmenetelmät	TT2301	0	1.5	1	0
Mikrobiologia ja kliininen laboratorio-oppi	TT2302	1	0	0	0
Kliininen lääkeaineoppi	TT2303	0	1	0	0
Yksilön inhimilliset tarpeet ja hoitotyön auttamismenetelmät	TT2305	4.5	0	0	0
YKSILÖN, PERHEEN JA YHTEISÖN TERVEYDENHOITOTYÖ					
Lasten- ja nuorten terveydenhoitotyö	TT2306	1	0	0	0
Lasten ja nuorten terveydenhoitotyön HARJOITTELU	TT4302	4	0	0	0
Aikuisten terveydenhoitotyö	TT2307	1.5	0	0	0
Synnytys- ja naistentautioppi	TT23081	0.5	0	0	0
Aikuisten terveydenhoitotyön HARJOITTELU	TT4303	6	0	0	0
YKSILÖN, PERHEEN JA YHTEISÖN HOITOTYÖ					
Sisätauti-kirurginen hoitotyö	TT2309	0	3	0.5	0
Sisätautioppi	TT23082	0	1	0	0
Sisätautien hoitotyön HARJOITTELU	TT43041	0	4	0	0
Kirurgia ja anestesiologia	TT23083	0	1.5	0	0
Kirurgisen hoitotyön HARJOITTELU	TT43043	0	4	0	0
Perioperatiivisen hoitotyön HARJOITTELU	TT43044	0	2	0	0
Kotisairaanhoidon hoitotyön HARJOITTELU	TT43042	0	0	2	0
Mielenterveydenhoitotyö	TT2312	0	1	0	0
Psykiatria	TT23084	0	1	0	0
Mielenterveydenhoitotyön HARJOITTELU	TT4305	0	5	0	0
Vanhusten hoitotyö	TT2314	0	1	0	0
Geriatria	TT23085	0	0.5	0	0
Vanhusten hoitotyön HARJOITTELU	TT4306	0	4	0	0
Lasten ja nuorten hoitotyö	TT2316	0	0	1.5	0
Lastentautioppi	TT23086	0	0	1	0
Lasten ja nuorten hoitotyön HARJOITTELU	TT4307	0	0	4	0
SYVENTÄVÄT VAIHTOEHTOISET AMMATTIOPINNOT					
Hoitotyön syventävät opinnot	TT2318	0	0	4	2
HARJOITTELU	TT4308	0	0	6	6
Vapaasti valittavat opinnot		2	3	3	2
Opinnäytetyö		0	0	5.5	4.5

Terveydenhoitotyön suuntautumisvaihtoehto, syksyllä 2002 aloittavat

Perusopinnot	**Koodi**	**1. vuosi**	**2. vuosi**	**3. vuosi**	**4. vuosi**
ORIENTOITUMINEN OPISKELUUN					
Ammattiin ja yrittäjyyteen kasvu	TT1301	1	1	1	0.5
ATK-passi	TT1302	3	0	0	0
Tilastotieteen perusopinnot	TT1303	0	1	0	0
Suomenkieli ja viestintä	TT1304	1	0	0.5	0.5
Ruotsi	TT1305	0	2	1	0
Englanti	TT1306	2	0	0.5	0
Kansainvälisyys terveydenhuollossa	TT1307	1	0	0	0
Ensiapu	TT1308	1	0	0	0
TERVEYSTIETEIDEN PERUSTEET					
Hoitotiede	TT1309	1.5	0.5	1.5	1
Anatomia ja fysiologia	TT1310	3	0	0	0

Ravitsemustiede	TT1311	1	0	0	0
Terveyspsykologia ja kliininen psykologia	TT1312	1	1	0	0
Terveyssosiologia	TT1313	0	1	0.5	0
Kansanterveystiede ja ympäristöterveys	TT1314	1	0	1	0
Sosiaali- ja terveyspolitiikka	TT1315	1.5	1	0	0
Hoitotyön halinto ja terveystaloustiede	TT1316	0	0	2.5	1
Terveyden edistäminen (terveyskasvatus)	TT2304	2	0	1	0
Ammattiopinnot					
HOITOTYÖN PERUSTEET					
Terveystieteiden tutkimusmenetelmät	TT2301	0	1.5	1	0
Mikrobiologia ja kliininen laboratorio-oppi	TT2302	1	0	0	0
Kliininen lääkeaineoppi	TT2303	0	1	0	0
Yksilön inhimilliset tarpeet ja hoitotyön auttamismenetelmät	TT2305	4.5	0	0	0
Perusharjoittelu	TT4301	3	0	0	0
YKSILÖN, PERHEEN JA YHTEISÖN TERVEYDENHOITOTYÖ					
Lasten- ja nuorten terveydenhoitotyö	TT2306	1	0	0	0
Lasten ja nuorten terveydenhoitotyön HARJOITTELU	TT4302	4	0	0	0
Aikuisten terveydenhoitotyö	TT2307	1.5	0	0	0
Aikuisten terveydenhoitotyön HARJOITTELU	TT4303	6	0	0	0
YKSILÖN, PERHEEN JA YHTEISÖN HOITOTYÖ					
Vanhusten hoitotyö	TT2314	0	1	0	0
Vanhusten hoitotyö ja kotisairaanhoito HARJOITTELU	TT4336	0	5	0	0
Mielenterveydenhoitotyö	TT2312	0	1	0	0
Mielenterveydenhoitotyön HARJOITTELU	TT4305	0	5	0	0
Sisätauti-kirurginen hoitotyö	TT2309	0	3.5	0	0
Sisätautien hoitotyön HARJOITTELU	TT43041	0	4	0	0
Perioperatiivisen hoitotyön HARJOITTELU	TT43044	0	2	0	0
Kirurgisen hoitotyön HARJOITTELU	TT43043	0	4	0	0
Lasten ja nuorten hoitotyö	TT2316	0	0	1.5	0
Lasten ja nuorten hoitotyön harjoittelu	TT4307A	0	0	5	0
LÄÄKETIETEELLISET AINEET	**TT2308**				
Lastentautioppi	TT23086	0	0	1	0
Geriatria	TT23085	0	0.5	0	0
Psykiatria	TT23084	0	1	0	0
Sisätautioppi	TT23082	0	1	0	0
Kirurgia ja anestesiologia	TT23083	0	1.5	0	0
Synnytys- ja naistentautioppi	TT23081	0.5	0	0	0
TERVEYDENHOITOTYÖN AMMATTIOPINNOT					
Terveydenhoitotyön syventävät opinnot	TT2337B	0	0	4	2
HARJOITTELU	TT4318	0	0	6	6
TERVEYDENHOITAJATYÖN AMMATTIOPINNOT					
Terveydenhoitajatyön ammattiopinnot	TT2365	0	0	0	12
Terveydenhoitajatyön ammattiopintojen HARJOITTELU	TT4326	0	0	0	5
Terveydenhoitotyö kehittämistehtävä	TT2366	0	0	0	3
Vapaasti valittavat opinnot		2	3	3	2
Opinnäytetyö		0	0	5.5	4.5

Hoitotyön suuntautumisvaihtoehto

1 Perusopinnot

TT1301 Ammattiin ja yrittäjyyteen kasvu 3,5 ov
Sisältää osiot: TT13011 osio yksi 0,5 ov, TT13012 osio kaksi 0,5 ov, TT13013 osio kolme 0,5 ov, TT13014 osio neljä 0,5 ov, TT13015 osio viisi 0,5 ov, TT13016 osio kuusi 0,5 ov ja TT13017 osio seitsemän 0,5 ov.
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija prosessoi omaa ammatillista kasvuaan koko opiskelunsa ajan kunkin lukukauden/periodin pääteeman mukaisesti. Opiskelija oppii portfolion käytön ja hyödyn jatkuvan ammatillisen kasvun tukena. Opiskelija kehittyy oppijana vastuullisuuteen, itseohjautuvuuteen ja sisäiseen yrittäjyyteen. - Opiskelu ammattikorkeakoulussa. Opiskelutaitojen kehittäminen. Itseohjautuvuus ja itsearviointi, portfolio. Persoonallinen ja ammatillinen kasvu ja työnohjaus. Yrittäjyys. Venäjäopinnoissa oleva suorittaa eriytetyn opetussuunnitelman mukaisesti (monikulttuurisuus ja vuorovaikutus 1 ov).
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Ajankohta: 1.-2. ja 3.-4. jakso
Kirjallisuus ja muu materiaali: Ilmoitetaan opintojakson alkaessa
Vastuuhenkilö: Tarja Pyykkö

TT1302 ATK-passi 3 ov + 1 ov vapaasti valittavina opintoina
Tavoitteet ja sisältö: Tavoitteena on, että opiskelija hallitsee telematiikan, tietotekniikan ja tietojenkäsittelyn perustaidot hyödyntääkseen niitä oppimisessaan ja muissa työtehtävissään. - Opinnot koostuvat tietotekniikan ja tiedonhankinnan perusteista sekä tärkeimpien työvälineohjelmien (tekstinkäsittely, taulukkolaskenta ja esitysgrafiikka) käytön opiskelusta. Venäjäopinnoissa oleva suorittaa eriytetyn opetussuunnitelman mukaisesti (tiedonhankinta 1 ov).
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Ajankohta: 1-2. ja 3.-4. jakso
Kirjallisuus ja muu materiaali: Ilmoitetaan opintojakson alkaessa
Vastuuhenkilö: Markku Tulla

TT1303 Tilastotieteen perusopinnot 1 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija perehtyy aineiston hankinnan ja käsittelyn perusteisiin sekä tilastotietojen graafiseen esitykseen. Opiskelijalle muodostuu kuva tilastollisen tutkimuksen vaiheista, tilastojen esittämisestä ja tärkeimmistä tunnusluvuista, todennäköisyyslaskennasta ja testauksesta. - Tilastollisen tutkimuksen vaiheet, yleisimmät otantamenetelmät, mitta-asteikot, yksi- ja kaksiulotteinen frekvenssijakauma ja sen esittäminen taulukkoina sekä graafisesti. Frekvenssijakauman tärkeimmät tunnusluvut ja korrelaatio sekä lineaarinen malli. Todennäköisyyslaskentaa ja tilastollinen testaus.
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Ajankohta: 1.- 2. ja 3.-4. jakso
Kirjallisuus: Karjalainen, R. 2000. Tilastomatematiikka. Jyväskylä. Gummerus.
Vastuuhenkilö: Markku Tulla

TT1304 Suomen kieli ja viestintä 2 ov
Sisältää osiot: TT13041 osio yksi 1 ov, TT13042 osio kaksi 0,5 ov ja TT13043 osio kolme 0,5 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija harjaantuu viestimään selkeästi ja luontevasti sekä tilanteiden vaatimalla tavalla ja tyylillä niin suullisesti kuin kirjallisestikin. - Esiintymisharjoituksia, tehokas kokous, kielenhuollon keskeisiä kysymyksiä, teksti- ja tyylilajit, kirjoittamisharjoituksia, tieteellinen kirjoittaminen.
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Ajankohta: 1.-2. ja 3.-4 jakso
Kirjallisuus ja muu materiaali: Ilmoitetaan opintojakson alkaessa.
Vastuuhenkilö: Merja Kurki

TT1305 Ruotsi 3 ov
Sisältää osiot: TT13051 osa yksi 1 ov, 13052 osio kaksi 1 ov ja TT13053 osio kolme 1 ov.
Tavoitteet ja sisältö: Tavoitteena on, että opiskelija oppii terveydenhuoltoalaan liittyvää perussanastoa ja fraseologiaa ja selviytyy ammattiin liittyvistä keskeisistä kielenkäyttötilanteista. Opiskelija pystyy keskustelemaan laajemmin terveydenhuoltoon liittyvistä kysymyksistä, omasta alasta ja koulutuksesta. Opiskelija oppii ymmärtämään omaan alaan ja ammattiin liittyviä tekstejä, harjaantuu käyttämään apuneuvoja tekstin tulkinnassa ja laatimaan kirjallisia esityksiä. - Perussanastoa (mm. ammattinimikkeet, osastot, anatomia), asiakastilanteita, opastuksia, hoito-ohjeita, ryhmäkeskusteluita artikkeleiden pohjalta, esitelmiä, kuullunymmärtämisharjoituksia, tekstin rakenteen ja sisällön hahmottamista, sanojen johtamista, kirjallisten esitysten laatimista.
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Ajankohta: 1. – 2. ja 3.- 4. jakso
Kirjallisuus ja muu materiaali: Opetusmonisteet
Vastuuhenkilö: Marjo Piironen

TT1306 Englanti 2,5 ov
Sisältää osiot: TT13061 osio yksi 1 ov, TT13062 osio kaksi 1 ov ja TT13063 osio kolme 0,5 ov
Tavoitteet ja sisältö: Tavoitteena on oppia terveydenhuoltoalaan liittyvää perussanastoa ja fraseologiaa ja selviytyä ammattiin liittyvistä keskeisistä kielenkäyttötilanteista. Opiskelija pystyy keskustelemaan laajemmin terveydenhuoltoon liittyvistä kysymyksistä, omasta alasta ja koulutuksesta. Opiskelija oppii ymmärtämään omaan alaan ja ammattiin liittyviä tekstejä, harjaantuu käyttämään apuneuvoja tekstin tulkinnassa ja laatimaan kirjallisia esityksiä. - Perussanastoa (mm. ammattinimikkeet, osastot, anatomia), asiakastilanteita, opastuksia, hoito-ohjeita, ryhmäkeskusteluita artikkeleiden pohjalta, esitelmiä, kuullunymmärtämisharjoituksia, tekstin rakenteen ja sisällön hahmottamista, sanojen johtamista, kirjallisten esitysten laatimista.
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Ajankohta:1.-2. ja 3.-4 jakso
Kirjallisuus ja muu materiaali: Opetusmonisteet
Vastuuhenkilö: Jaana Alhainen

TT1307 Kansainvälisyys terveydenhuollossa 1 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija pohtii omaa näkemystään suomalaisuudesta ja kansainvälisyydestä. Muodostaa kuvan omasta kulttuurista ja kulttuurin merkityksestä hoitamisen lähtökohtana. Omaa valmiuksia toimia kansainvälisissä sairaanhoitajan tehtävissä. - Suomalaisuus, kansainvälisyys, kulttuurien kohtaaminen ja kulttuurinen hoitotyö, kansainvälinen järjestötoiminta ja terveysalan kansainvälisyystoiminta. Venäjäopinnoissa oleva suorittaa eriytetyn opetussuunnitelman mukaisesti (monikulttuurisuus ja vuorovaikutus 0,5 ov).
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Ajankohta: 1.-2 ja 3.-4. Jakso
Kirjallisuus ja muu materiaali: Ilmoitetaan opintojakson alkaessa
Vastuuhenkilö: Liisa Riikonen

TT1308 Ensiapu 1 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija tunnistaa välittömän ensiavun tarpeen. Hän tiedostaa maltillisen käyttäytymisen ja psyykkisen tuen ensiaputilanteissa. Opiskelija osaa antaa ensiapua lapsille ja aikuisille sekä toimittaa heidät tarvittaessa jatkohoitoon. Hän motivoituu ylläpitämään ensiaputietojaan ja -taitojaan. - Ensiapu osana auttamistapahtumaa, ensiaputaktiikka, henkeä pelastava ensiapu, ensiavun jatkotoimenpiteet, lasten ensiavun erityispiirteet, yhteistyö ensihoitoyksikön kanssa, tapaturmien ennaltaehkäisy, paloturvallisuus.
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Ajankohta: 1.-2. ja 3.-4.jakso
Kirjallisuus ja muu materiaali. Ensiapu.2002. SPR.
Vastuuhenkilö: Maija Päivärinta

TT1309 Hoitotiede 4,5 ov
Sisältää osiot: TT13091 osio yksi 1 ov, TT13092 osio kaksi 0,5 ov, TT13093A osio kolme 0,5 ov, TT13094A osio neljä 1,5 ov ja TT13095 osio viisi 1 ov.
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija on selvillä hoitotieteen kehityksestä ja merkityksestä hoitotyön tietoperustana. Hän tuntee hoitotyön etiikan keskeiset käsitteet ja ymmärtää erilaisten arvolähtökohtien ja periaatteiden merkityksen potilaan/ asiakkaan hoidossa. Opiskelija oppii tunnistamaan ja erittelemään eettisiä ongelmia hoitotyössä. Hän on selvillä teorian muodostuksen yleisistä periaatteista ja hoitotyön teorioiden merkityksestä hoitotyössä. Opiskelija ymmärtää hoitotyön historian merkityksen hoitotyön kehitykselle. - Hoitotieteen perusteet, hoitotyön filosofia ja etiikka, hoitotyön keskeiset käsitteet, käsiteanalyysi, hoitotyön teoriat, teorioiden merkitys hoitotyössä, tutkimusten hyödyntäminen hoitotyössä, historiallinen kehitysprosessi hoitotyössä.
Ajankohta: 1.-2 ja 3.-4. jakso
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus ja muu materiaali: Ilmoitetaan opintojakson alkaessa
Vastuuhenkilöt: Arja Holopainen

TT1310 Anatomia ja fysiologia 3 ov
Sisältää osiot: TT13101 osio yksi 1,5 ov ja TT13102 osio kaksi 1,5 ov.
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija hallitsee keskeiset tiedot ihmisen rakenteesta ja elintoiminnoista sekä ymmärtää anatomisen ja fysiologisen tiedon merkityksen ammattiopinnoissa ja hoitotyössä. – Solu ja kudokset, iho, tuki- ja liikuntaelimistö, veri ja verenkierto, hengitys, ruuansulatus, virtsaneritys, lisääntyminen, umpieritysjärjestelmä, lämmönsäätely, hermosto ja aistit.
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Ajankohta: 1.-2. ja 3.-4. jakso.
Kirjallisuus ja muu materiaali: Bjålie, J., Haug, E., Sand, O., Sjaastad, Ö.& Toverud, K . 1999. IHMINEN Fysiologia ja anatomia. WSOY. Tai vastaava oppikirja.
Vastuuhenkilö: Raija Huttunen

TT1311 Ravitsemustiede 1 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija ymmärtää ravitsemuksen merkityksen terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä ja sairauksien ehkäisyssä. Opiskelija osaa ohjata erityisruokavalioita tarvitsevia asiakkaita/potilaita ruokavaliohoitoon liittyvissä asioissa yhteistyössä alan asiantuntijoiden kanssa. Opiskelija tietää pääpiirteissään maailman väestön ravintotilanteen ja siihen vaikuttavat tekijät. – Ravitsemuksen merkitys ihmisen terveyden edistämisessä ja sairauksien ehkäisyssä. Erityisruokavaliot. Maailman väestön ravitsemukseen liittyvät tekijät.
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Ajankohta: 1.-2. ja 3.-4. jakso
Kirjallisuus: Ilmoitetaan opintojakson alkaessa
Vastuuhenkilö: Raija Huttunen

TT1312 Terveyspsykologia ja kliininen psykologia 2 ov
Sisältää osiot: TT13121 Terveyspsykologia 1 ov ja TT13122 Kliininen psykologia 1 ov.
TT13121 Terveyspsykologia 1 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija ymmärtää miten ihmisen yksilöllinen kehityshistoria, sosiaaliset suhteet ja oma käyttäytyminen ovat yhteydessä kehityskulkuihin ja elämäntyyleihin. Opiskelija tuntee millaisin psykologisin tiedoin ja keinoin voidaan lisätä ihmisten mahdollisuuksia säilyttää terveytensä ja toimintakykynsä, välttyä sairauksilta ja voida hyvin. - Ihmisen psyykkinen kehitys elämänkulun eri vaiheissa. Lapsen psykologisen kehityksen eteneminen ja siihen vaikuttavat tekijät. Nuoruusikä elämänkaaren vaiheena. Aikuisiän ikävaiheiden luonne ja niihin liittyvät muutokset. Ikääntymisen säännönmukaisuus ja yksilöllisyys.
Edeltävät opinnot: Suositellaan psykologian perusopintoja.
Ajankohta: 1.-2. ja 3.-4. jakso
Kirjallisuus ja muu materiaali: Turunen, K.E.1996. Elämänkaari ja kriisit. Jyväskylä: Gummerus Oy. Dunderfelt, T. 1997. Elämänkaaripsykologia. Porvoo: WSOY tai 1991 vanhempi painos.
Vastuuhenkilö: Tarja Ruokonen

TT13122 Kliininen psykologia 1 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija syventää tietojaan ihmisen psyykkisestä terveydestä ja ymmärtää mitkä tekijät säätelevät henkistä tasapainoa erilaisissa uhkatilanteissa. Opiskelija saa valmiuksia soveltaa psykologista tietoa yksilön ja perheen käyttäytymisen havainnointiin erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Opiskelija tunnistaa ihmisen käyttäytymisen piirteitä erilaisissa kriisi-, katastrofi- ja suuronnettomuustilanteissa. Opiskelija on selvillä henkisen loukkaantumisen ilmenemismuodoista ja tietää keskeiset psykososiaaliset auttamismenetelmät.
Edeltävät opinnot: TT1321 Terveyspsykologia
Ajankohta: 1.-2. ja 3- 4. jakso
Kirjallisuus ja muu materiaali: Salo, O. & Tuunainen, K. 1996. Da capo alusta uudelleen. Kliininen psykologia. Hämeenlinna: Karisto Oy.
Vastuuhenkilö: Tarja Ruokonen

TT1313 Terveyssosiologia 1,5 ov
Sisältää osiot: TT13131 osio yksi 1 ov ja TT13132 osio kaksi 0,5 ov.
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija oppii jäsentämään ja tulkitsemaan yksilöiden ja yhteisöjen toimintaa muuttuvassa maailmassa, tunnistaa terveyden ja sairauden yhteiskunnallisia kytkentöjä ja osaa käyttää sosiologista tietoa omalla ammattialallaan. - Sosiologian peruskäsitteet, sosiologisen tiedon luonne, sosiaalisen käyttäytymisen ja poikkeavuuden sosiologiset selitykset ja tulkinnat, yhteiskunnan muutoksen ja yhteiskunnan rakenteiden piirteitä. Terveys, sairaus sekä terveydenhuollon organisaatiot ja toimijat osana yhteiskunnan rakenteita ja muutosprosessia. Venäjäopinnoissa oleva suorittaa eriytetyn opetussuunnitelman mukaisesti (sosiologia 1.0 ov).
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Ajankohta: 1- 2. ja 3.-4. jakso
Kirjallisuus: Ilmoitetaan opintojakson alkaessa
Vastuuhenkilö: Tarja Ruokonen

TT1314 Kansanterveystiede ja ympäristöterveys 2 ov
Sisältää osiot: TT13141 Kansanterveystiede 1 ov ja TT13142 Ympäristöterveys 1 ov.
TT13141 Kansanterveystiede 1 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija hahmottaa kansanterveystieteen tutkimusalueen. Osaa epidemiologian peruskäsitteitä. Osaa kuvata kansanterveystieteen tutkimusmenetelmiä ja seurata tieteenalalta tulevaa tutkimustietoa sekä arvioida sen hyödyllisyyttä omassa työssään. Opintojaksolla tarkastellaan kansanterveystieteen teoriaa ja tutkimustuloksia sekä tilastoja suomalaisten kuolinsyistä ja riskitekijöistä.
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Ajankohta: 1.- 2. ja 3.– 4.jakso
Kirjallisuus ja muu materiaali: Kauhanen, Myllykangas, Salonen, Nissinen. 1998. Kansanterveystiede
Vastuuhenkilö: Heleena Uusi-Illikainen

TT13142 Ympäristöterveys 1 ov
Tavoitteet ja sisältö Opiskelija tietää ihmisen terveyteen vaikuttavista ympäristötekijöistä, riskeistä , ympäristöterveydenhuollosta ja ympäristön suojelusta. Opiskelija tunnistaa henkilökohtaisen ja ammatillisen vastuunsa terveyttä edistävän ympäristön turvaamisessa ja ympäristön suojelussa. Opiskelija arvostaa terveellistä ympäristöä ja omaksuu aktiivisen vaikuttajan roolin ympäristön terveyttä koskevissa asioissa. – Peruskäsitteet. Terveyteen vaikuttavia fyysisen ympäristön tekijöitä: ilman, veden ja ravinnon laatu, melu, säteily, jätteet ja myrkylliset aineet. Yhteisön vaikutus yksilön terveyteen.
Edeltävä opinnot : Ei edellytä.
Ajankohta: 1.-2 ja 3.- 4. jakso
Kirjallisuus ja muu materiaali: Ilmoitetaan opintojakson alkaessa.
Vastuuhenkilö: Raija Latvala

TT1315 Sosiaali- ja terveyspolitiikka 2,5 ov
Sisältää osiot: TT13151 osio yksi 1,5 ov ja TT13152 osio kaksi 1 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija oppii hahmottamaan sosiaali- ja terveyspolitiikka osana yhteiskuntapolitiikkaa. Opiskelija tuntee suomalaisen ja eurooppalaisen sosiaali- ja terveydenhuollon historialliset kehitystrendit pääpiirteissään. Hän tuntee sosiaali- ja terveydenhuollon organisoinnin periaatteet, toimintajärjestelmät ja niitä ohjaavat keskeiset lait ja säädökset. Opiskelija tuntee keskeiset Suomen ja EU:n sosiaali- ja terveyspolitiikan tavoitteet, arvolähtökohdat sekä yhteistyön merkityksen. Opiskelija tuntee sosiaaliturvan menetelmiä ja osaa käyttää niitä terveydenhuollon asiakkaansa hyväksi. - Hyvinvointipolitiikan historialliset lähtökohdat. Sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatiot ja keskeinen lainsäädäntö sekä sosiaali- ja terveyspoliittiset ohjelmat. Sosiaaliturvapolitiikka osana sosiaalipolitiikkaa. Sosiaaliturvan tukimuodot pääpiirteissään. Venäjäopinnoissa oleva suorittaa eriytetyn opetussuunnitelman mukaisesti (sosiaali- ja terveyspolitiikka 1.5 ov).
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Ajankohta: 1- 2. ja 3 - 4. jakso
Kirjallisuus ja muu materiaali: Ilmoitetaan opintojakson alkaessa
Vastuuhenkilöt: Hilkka Sidoroff

TT1316 Hoitotyön hallinto ja terveystaloustiede 3,5 ov
Sisältää osiot:TT13161A osio yksi 1 ov, TT13162A osio kaksi 1 ov ja TT13163A osio kolme 1,5 ov.
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija on selvillä terveydenhuollon muutoksesta ja muuttuvista toimintaympäristöistä. Opiskelija tuntee hallinnon ja talouden peruskäsitteitä ja osaa soveltaa niitä työssään. Opiskelija tuntee työyhteisön kehittämismalleja sekä organisaatioajattelun perusteita. Opiskelija tiedostaa kaikkien työyhteisön jäsenten osallisuuden johtajuudessa. Opiskelija on valmis osallistumaan laadukkaan ja tuloksellisen palvelutoiminnan suunnitteluun, arviointiin ja kehittämiseen. - Muutokset terveydenhuollon toimintaympäristöissä. Hallinnon ja talouden peruskäsitteet ja ajattelutavat. Keskeiset organisaatioteoriat ja organisaatiokulttuuri. Työyhteisön kehittäminen. Johtajuus hoitotyössä. Laatuajattelu hoitotyössä ja terveydenhuollossa. Tehokkuus, tuottavuus ja vaikuttavuus sekä niiden arviointi terveydenhuollossa. Työelämän erityiskysymyksiä.
Edeltävät opinnot: TT1315 Sosiaali- ja terveyspolitiikka 2.5 ov
Ajankohta: 1.-2. ja 3.-4. jakso
Kirjallisuus ja muu materiaali: Mäkisalo, M.1999. ”Me teemme sen” Hoitotyöntekijä oman työnsä tutkijana ja kehittäjänä. Kirjayhtymä. Telaranta, S. 1997.Hoitotyön hallinto. Kirjayhtymä. Sintonen, Pekurinen, Linnakko.1997.Terveystaloustiede. WSOY. Muu opintojaksolla jaettava materiaali.
Vastuuhenkilö: Hilkka Sidoroff

TT2304 Terveyden edistäminen 3 ov
Sisältää osiot:TT23041 osio yksi 1 ov, TT23042 osio kaksi 1 ov ja TT23043 osio kolme 1 ov.
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija perehtyy terveyskasvatuksen ja opetuksen filosofisiin ja tieteellisiin perusteisiin ja menetelmiin. Opiskelija on selvillä terveyskäyttäytymisen yksilöllisestä ja yhteisöllisestä muodostumisesta ja tiedostaa vastuullisen asemansa oman, asiakkaan ja yhteisöjen terveyden edistämisessä, ylläpitämisessä ja sairauksien ehkäisemisessä. Opiskelija alkaa pohtia terveyden edistämisen eettisiä näkökohtia. Opiskelija perehtyy terveyskulttuuriin ja terveyskasvatuksen menetelmällisiin lähestymistapoihin ja erilaisiin terveysviestinnän muotoihin. Opiskelija perehtyy hoitopedagogiikkaan ja potilasohjauksen erityiskysymyksiin. Opiskelija suunnittelee, toteuttaa ja arvioi potilasohjaustilanteita. - Terveys ja terveyden edistäminen käsitteinä. Kasvatuksen ja kasvatustieteen lähtökohtia ja peruskäsitteitä. Oppimisprosessi ja sen ohjaaminen. Terveyskasvatuksen tehtävät tavoitteet ja toimintamuodot. Terveyskasvatusta ja terveyskäyttäytymistä kuvaavat teoriat. Terveyden edistämisen ja terveyskasvatuksen eettiset perusteet. Yksilö-, ryhmä ja yhteisötason terveyskasvatus. Terveyskasvatusmateriaalin suunnittelu, toteu-

tus ja arviointi. Venäjäopinnoissa oleva suorittaa eriytetyn opetussuunnitelman mukaisesti (ennaltaehkäisevä ja terveyttä edistävä työ sosiaali- ja terveydenhuollossa 2 ov)
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Ajankohta: 1. –2 ja 3.-4. jakso
Kirjallisuus ja muu materiaali Terveyden edistäminen: uudistuvat menetelmät. Pietilä ym. 2002. Kettunen T., Liimatainen L., Poskiparta M. 1996. Terveyskasvatus arjen neuvontatyössä. Leino, Leino.1996. Kasvatuksen perusteet. Aarva P. Terveyskasvatuksen kuvia ja mielikuvia. 1991. Poskiparta, M. 1997. Terveyskasvatus oppimaan oppimista. Muu kirjallisuus ilmoitetaan myöhemmin..
Vastuuhenkilö: Heleena Uusi-Illikainen

2 Ammattiopinnot ja 4 Harjoittelu

TT2301 Terveystieteiden tutkimusmenetelmät 2,5 ov
Sisältää osiot: TT23011 Kvantitatiivinen tutkimus 1,5 ov ja TT23012 Kvalitatiivinen tutkimus 1 ov.
TT23011 Kvantitatiivinen tutkimus 1,5 ov
Tavoitteet ja sisältö: Antaa opiskelijoille käytännön valmiudet tehdä itsenäisesti hoitotyöhön liittyviä tutkimuksia, joissa käytetään kvantitatiivisiä tutkimusmenetelmiä. Opiskelija oppii analysoimaan ja arvioimaan kvantitatiivisiä tutkimuksia, niiden merkitystä ja käyttöä hoitotyön käytännössä. Kvantitatiivinen tutkimustraditio ja tutkimusprosessi. Kvantitatiivisen tutkimuksen asetelmia. Tutkimusetiikka. Tutkimuksen luotettavuus. Kvantitatiivisten tutkimusten käyttö hoitotyön käytännössä.
Ajankohta: 1.-2. ja 3.-4. jakso
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus: Ilmoitetaan opintojakson alkaessa.
Vastuuhenkilö: Tuovi Hakulinen

TT23012 Kvalitatiivinen tutkimus 1 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija perehtyy laadulliseen tutkimustraditioon ja yleisimmin hoitotieteessä käytettyihin laadullisiin tutkimustyyppeihin. Filosofiset, ontologiset ja epistemiologiset lähtökohdat laadullisessa tutkimuksessa. Tutkimusetiikka ja tutkimuksen luotettavuus. Kvalitatiivinen tutkimusprosessi. Fenomenologinen tutkimus. Grounded teoriamenetelmä. Etnonursing. Historiallinen tutkimus. Toimintatutkimus.
Ajankohta: 1.-2 ja 3.-4. jakso
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus j: Ilmoitetaan opintojakson alkaessa.
Vastuuhenkilö: Tuovi Hakulinen

TT2302 Mikrobiologia ja kliininen laboratoriooppi 1 ov
Sisältää osiot: TT23025 osio yksi 0,5 ov ja TT 23026 osio kaksi 0,5 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija on selvillä keskeisimmistä laboratoriotutkimuksista ja niiden hyödyntämisestä potilaan hoidossa. Hän ymmärtää laboratoriotutkimuksiin liittyvät ei työvaiheet, erityisesti potilaan esivalmistelun ja näytteenoton merkityksen luotettavan laboratoriotutkimustuloksen kannalta. Opiskelija on selvillä kliinisesti tärkeimpien mikrobien jaottelusta, rakenteesta, ominaisuuksista, esiintymisestä ja leviämisestä. Hän tuntee infektiotautien syntymekanismin ja kehon puolustusjärjestelmän. - Kliininen laboratoriotoiminta terveydenhuollossa. Laboratoriotutkimusten preanalyyttiset tekijät ja potilaan ohjaus, Näytteenotto, näytteiden säilytys, tulosten tulkinta ja tiedottaminen asiakkaalle. Kuivakemiallisten analyysimenetelmien käytön ongelmat.
Ajankohta: 1.-2 ja 3.-4 jakso
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus ja muu materiaali: Makkonen, S. & Tuokko, S. 1997. Näytteenotto. Valtionpainatuskeskus. Mäkelä, P. & Mäkelä, J. 1994. Mikrobit ja tautien torjunta. WSOY.
Vastuuhenkilö: Eeva Liikanen

TT2303 Kliininen lääkeaineoppi 1 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija tuntee erilaisissa sairaustiloissa ja toimintahäiriöissä eri ikäisillä asiakkailla/potilailla laitoksissa ja avohuollossa käytettävät lääkeaineet ja valmisteet, ymmärtää niiden tarkoituksenmukaisen käytön ja vaikutukset sekä osaa lääkehoidon seurannassa käytettävät tarkkailumenetelmät. - Mikrobilääkkeet. Sydän- ja verisuonisairauksien lääkehoito. Kipulääkkeet. Psyykenlääkkeet. Ruoansulatuskanavan sairauksien lääkehoito. Yskän- ja astmalääkkeet. Sytostaatit. Epilepsia- ja parkinsonismilääkkeet. Sokeritautilääkkeet. Ihotautilääkkeet. Kilpirauhasen toimintahäiriöiden lääkehoito. Silmälääkkeet. Korva-, nenä-, kurkku- ja suutautien lääkkeet. Hormonivalmisteet.
Ajankohta: 1.-2. ja 3.-4. jakso
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus ja muu materiaali: Nurminen M-L. 2001 (uudistettu painos). Lääkehoito.
Vastuuhenkilö: Henna Myller

TT2305 Yksilön inhimilliset tarpeet ja hoitotyön auttamismenetelmät 4,5 ov
Sisältää osiot: TT23051A osio yksi 3 ov ja TT23052A osio kaksi 1,5 ov.

Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija on selvillä eri ikäisten ihmisten inhimillisistä tarpeista, pystyy tunnistamaan tarpeita ja vastaamaan niihin hoitotyön prosessin mukaisesti. Opiskelija osaa lääkehoidon perusteet. Opiskelija on selvillä aseptiikan perusteista ja osaa soveltaa niitä. Opiskelijalla on valmiuksia eri auttamismenetelmien valintaan hoitotyössä. Opiskelija tunnistaa hoitotyön keskeiset periaatteet ja ymmärtää hoitotyön keskeiset käsitteet osana hoitotodellisuutta. - Eri-ikäisten ihmisten inhimilliset tarpeet ja niihin vastaaminen hoitotyössä. Hoitotyön auttamismenetelmät perustarpeissa. Hoitotyön periaatteet potilashoitoon liittyen. Hoitotyön prosessi, sen kirjaaminen ja päätöksenteko hoitotyössä. Yhteistyösuhde. Hoitotyön keskeiset käsitteet ja niiden merkitys hoitotyössä. Aseptiikka. Lääkehoidon perusteet. Hoitotyön auttamismenetelmät ja hoitotoimenpiteet.
Ajankohta: 1.-2. ja 3.-4. jakso
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus ja muu materiaali: Iivanainen A., Jauhiainen M. & Pikkarainen P. 2001. Hoitamisen taito. Tammi. TAI Iivanainen A., Jauhiainen M. & Korkiakoski L.1995 Hoitotyön käsikirja. Kirjayhtymä. Sarvimäki. A. & Stenbock-Hult.B.1996. Hoito, huolenpito ja opetus. WSOY. Hallila.1998. Hoitotyön kirjallinen suunnitelma teoriassa ja käytännössä. Kirjayhtymä Oy. Sailo.K.1992. Kuolevan potilaan hoito. Kirjayhtymä Oy. Nurminen.M-L.1995. Lääkehoito. WSOY. Lääkelaskenta. Ernvall. S , Pulli. A., Salonen. A-M & Tuomi. E. WSOY. ja muu soveltuva kirjallisuus. Infektioiden torjunta sairaalassa, 1999. 4. uudistettu painos.Suomen kuntaliitto
Vastuuhenkilö: Tiina Halonen

TT4301 Perusharjoittelu, 3 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija omaksuu asiakasta, potilasta ja hänen läheisiään kunnioittavan kohtaamisen periaatteet. Opiskelija tunnistaa hoitoyhteisön ja ympäristön merkityksen ihmisen hyvinvoinnille. Opiskelija pystyy tunnistamaan ihmisen yksilöllisiä perustarpeita, valitsemaan sopivia hoitotyön auttamismenetelmiä ja soveltamaan hoitotyön toimintaa muuttuvissa tilanteissa. Opiskelija pystyy arvioimaan omaa toimintaansa hoitosuhteessa. Opiskelija perehtyy hoitotyön prosessin kuuluvaan suulliseen tiedottamiseen ja kirjalliseen dokumentointiin. Opiskelija kasvaa vastuulliseen toimintaan hoitotyön kokonaisuudessa.
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Ajankohta: 1.-2. ja 3.-4. jakso
Vastuuhenkilö: Marja Aalto

TT2306 ja Lasten- ja nuorten terveydenhoitotyö 1ov + TT4302 harjoittelu 4 ov
Tavoitteet ja sisällöt: Opiskelija osaa tunnistaa lapsen, nuoren ja perheen terveydenhoidollisia tarpeita ja harjaantuu hoitotyön auttamismenetelmissä hyödyntämällä terveydenvoimavaroja. - Lapsen, nuoren terveyttä edistävä hoitotyö osana lähiyhteisöä. Terveyttä kuluttavien tekijöiden tunnistaminen ja ennaltaehkäisy.
Ajankohta: 1-2 ja 3.-4 jakso
Edeltävä opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus: Ilmoitetaan opintojakson alkaessa
Vastuuhenkilö: Heleena Uusi-Illikainen

TT2307 Aikuisten terveydenhoitotyö 1.5 ov + TT4303 harjoittelu 6 ov
Sisältää osiot: TT23071 osio yksi 1 ov ja TT23072 osio kaksi 0,5 ov
Tavoitteet ja sisällöt: Opiskelija perehtyy yhteisön ja väestön tarpeista lähtevään hoitotyöhön ja harjaantuu kohtaamaan erilaisissa elämäntilanteissa olevia aikuisia, perheitä ja yhteisöjä terveydenhoidon asiakkaina. Opiskelija kiinnostuu terveydenhoidosta omakohtaisesti. - Lasta odottavan ja vastasyntyneen perheen hoitotyö. Terveydenhoitotyö asiakkaan voimavarojen vahvistajana, terveyttä kuluttavien tekijöiden ennaltaehkäisy ja sairauksien varhaistoteaminen. Osallistuminen ajankohtaisiin yhteisöllisiin terveyttä edistäviin hankkeisiin.
Ajankohta: 1.- 2. ja 3.-4 jakso
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus ja muu materiaali: Etzell S. ym.1998. Perheen ja yhteisön terveyttä edistävä hoitotyö. Muu kirjallisuus ilmoitetaan opintojakson alkaessa.
Vastuuhenkilö: Heleena Uusi-Illikainen ja Tiina Halonen

TT2308 Lääketieteelliset aineet 5,5 ov
Sisältää osiot: TT23081 Synnytys- ja naistentautioppi 0,5 ov, TT23082 Sisätautioppi 1 ov, TT23083 Kirurgia ja anestesiologia 1,5 ov, TT23084 Psykiatria 1 ov, TT23085 Geriatria 0,5 ov ja TT23086 Lastentautioppi 1 ov
TT23081 Synnytys- ja naistentautioppi 0,5 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija omaksuu tarvittavat perustiedot naisen normaalista fysiologiasta. Opiskelija saa perustiedot normaalin raskauden, synnytyksen ja lapsivuodeajan fysiologiasta ja etenemisestä. Opiskelija tietää tärkeimpiä raskauden aikaisia ongelmia ja poikkeamia. Opiskelija tietää raskauden yleisimmät ehkäisymenetelmät. Opiskelija saa perustiedot yleisimmistä gynekologisista sairauksista. Opiskelija

tunnistaa pääpiirteissään hoito- ja tutkimustoimenpiteet gynekologian alueelta. - Naisen biologinen elämänkaari. Yleisimmät raskauden ehkäisymenetelmät. Tavallisimmat vuotohäiriöt. Normaali raskaus, synnytys ja lapsivuodeaika sekä niihin liittyvät tavallisimmat poikkeamat. Yleisimmät gynekologiset sairaudet, niiden ehkäisy, tutkimus ja hoito. Aiheeseen liittyvä kliininen lääkeaineoppi.
Ajankohta: 1.-2. ja 3.-4. jakso
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus ja muu materiaali: Eskola K. & Hytönen E.1997 Naisen elämä ja hoitotyö soveltuvin osin. Hartikainen A-L, Tuomivaara L, Puistola U & Lang L 1995. Koko nainen soveltuvin osin. Sorvettula M (toim.)1995. Naisen terveys soveltuvin osin. Ajankohtaisia lehtiartikkeleita aiheeseen liittyen.
Vastuuhenkilö: Tiina Halonen

TT23082 Sisätautioppi 1 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija omaksuu hoitotyössä tarvittavat perustiedot sisätautien etiologiasta ja patofysiologiasta sekä on selvillä sisätauteihin kuuluvien sairauksien, toimintahäiriöiden tai oireyhtymien potilaalle aiheuttamista ongelmista, niiden ehkäisystä, tutkimuksista, hoidosta ja ennusteesta. - Sisätauteihin kuuluvat keskeiset sairaudet, toimintahäiriöt ja oireyhtymät; niiden patofysiologia sekä ehkäisy, tutkimukset, hoito ennuste. Sairauksien hoitoon liittyvä kliininen lääkeaineoppi. Hoidon progressiivisuus. Venäjäopinnoissa oleva suorittaa eriytetyn opetussuunnitelman mukaisesti (infektiotaudit 0,5 ov).
Ajankohta: 1.-2 ja 3.-4 jakso
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus ja muu materiaali: Ilmoitetaan opintojakson alkaessa
Vastuuhenkilö: Arja-Irene Tiainen

TT23083 Kirurgia ja anestesiologia 1,5 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija omaksuu hoitotyössä tarvittavat perustiedot kirurgisesti hoidettavien sairauksien etiologiasta ja patofysiologiasta sekä on selvillä kirurgisten sairauksien, vammojen, toimintahäiriöiden tai oireyhtymien potilaalle aiheuttamista ongelmista, niiden ehkäisystä, tutkimuksista, hoidosta ja ennusteesta. Opiskelija tuntee anestesiamenetelmät ja lääkkeet sekä niiden käytön. Opiskelija pystyy hyödyntämään saamiaan tietoja toimenpiteeseen tulevan asiakkaan/potilaan hoidossa. Opiskelija saa valmiuksia potilaan elvytykseen sairaalassa ja tajuttoman potilaan hoitoon. - Kirurgisten sairauksien etiologia ja patofysiologia sekä ehkäisy, tutkimukset, hoito ja ennuste. Hoidon progressiivisuus. Anestesiamenetelmät ja lääkkeet sekä niiden käyttö. Elvytys sairaalassa ja tajuttoman potilaan hoito. Kirurgiseen hoitoon liittyvä kliininen lääkeaineoppi.
Ajankohta: 1.-2 ja 3.- 4. jakso
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus ja muu materiaali: Ilmoitetaan opintojakson alkaessa
Vastuuhenkilö: Henna Myller

TT23084 Psykiatria 1 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija omaksuu hoitotyössä tarvittavat perustiedot psyykkisistä toimintahäiriöistä ja sairauksista, niiden etiologiasta ja patofysiologiasta. Opiskelija on selvillä psyykkisten toimintahäiriöiden ja sairauksien asiakkaalle/potilaalle aiheuttamista ongelmista, niiden ehkäisystä, tutkimuksista, hoidosta ja ennusteesta. Opiskelija tuntee psykiatriassa käytettävät keskeisimmät hoitomuodot. – Psyykkiset toimintahäiriöt ja sairaudet, niiden etiologia ja patofysiologia sekä ehkäisy, tutkimukset, hoito ja ennuste. Erilaisten psyykkisten ongelmien yhteydet yksilöllisiin ja yhteisöllisiin tekijöihin. Psyykkisten ongelmien ja sairauksien yhteys somaattisiin toimintahäiriöihin ja sairauksiin. Hoidon progressiivisuus ja keskeisimmät hoitomuodot. Psykiatriseen hoitoon liittyvä kliininen lääkeaineoppi.
Ajankohta: 1.-2. ja 3.-4. jakso
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus: Ilmoitetaan opintojakson alkaessa
Vastuuhenkilö: Maija Romppanen

TT23085 Geriatria 0,5 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija omaksuu hoitotyössä tarvittavat perustiedot gerontologiasta ja geriatriasta sekä tuntee erilaisiin vanhenemisteorioihin pohjautuvat biologiset, psykologiset ja sosiaaliset selitysmallit. Opiskelija on selvillä fysiologian ja elintoimintojen normaaleista vanhenemismuutoksista sekä vanhusten sairauksien etiologiasta ja patofysiologiasta sekä on selvillä vanhenemiseen liittyvien sairauksien asiakkaalle/potilaalle aiheuttamista ongelmista, niiden ehkäisystä, tutkimuksista, hoidosta ja ennusteesta. - Vanhenemisteoriat. Vanhenemiseen liittyvät biologiset, psykologiset ja sosiaaliset muutokset. Ikääntymiseen liittyvien sairauksien etiologia, patofysiologia, ehkäisy, tutkimus, hoito ja ennuste. Sairauksien hoitoon liittyvä kliininen lääkeaineoppi. Vanhusten lääkehoidon erityiskysymykset.
Ajankohta: 1.-2 ja 3.- 4 jakso
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus: Ilmoitetaan opintojakson alkaessa
Vastuuhenkilö: Ritva Venejärvi

TT23086 Lastentautioppi 1 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija omaksuu hoitotyössä tarvittavat perustiedot tavallisimmista lasten/nuorten taudeista, niiden aiheuttajista, oireista ja vaikutuksista lapseen ja nuoreen sekä on selvillä yleisimmistä lääketieteellisistä tutkimuksista ja hoitomuodoista lasten ja nuorten sairauksien ehkäisyssä ja hoidossa. – Vastasyntyneen sairaudet. Keskosuus. Tarttuvat taudit. Ruuansulatuskanavan infektiot, virtsateiden infektiot. Keskushermoston sairaudet; kouristelut. Umpieritysrauhasten taudit; lasten sokeritauti. Allergiset sairaudet; astma, ihottumat. Kehitysvammaisuus.
Ajankohta: 1.-2. ja 3.-4. jakso
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus ja muu materiaali: Kantero ym. 1996: Lasten sairaanhoito: Lastentaudit
Vastuuhenkilö: Marja Aalto

TT2309 Sisätauti-kirurginen hoitotyö 3,5 ov + TT4304 harjoittelu, 12 ov
Sisältää osiot: TT23091 Sisätautien hoitotyö teoria 1 ov + TT43041 Harjoittelu 4 ov, TT23092 Kotisairaanhoidon hoitotyö teoria 0,5 ov + TT43042 Harjoittelu 2 ov, TT23093 Kirurginen hoitotyö teoria 1 ov + TT43043 Harjoittelu 4 ov, TT23094 Perioperatiivinen hoitotyö teoria 1 ov + TT43044 Harjoittelu 2 ov,
Tavoitteet: Opiskelija ymmärtää sisätauti-kirurgisen ,perioperatiivisen ja kotisairaanhoidon hoitotyön luonteen. Osaa soveltaa hoitotyön auttamismenetelmiä potilaan hoitoon eri hoitoympäristöissä. Ymmärtää potilaan/asiakkaan, omaisten ja läheisten kanssa tehtävän yhteistyön merkityksen. Tuntee vastuunsa ja osaa toimia moniammatillisen työryhmän jäsenenä.
Edeltävät opinnot: TT1310 Anatomia ja fysiologia, TT2303 Kliininen lääkeaineoppi, TT2305 Yksilön inhimilliset tarpeet ja hoitotyön auttamismenetelmät

TT23091 Sisätautien hoitotyö teoria, 1 ov + TT43041 Harjoittelu, 4 ov
Sisältö: Sisätautien hoitotyön luonne. Hoitotyön auttamismenetelmät keskeisillä sisätautien hoitotyön aluilla: Sydänpotilaan hoitotyö. Aivohalvauspotilaan hoitotyö. Reumapotilaan hoitotyö. Nuoruustyypindiabetes potilaan hoitotyö. Astmapotilaan itsehoito ja hoitotyö. Verisyöpäpotilaan hoitotyö
Ajankohta: 1.-2. ja 3.-4. jakso
Kirjallisuus ja muu materiaali: Holmia, S. & Murtonen, I. & Myllymäki H. & Valtonen, K: 1998 Sisätauti-kirurginen hoitotyö. Porvoo. WSOY. (soveltuvin osin)
Vastuuhenkilö: Arja-Irene Tiainen

TT23092 Kotisairaanhoidon hoitotyö teoria 0,5 ov + TT43042 Harjoittelu, 2 ov
Sisältö: Kotisairaanhoidon ja kotisairaalan hoitotyön erityispiirteet. Moniammatillinen tiimityöskentely kotihoidossa. Itsehoidon tukeminen ja hoitotyön auttamismenetelmät: Aikuistyypin diabetespotilaan kotihoidossa. Astmapotilaan kotihoidossa. Nivelreumapotilaan kotihoidossa. Syöpäpotilaan kotihoidossa. Kotikuoleman mahdollisuus
Ajankohta: 1.-2. ja 3.-4. jakso
Kirjallisuus ja muu materiaali: Ilmoitetaan opintojakson alkaessa
Vastuuhenkilö: Ritva Venejärvi

TT23093 Kirurginen hoitotyö teoria 1 ov + TT43043 Harjoittelu, 4 ov
Sisältö: Kirurgisen potilaan hoitopolku. Hoitotyön auttamismenetelmät. Äkillisiä mahavaivoja sairastavan potilaan hoitotyössä. Lonkkamurtumapotilaan hoitotyössä. Alaraaja-amputoidun potilaan hoitotyössä. Avannepotilaan hoitotyössä. Rintasyöpää sairastavan hoitotyössä. Eturauhassyöpään sairastavan hoitotyössä
Ajankohta: 1.-2. ja 3.-4. jakso
Kirjallisuus ja muu materiaali: Holmia S. & Murtonen I. & Myllymäki H. & Valtonen K: Sisätauti-kirurginen hoitotyö. WSOY. Porvoo 1998 (soveltuvin osin)
Vastuuhenkilö: Henna Myller

TT23094 Perioperatiivinen hoitotyö teoria 1ov + TT43044 Harjoittelu, 2ov
Sisältö Perioperatiivisen hoitotyön lähtökohdat Perioperatiivinen hoitoprosessi Aseptisen työskentelyn periaatteet. Kirjaaminen ja tiedottaminen. Moniammatillinen yhteistyö.
Ajankohta: 1.-2. ja 3.-4. jakso
Kirjallisuus ja muu materiaali: Ilmoitetaan opintojen alkaessa
Vastuuhenkilö: Liisa Ryhänen

TT2312 Mielenterveydenhoitotyö 1 ov + TT4305 Harjoittelu, 5 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija muodostaa kokonaiskäsityksen mielenterveystyön järjestelmästä ja lainsäädännöstä. Opiskelija osaa toimia ehkäisevän mielenterveystyön tavoitteiden suuntaisesti. Opiskelija pystyy kohtaamaan yksilön, perheen ja yhteisön kriisitilanteissa. Opiskelija oppii käyttämään hoitotyön auttamismenetelmiä mielenterveydenhoitotyössä. Opiskelija tutustuu hoitotyön suunnitelmien käyttöön mielenterveydenhoitotyössä. Opiskelija osaa toimia yhteistyössä eri ammattiryhmien kanssa. Opiske-

lija oppii käyttämään työnohjausta mielenterveydenhoitotyötä tukevana menetelmänä. – Mielenterveystyöhön liittyvät käsitteet. Mielenterveystyön hoitojärjestelmä ja lainsäädäntö. Mielenterveystyössä toimivien eri tahojen yhteistyö. Mielenterveydenhoitotyön auttamismenetelmät.
Ajankohta: 1.-2. ja 3.-4. jakso
Edeltävät opinnot: TT4301 Perusharjoittelu
Kirjallisuus: Ilmoitetaan opintojakson alkaessa
Vastuuhenkilö: Maija Laitinen

TT2314 Vanhusten hoitotyö 1 ov + TT4306 Harjoittelu 4 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija harjaantuu terveen ja sairaan vanhuksen, hänen perheensä ja yhteisönsä hoidon tarpeen määrittämisessä, hoidon suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa. Osaa soveltaa vanhusten hoitotyön periaatteita ja hoitotyön auttamismenetelmiä ikääntyvän asiakkaan/potilaan hoitamisessa. Saa valmiuksia kehittää ikääntyvien ihmisten hoitoon liittyviä palveluja. - Ikääntyvä ihminen biopsykososiaalisena kokonaisuutena. Vanhusten hoitotyön periaatteet. Ikääntyneiden asiakkaiden/potilaiden palvelut sekä terveyden- ja sairaanhoidon erityispiirteet. Erilaiset hoitoyhteisöt. Omaiset ja läheiset. Yhteistyö. Vanhusten hoitotyön laadun kehittäminen. Venäjäopinnoissa oleva suorittaa eriytetyn opetussuunnitelman mukaisesti, (harjoittelu Venäjällä 4 ov).
Ajankohta: 1.-2. ja 3.-4. jakso
Edeltävät opinnot: TT4301 Perusharjoittelu
Kirjallisuus ja muu materiaali: Heimonen, Voutilainen; 1997. Dementoituva hoitotyön asiakkaana. Kirjayhtymä Oy. Parviainen, 1998 (toim.). Näkökulmia vanhusten hoitotyöhön. Kirjayhtymä OY.
Vastuuhenkilö: Ritva Venejärvi

TT2316 Lasten ja nuorten hoitotyö 1.5 ov + TT4307 Harjoittelu 4 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija kehittyy sairaan lapsen, nuoren ja perheen hoitotyön prosessin hallinnassa ja osaa perustella hoitotyön toimintaansa liittyviä ratkaisuja sekä huomioi perhe- ja yhteisökeskeisen näkökulman. – Lasten ja nuorten hoitotyön filosofiset lähtökohdat, lapsen , nuoren ja perheen voimavarat sairauden kohdatessa, lasten ja nuorten hoitotyön prosessi erilaisissa sairaustiloissa ja sairauden eri vaiheissa (akuutti, pitkäaikaissairaus, mielenterveysongelmat, vaikeasti sairas ja kuoleva, keskosuus, vammaisuus).Muut keskeiset teemat; kipu, terapeuttinen leikki, lääkehoito, kulttuurinen hoitotyö, moniammatillinen yhteistyö
Ajankohta: 1.- 2 ja 3. –4. jakso
Edeltävät opinnot: TT2306 Lasten ja nuorten terveydenhoitotyö ja TT4302 Lasten ja nuorten terveydenhoitotyön harjoittelu
Kirjallisuus Kantero ym. 1996. Lasten sairaanhoito, ajankohtaisia koti- ja ulkomaisia artikkeleita
Vastuuhenkilö: Marja Aalto

SYVENTÄVÄT VAIHTOEHTOISET AMMATTIOPINNOT

Hoitotyön syventävät opinnot 6 ov + Harjoittelu 12 ov
Tavoitteet: Tavoitteena on, että opiskelija syventää ja laajentaa näkemystään hoitotyöstä. Opiskelija harjaantuu hoitotyön eettisessä keskustelussa ja toiminnassa. Opiskelija kykenee moniammatilliseen yhteistyöhön sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön ja vapaaehtoisjärjestöjen kanssa. Opiskelija ymmärtää eri kulttuurien merkityksen hoitotyössä. Opiskelija syventää ja kartuttaa tietojaan keskeisistä ajankohtaisista muutosprosesseista ja osaa kytkeä ne hoitotodellisuuteen. Opiskelija syventää näkemystään hoitotyöstä eri hoitotyön teoreetikkojen kautta ja syventää näkemystään hoitotyön kehittämisessä, kriittisessä arvioinnissa ja tutkimusten hyödyntämisessä.
Edeltävät opinnot: TT1309 Hoitotiede (osiot 1-4), TT1310 Anatomia ja fysiologia, TT2302 Mikrobiologia ja kliininen laboratorio-oppi, TT2303 Kliininen lääkeaineoppi, TT2305 Yksilön inhimilliset tarpeet ja auttamismenetelmät, TT2306 Lasten ja nuorten terveydenhoitotyö, TT2307 Aikuistenterveydenhoitotyö, TT2309 Sisätautikirurginen hoitotyö, TT2312 Mielenterveydenhoitotyö, TT2314 Vanhusten hoitotyö, TT2316 Lasten ja nuorten hoitotyö, TT2308 Lääketieteelliset aineet.

Opiskelija voi syventää osaamistaan vaihtoehtoisesti esim. alla mainituilla hoitotyön alueilla. Ryhmän muodostuminen edellyttää, että vähintään 14 opiskelijaa valitsee ko. vaihtoehdon.

TT2318 Sisätautikirurginen hoitotyö 6 ov + TT4308 Harjoittelu 12 ov
Sisältää osiot: TT23181 osio yksi 4 ov + TT43081 harjoittelu osio yksi 6 ov ja TT23182 osio kaksi 2 ov + TT43082 harjoittelu osio kaksi 6 ov,
Sisältö: Sisätauti-kirurgisen hoitotyön auttamismenetelmät erityiskysymyksissä. Ohjaus ja neuvonta hoitotyössä. Kulttuurinen hoitotyö. Kuntouttava hoitotyö. Hoitotyön filosofiset ja eettiset kysymykset. Hoitotyön asiantuntijuuden kehittyminen, Hoitotyön teorioiden merkitys hoitotyön kehittämisessä
Vastuuhenkilö: Arja-Irene Tiainen

TT2340 Mielenterveyden hoitotyö 6 ov + 4320 Harjoittelu 12 ov
Sisältää osiot: TT23401A osio yksi 4 ov + TT43201 harjoittelun osio yksi 6 ov ja TT23402A osio kaksi 2 ov + TT43202 harjoittelu 6 ov.
Sisältö: Vaativien psyykkisten toimintahäiriöiden ja sairauksien kuntouttava hoitotyö sairaalassa ja avohoidossa. Mielenterveyden hoitotyön erityiskysymyksiä. Eettiset ja filosofiset kysymykset hoitotyössä. Tukeva, kriittinen ja kehittävä ote hoitotyössä. Kulttuurinen hoitotyö.
Vastuuhenkilö: Maija Laitinen

TT2341 Akuuttihoitotyö 6 ov + TT4321 Harjoittelu 12 ov
Sisältää osiot: TT23411 Akuutti hoitotyö osio yksi 4 ov + TT43211 Harjoittelu osio yksi 6 ov ja TT23412 Akuutti hoitotyö osio kaksi 2 ov + TT4322 Harjoittelu osio kaksi 6 ov.
Sisältö: Hoitoprosessin toteutuminen eri kulttuureista tulevan akuutti potilaan/asiakkaan hoidossa. Akuutin hoitotyön auttamismenetelmät sairaankuljetuksessa, päivystyspoliklinikalla, anestesia- ja leikkausosastolla, lyhki - yksikössä ja teho-osastolla tai vastaavissa akuuttihoitoympäristöissä. Moniammatillinen yhteistyö eri yhteistyötahojen kanssa. Hoitotieteellisen ja lähitieteiden tutkimuksen hyödyntäminen akuuttihoitotyössä. Eettiset ongelmat eri hoitoympäristöissä.
Vastuuhenkilö: Pertti Savelius

TT2342 Lasten ja nuortenhoitotyö 6 ov + TT4322 Harjoittelu 12 ov
Sisältää osiot: TT23421 osio yksi 4 ov + TT43221 harjoittelu osio yksi 6 ov ja TT23422 osio kaksi 2 ov + TT43222 harjoittelu osio kaksi 6 ov.
Sisältö: Lasten ja nuorten hoitotyön auttamismenetelmät. Perhekeskeisyys. Ohjaus ja neuvonta hoitotyössä. Kulttuurinen hoitotyö. Lasten, nuorten ja perheiden auttaminen psyykkisissä häiriötiloissa. Erityistä apua ja tukea tarvitsevien lasten, nuorten ja perheiden auttaminen yhteiskunnassa. Eettiset kysymykset lasten ja nuorten hoitotyössä. Kuntouttava hoitotyö. Hoitotyön kehittäminen.
Vastuuhenkilö: Marja Aalto

TT2343 Vanhusten hoitotyö 6 ov + TT4323 Harjoittelu 12 ov
Sisältää osiot: TT23431 osio yksi 4 ov + TT43231 harjoittelu osio yksi 6 ov ja TT23432 osio kaksi 2 ov + TT43232 harjoittelu osio kaksi 6 ov.
Sisältö: Hoitotyön auttamismenetelmät vanhusten hoitotyön erityiskysymyksissä. Vanhusten kuntouttava hoitotyö avo- ja laitoshoidossa. Vanhusten saattohoito. Hoitotyön filosofiset ja eettiset kysymykset vanhustyössä. Vanhusten hoitotyön kehittäminen.
Vastuuhenkilö: Ritva Venejärvi

TT2344 Hoitotyö avohuollossa 6 ov + TT4324 Harjoittelu 12 ov
Sisältää osiot: TT23441 osio yksi 4 ov + TT43241 harjoittelu osio yksi 6 ov ja TT23442 osio kaksi 2 ov + TT43242 harjoittelu osio kaksi 6 ov.
Sisältö: Avohuollon hoitotyön kokonaisuus. Hoitotyö kotihoidossa ja poliklinikalla. Ohjaus ja neuvonta terveyden edistämisessä. Kulttuurinen ja yhteisöllinen hoitotyö. Potilaslähtöisen hoitotyön erityiskysymyksiä. Kuntouttava hoitotyö. Hoitotyön eettiset ja filosofiset kysymykset. Hoitotyön kehittäminen avohuollossa.
Vastuuhenkilö: Hilkka Sidoroff

TT5A Opinnäytetyö 10 ov

Sisältää osat: TT5014 Ideaseminaari 0,5 ov, TT5021 Suunnitteluseminaari 0,5 ov, TT5022 Opinnäytetyöseminaari 0,5 ov, TT5023 Itsenäinen työskentely ja ohjaus 0,5 ov, TT5024 Itsenäinen työskentely ja ohjaus 4 ov ja TT5025 Itsenäinen työskentely ja ohjaus 4 ov.
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija pystyy itsenäisesti ohjattuna käyttämään teoreettista ja empiiristä tietoa, suunnittelemaan ja toteuttamaan hoitotyöhön liittyvän tutkimus- tai kehitystyön. Opinnäytetyössä opiskelija osoittaa valmiuksia soveltaa tietojaan ja taitojaan ammattiopintoihin liittyvissä ammatti- ja asiantuntijatehtävissä sekä osoittaa ammatillisen asiantuntijuuden syvällistä ja laaja-alaista hallintaa. Opinnäytetyö on joko soveltava tutkimus tai kehittämistyö. Se voi olla joko empiirinen kvantitatiivinen tai kvalitatiivinen tutkimus, teoreettinen tai konstruktiivinen tutkimus. Kehittämistyöt ovat luonteeltaan projektitöitä ja ne voivat olla myös osaprojekteja useamman ammattikorkeakouluun kuuluvan oppilaitoksen monialaisista projekteista. – Idea-, suunnittelu-, ja opinnäytetyöseminaari sekä itsenäinen työskentely ja ohjaukseen osallistuminen.
Edeltävät opinnot: TT1309 Hoitotiede (osittain). TT2301 Terveystieteiden tutkimusmenetelmät (osittain). TT1302 ATK-passi. TT1303 Tilastotieteen perusopinnot. TT2305 Yksilön inhimilliset tarpeet ja hoitotyön auttamismenetelmät
Ajankohta: 1.-2. ja 3.-4. jaksoilla
Kirjallisuus: Liittyen kunkin opiskelijan opinnäytetyön aiheeseen ja metodologiaan.
Vastuuhenkilö: Tuovi Hakulinen

TT5014 Ideaseminaari 0.5 ov
TT5023 Itsenäinen työskentely ja ohjaus 0.5 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija pystyy ohjattuna valitsemaan opinnäytetyön aiheen ja toteutustavan. Seminaareihin osallistuminen ja opinnäytetyön ideapaperi tekeminen.
Edeltävät opinnot: TT1309 Hoitotiede (osittain). TT2301 Terveystieteiden tutkimusmenetelmät (osittain). TT1302 ATK-passi. TT1303 Tilastotieteen perusopinnot. TT2305 Yksilön inhimilliset tarpeet ja hoitotyön auttamismenetelmät.
Ajankohta: 1.-2 ja 3.- 4 jaksoilla
Kirjallisuus ja muu materiaali: Liittyen kunkin opiskelijan opinnäytetyön aiheeseen ja metodologiaan.
Vastuuhenkilö: Tuovi Hakulinen

TT5021 Suunnitteluseminaari 0.5 ov
TT5024 Itsenäinen työskentely ja ohjaus 4.0 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija harjaantuu tiedonhankintaan ja ohjattuna opinnäytetyön suunnitteluun. Suunnitteluseminaarissa opiskelija harjaantuu esittämään opinnäytetyönsuunnitelman kirjallisesti ja suullisesti. Seminaarissa opiskelija perustelee tekemänsä ratkaisut aiheen valinnan, tutkimusmenetelmän sekä aineiston keruu- ja analyysimenetelmien osalta. Kirjallinen opinnäytetyön suunnitelma, joka sisältää tutkimusprosessin tai muuten toteutettavan opinnäytetyön eri vaiheet. Opiskelijan tieteellinen ajattelu kehittyy tieteelliseen ajattelutapaan kuuluvan argumentoinnin, palautteen sekä keskustelutaidon opettelun avulla. Osallistuminen suunnitteluseminaariin, oman opinnäytetyön suunnitelman esittäminen ja opponointi.
Edeltävät opinnot: TT5014 Ideaseminaari
Kirjallisuus ja muu materiaali: Tieteellinen kirjallisuus liittyen opinnäytetyön aiheeseen ja metodologiaan
Ajankohta: 1.- 2. ja 3.- 4. jakso
Vastuuhenkilö: Tuovi Hakulinen

TT5022 Opinnäytetyöseminaari 0.5 ov sekä
TT5025 Itsenäinen työskentely ja ohjaus 4.0 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija esittää valmiin tai valmistumassa olevan opinnäytetyön kirjallisesti ja suullisesti seminaarissa sekä osoittaa saavuttaneensa kyvyn suulliseen ja kirjalliseen tieteelliseen esittämiseen. Seminaareissa opiskelija osoittaa tiedon teoreettista ja käytännöllistä hallintaa ja osaa soveltaa tietoa sekä opinnäytetyössä että ammatin kehittämisessä. Osallistuminen opinnäytetyöseminaareihin, oman opinnäytetyön esittäminen ja opponointi.
Edeltävät opinnot: TT5021 Suunnitteluseminaari
Ajankohta:: 1.- 2 ja 3.- 4. jakso
Kirjallisuus ja muu materiaali: Tieteellinen kirjallisuus liittyen opinnäytetyön aiheeseen ja metodologiaan.
Vastuuhenkilö: Tuovi Hakulinen

Terveydenhoitotyön suuntautumisvaihtoehto

1 Perusopinnot

TT1301 Ammattiin ja yrittäjyyteen kasvu, 3,5 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija prosessoi omaa ammatillista kasvuaan koko opiskelunsa ajan kunkin lukukauden/periodin pääteeman mukaisesti. Opiskelija oppii portfolion käytön ja hyödyn jatkuvan ammatillisen kasvun tukena. Opiskelija kehittyy oppijana vastuullisuuteen, itseohjautuvuuteen ja sisäiseen yrittäjyyteen. - Opiskelu ammattikorkeakoulussa. Opiskelutaitojen kehittäminen. Itseohjautuvuus ja itsearviointi, portfolio. Persoonallinen ja ammatillinen kasvu ja työnohjaus. Yrittäjyys.
Ajankohta: 1.-2. ja 3.-4. jakso
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus ja muu materiaali: Ilmoitetaan opintojakson alkaessa
Vastuuhenkilö: Tarja Pyykkö

TT1302 ATK-passi, 3 ov + 1 ov vapaasti valittavina opintoina
Tavoitteet ja sisältö: Tavoitteena on, että opiskelija hallitsee telematiikan, tietotekniikan ja tietojenkäsittelyn perustaidot hyödyntääkseen niitä oppimisessaan ja muissa työtehtävissään. - Opinnot koostuvat tietotekniikan ja tiedonhankinnan perusteista sekä tärkeimpien työvälineohjelmien (tekstinkäsittely, taulukkolaskenta ja esitysgrafiikka) käytön opiskelusta. Venäjäopinnoissa oleva suorittaa eriytetyn opetussuunnitelman mukaisesti (tiedonhankinta 1 ov).
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus: Ilmoitetaan opintojakson alkaessa
Ajankohta: 1-2. jakso
Vastuuhenkilö: Markku Tulla

TT1303 Tilastotieteen perusopinnot, 1 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija perehtyy aineiston hankinnan ja käsittelyn perusteisiin sekä tilastotietojen graafiseen esitykseen. Opiskelijalle muodostuu kuva tilastollisen tutkimuksen vaiheista, tilastojen esittämisestä ja tärkeimmistä tunnusluvuista, todennäköisyyslaskennasta ja testauksesta. - Tilastollisen

tutkimuksen vaiheet, yleisimmät otantamenetelmät, mitta-asteikot, yksi- ja kaksiulotteinen frekvenssijakauma ja sen esittäminen taulukkoina sekä graafisesti. Frekvenssijakauman tärkeimmät tunnusluvut ja korrelaatio sekä lineaarinen malli. Todennäköisyyslaskentaa ja tilastollinen testaus.
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus: Karjalainen, R. 2000. Tilastomatematiikka. Jyväskylä. Gummerus.
Ajankohta: 3.-4. jakso
Vastuuhenkilö: Markku Tulla

TT1304 Suomen kieli ja viestintä, 2 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija harjaantuu viestimään selkeästi ja luontevasti sekä tilanteiden vaatimalla tavalla ja tyylillä niin suullisesti kuin kirjallisestikin. - Esiintymisharjoituksia, tehokas kokous, kielenhuollon keskeisiä kysymyksiä, teksti- ja tyylilajit, kirjoittamisharjoituksia, tieteellinen kirjoittaminen
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus ja muu materiaali: Hirsjärvi - Remes - Sajavaara, Tutki ja kirjoita. Iisa - Oittinen - Piehl, Kielenhuollon käsikirja tai vastaavat tiedot. Repo - Nuutinen, Aikuisten viestintätaito.
Ajankohta:1.-2. jakso
Vastuuhenkilö: Merja Kurki

TT1305 Ruotsi, 3 ov
Tavoitteet ja sisältö: Tavoitteena on, että opiskelija oppii terveydenhuoltoalaan liittyvää perussanastoa ja fraseologiaa ja selviytyy ammattiin liittyvistä keskeisistä kielenkäyttötilanteista. Opiskelija pystyy keskustelemaan laajemmin terveydenhuoltoon liittyvistä kysymyksistä, omasta alasta ja koulutuksesta. Opiskelija oppii ymmärtämään omaan alaan ja ammattiin liittyviä tekstejä, harjaantuu käyttämään apuneuvoja tekstin tulkinnassa ja laatimaan kirjallisia esityksiä. - Perussanastoa (mm. ammattinimikkeet, osastot, anatomia), asiakastilanteita, opastuksia, hoito-ohjeita, ryhmäkeskusteluita artikkeleiden pohjalta, esitelmiä, kuullunymmärtämisharjoituksia, tekstin rakenteen ja sisällön hahmottamista, sanojen johtamista, kirjallisten esitysten laatimista.
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus ja muu materiaali: Opetusmonisteet
Ajankohta:1.- 2. ja 3.- 4. jakso
Vastuuhenkilö: Marjo Piironen

TT1306 Englanti, 2,5 ov
Tavoitteet ja sisältö: Tavoitteena on oppia terveydenhuoltoalaan liittyvää perussanastoa ja fraseologiaa ja selviytyä ammattiin liittyvistä keskeisistä kielenkäyttötilanteista. Opiskelija pystyy keskustelemaan laajemmin terveydenhuoltoon liittyvistä kysymyksistä, omasta alasta ja koulutuksesta. Opiskelija oppii ymmärtämään omaan alaan ja ammattiin liittyviä tekstejä, harjaantuu käyttämään apuneuvoja tekstin tulkinnassa ja laatimaan kirjallisia esityksiä. - Perussanastoa (mm. ammattinimikkeet, osastot, anatomia), asiakastilanteita, opastuksia, hoito-ohjeita, ryhmäkeskusteluita artikkeleiden pohjalta, esitelmiä, kuullunymmärtämisharjoituksia, tekstin rakenteen ja sisällön hahmottamista, sanojen johtamista, kirjallisten esitysten laatimista.
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus ja muu materiaali: Opetusmonisteet
Ajankohta:1.-2. ja 3.-4 jakso
Vastuuhenkilö: Jaana Alhainen

TT1307 Kansainvälisyys terveydenhuollossa, 1 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija pohtii omaa näkemystään suomalaisuudesta ja kansainvälisyydestä. Muodostaa kuvan omasta kulttuurista ja kulttuurin merkityksestä hoitamisen lähtökohtana. Omaa valmiuksia toimia kansainvälisissä sairaanhoitajan tehtävissä. - Suomalaisuus, kansainvälisyys, kulttuurien kohtaaminen ja kulttuurinen hoitotyö, kansainvälinen järjestötoiminta ja terveysalan kansainvälisyystoiminta. Venäjäopinnoissa oleva suorittaa eriytetyn opetussuunnitelman mukaisesti (monikulttuurisuus ja vuorovaikutus 0,5 ov).
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus ja muu materiaali: Ilmoitetaan opintojakson alkaessa
Ajankohta: 3.-4. jakso
Vastuuhenkilö: Liisa Riikonen

TT1308 Ensiapu, 1 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija tunnistaa välittömän ensiavun tarpeen, tiedostaa maltillisen käyttäytymisen ja psyykkisen tuen tarpeen ensiaputilanteissa, osaa antaa ensiapua lapsille ja aikuisille sekä toimittaa tarvittaessa jatkohoitoon, motivoituu ylläpitämään ensiaputietojaan ja taitojaan. - Ensiapu osana auttamistapahtumaa, ensiaputaktiikka, henkeä pelastava ensiapu, ensiavun jatkotoimenpiteet, lasten ensiavun erityispiirteet, yhteistyö ensihoitoyksikön kanssa, tapaturmien ennaltaehkäisy, paloturvallisuus.
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus ja muu materiaali: Ensiapu.2002 .SPR.
Ajankohta:1.-2.jakso
Vastuuhenkilö: Maija Päivärinta

TT1309 Hoitotiede, 4,5 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija on selvillä hoitotieteen kehityksestä ja merkityksestä hoitotyön tietoperustana. Hän tuntee hoitotyön etiikan keskeiset käsitteet ja ymmärtää erilaisten arvolähtökohtien ja periaatteiden merkityksen potilaan/ asiakkaan hoidossa. Opiskelija oppii tunnistamaan ja erittelemään eettisiä ongelmia hoitotyössä. Hän on selvillä teorian muodostuksen yleisistä periaatteista ja hoitotyön teorioiden merkityksestä hoitotyössä. Opiskelija ymmärtää hoitotyön historian merkityksen hoitotyön kehitykselle. - Hoitotieteen perusteet, hoitotyön filosofia ja etiikka, hoitotyön keskeiset käsitteet, käsiteanalyysi, hoitotyön teoriat, teorioiden merkitys hoitotyössä, tutkimusten hyödyntäminen hoitotyössä, historiallinen kehitysprosessi hoitotyössä.
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus ja muu materiaali: Ilmoitetaan opintojakson alkaessa
Ajankohta: 1.-2 ja 3.-4. jakso
Vastuuhenkilöt: Arja Holopainen

TT1310 Anatomia ja fysiologia, 3 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija hallitsee keskeiset tiedot ihmisen rakenteesta ja elintoiminnoista sekä ymmärtää anatomisen ja fysiologisen tiedon merkityksen ammattiopinnoissa ja hoitotyössä. – Solu ja kudokset, iho, tuki- ja liikuntaelimistö, veri ja verenkierto, hengitys, ruuansulatus, virtsaneritys, lisääntyminen, umpieritysjärjestelmä, lämmönsäätely, hermosto ja aistit.
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä.
Kirjallisuus ja muu materiaali: Bjålie, JE., Sand, O., Sjaastad, Ö.& Toverud, K 1999. IHMINEN Fysiologia ja anatomia .WSOY. Tai vastaava oppikirja.
Ajankohta:1.-2. ja 3.-4. jakso.
Vastuuhenkilö: Raija Huttunen

TT1311 Ravitsemustiede, 1 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija ymmärtää ravitsemuksen merkityksen terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä ja sairauksien ehkäisyssä. Opiskelija osaa ohjata erityisruokavalioita tarvitsevia asiakkaita/potilaita ruokavaliohoitoon liittyvissä asioissa yhteistyössä alan asiantuntijoiden kanssa. Opiskelija tietää pääpiirteissään maailman väestön ravintotilanteen ja siihen vaikuttavat tekijät. – Ravitsemuksen merkitys ihmisen terveyden edistämisessä ja sairauksien ehkäisyssä. Erityisruokavaliot. Maailman väestön ravitsemukseen liittyvät tekijät.
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus: Ilmoitetaan opintojakson alkaessa
Ajankohta: 1.-2. jakso
Vastuuhenkilö: Raija Huttunen

TT1312 Terveyspsykologia ja kliininen psykologia 2 ov
sisältää opintojaksot TT13121 Terveyspsykologia 1 ov ja TT13122 Kliininen psykologia 1 ov
TT13121 Terveyspsykologia, 1 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija ymmärtää miten ihmisen yksilöllinen kehityshistoria, sosiaaliset suhteet ja oma käyttäytyminen ovat yhteydessä kehityskulkuihin ja elämäntyyleihin. Opiskelija tuntee millaisin psykologisin tiedoin ja keinoin voidaan lisätä ihmisten mahdollisuuksia säilyttää terveytensä ja toimintakykynsä, välttyä sairauksilta ja voida hyvin. - Ihmisen psyykkinen kehitys elämänkulun eri vaiheissa. Lapsen psykologisen kehityksen eteneminen ja siihen vaikuttavat tekijät. Nuoruusikä elämänkaaren vaiheena. Aikuisiän ikävaiheiden luonne ja niihin liittyvät muutokset. Ikääntymisen säännönmukaisuus ja yksilöllisyys.
Edeltävät opinnot: Suositellaan psykologian perusopintoja.
Ajankohta: 1.-2. jakso
Kirjallisuus ja muu materiaali: Ilmoitetaan opintojakson alkaessa
Vastuuhenkilö: Tarja Ruokonen

TT13122 Kliininen psykologia 1 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija syventää tietojaan ihmisen psyykkisestä terveydestä ja ymmärtää mitkä tekijät säätelevät henkistä tasapainoa erilaisissa uhkatilanteissa. Opiskelija saa valmiuksia soveltaa psykoloogista tietoa yksilön ja perheen käyttäytymisen havainnointiin erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Opiskelija tunnistaa ihmisen käyttäytymisen piirteitä erilaisissa kriisi-, katastrofi- ja suuronnettomuustilanteissa. Opiskelija on selvillä henkiseen loukkaantumiseen ilmenemismuodoista ja tietää keskeiset psykososiaaliset auttamismenetelmät.
Edeltävät opinnot: TT1312 Terveyspsykologia
Kirjallisuus ja muu materiaali: Salo, Tuunainen: Da capo – alusta uudelleen. Roti, Ihanus: Terveys ja psykologia
Ajankohta: 1.-2. jakso
Vastuuhenkilö: Tarja Ruokonen

TT1313 Terveyssosiologia, 1,5 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija oppii jäsentämään ja tulkitsemaan yksilöiden ja yhteisöjen toimintaa muuttuvassa maailmassa, tunnistaa terveyden ja sairauden yhteiskunnallisia kytkentöjä ja osaa käyttää sosiolo-

gista tietoa omalla ammattialallaan. - Sosiologian peruskäsitteet, sosiologisen tiedon luonne, sosiaalisen käyttäytymisen ja poikkeavuuden sosiologiset selitykset ja tulkinnat, yhteiskunnan muutoksen ja yhteiskunnan rakenteiden piirteitä. Terveys, sairaus sekä terveydenhuollon organisaatiot ja toimijat osana yhteiskunnan rakenteita ja muutosprosessia. Venäjäopinnoissa oleva suorittaa eriytetyn opetussuunnitelman mukaisesti (sosiologia 1 ov).
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus: Ilmoitetaan opintojakson alkaessa
Ajankohta: 1.-2. jakso
Vastuuhenkilö: Hilkka Sidoroff

TT1314 Kansanterveystiede ja ympäristöterveys, 2 ov
Sisältää opintojaksot TT13141 Kansanterveystiede, 1 ov ja ympäristöterveys 1 ov
TT13141 Kansanterveystiede
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija hahmottaa kansanterveystieteen tutkimusalueen. Osaa epidemiologian peruskäsitteitä. Osaa kuvata kansanterveystieteen tutkimusmenetelmiä ja seurata tieteenalalta tulevaa tutkimustietoa sekä arvioida sen hyödyllisyyttä omassa työssään. Opintojaksolla tarkastellaan kansanterveystieteen teoriaa ja tutkimustuloksia sekä tilastoja suomalaisten kuolinsyistä ja riskitekijöistä. Ympäristöterveyden osalta tavoitteet ja sisältö ilmoitetaan myöhemmin.
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus ja muu materiaali: Kauhanen, Myllykangas, Salonen, Nissinen. Kansanterveystiede 1998.
Ajankohta: 1.- 2. jakso
Vastuuhenkilö: Heleena Uusi-Illikainen

TT13142 Ympäristöterveys 1 ov
Tavoitteet ja sisältö: **:** Opiskelija tietää ihmisen terveyteen vaikuttavista ympäristötekijöistä, riskeistä , ympäristöterveydenhuollosta ja ympäristön suojelusta. Opiskelija tunnistaa henkilökohtaisen ja ammatillisen vastuunsa terveyttä edistävän ympäristön turvaamisessa ja ympäristön suojelussa. Opiskelija arvostaa terveellistä ympäristöä ja omaksuu aktiivisen vaikuttajan roolin ympäristön terveyttä koskevissa asioissa. – Peruskäsitteet. Terveyteen vaikuttavia fyysisen ympäristön tekijöitä: ilman, veden ja ravinnon laatu, melu, säteily, jätteet ja myrkylliset aineet. Yhteisön vaikutus yksilön terveyteen.
Edeltävä opinnot : Ei edellytä.
Kirjallisuus Ilmoitetaan opintojakson alkaessa.
Ajankohta: 1.-2 . jakso
Vastuuhenkilö: Raija Latvala

TT1315 Sosiaali- ja terveyspolitiikka, 2,5 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija oppii hahmottamaan sosiaali- ja terveyspolitiikka osana yhteiskuntapolitiikkaa. Opiskelija tuntee suomalaisen ja eurooppalaisen sosiaali- ja terveydenhuollon historialliset kehitystrendit pääpiirteissään. Hän tuntee sosiaali- ja terveydenhuollon organisoinnin periaatteet, toimintajärjestelmät ja niitä ohjaavat keskeiset lait ja säädökset. Opiskelija tuntee keskeiset Suomen ja EU:n sosiaali- ja terveyspolitiikan tavoitteet, arvolähtökohdat sekä yhteistyön merkityksen. Opiskelija tuntee sosiaaliturvan menetelmiä ja osaa käyttää niitä terveydenhuollon asiakkaansa hyväksi. - Hyvinvointipolitiikan historialliset lähtökohdat. Sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatiot ja keskeinen lainsäädäntö sekä sosiaali- ja terveyspoliittiset ohjelmat. Sosiaaliturvapolitiikka osana sosiaalipolitiikkaa. Sosiaaliturvan tukimuodot pääpiirteissään. Venäjäopinnoissa oleva suorittaa eriytetyn opetussuunnitelman mukaisesti (sosiaali- ja terveyspolitiikka 1,5 ov).
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus: Ilmoitetaan opintojakson alkaessa
Ajankohta: 1.-2. jakso
Vastuuhenkilöt: Hilkka Sidoroff

TT2304 Terveyden edistäminen, 3 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija perehtyy terveyskasvatuksen ja opetuksen filosofisiin ja tieteellisiin perusteisiin ja menetelmiin. Opiskelija on selvillä terveyskäyttäytymisen yksilöllisestä ja yhteisöllisestä muodostumisesta ja tiedostaa vastuullisen asemansa oman, asiakkaan ja yhteisöjen terveyden edistämisessä, ylläpitämisessä ja sairauksien ehkäisemisessä. Opiskelija alkaa pohtia terveyden edistämisen eettisiä näkökohtia. Opiskelija perehtyy terveyskulttuuriin ja terveyskasvatuksen menetelmällisiin lähestymistapoihin ja erilaisiin terveysviestinnän muotoihin. Opiskelija perehtyy hoitopedagogiikkaan ja potilasohjauksen erityiskysymyksiin. Opiskelija suunnittelee, toteuttaa ja arvioi potilasohjaustilanteita. - Terveys ja terveyden edistäminen käsitteinä. Kasvatuksen ja kasvatustieteen lähtökohtia ja peruskäsitteitä. Oppimisprosessi ja sen ohjaaminen. Terveyskasvatuksen tehtävät tavoitteet ja toimintamuodot. Terveyskasvatusta ja terveyskäyttäytymistä kuvaavat teoriat. Terveyden edistämisen ja terveyskasvatuksen eettiset perusteet. Yksilö-, ryhmä ja yhteisötason terveyskasvatus. Terveyskasvatusmateriaalin suunnittelu, toteutus ja arviointi. Venäjäopinnoissa oleva suorittaa eriytetyn opetussuunnitelman mukaisesti (ennaltaehkäisevä ja terveyttä edistävä työ sosiaali- ja terveydenhuollossa 2 ov)

Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus ja muu materiaali: Terveyden edistäminen: uudistuvat menetelmät. Pietilä ym. 2002. Kettunen T., Liimatainen L., Poskiparta M. 1996. Terveyskasvatus arjen neuvontatyössä. Leino, Leino.1996. Kasvatuksen perusteet. Aarva P. Terveyskasvatuksen kuvia ja mielikuvia. 1991. Poskiparta, M. 1997. Terveyskasvatus oppimaan oppimista. Muu kirjallisuus ilmoitetaan myöhemmin.
Ajankohta: 3.-4. jakso
Vastuuhenkilö: Heleena Uusi-Illikainen

2 Ammattiopinnot ja 4 Harjoittelu

TT2301 Terveystieteiden tutkimusmenetelmät, 2,5 ov
Sisältää opintojaksot TT23011 Kvantitatiivinen tutkimus 1,5 ov ja
TT23012 Kvalitatiivinen tutkimus 1 ov

TT23011 Kvantitatiivinen tutkimus 1,5 ov
Tavoitteet ja sisältö: Antaa opiskelijoille käytännön valmiudet tehdä itsenäisesti hoitotyöhön liittyviä tutkimuksia, joissa käytetään kvantitatiivisiä tutkimusmenetelmiä. Opiskelija oppii analysoimaan ja arvioimaan kvantitatiivisiä tutkimuksia, niiden merkitystä ja käyttöä hoitotyön käytännössä. Kvantitatiivinen tutkimustraditio ja tutkimusprosessi. Kvantitatiivisen tutkimuksen asetelmia. Tutkimusetiikka. Tutkimuksen luotettavuus. Kvantitatiivisten tutkimusten käyttö hoitotyön käytännössä.
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus ja muu materiaali: Hirsjärvi.S., Remes.P. & Sajavaara.P.1997.Tutki ja kirjoita. Kirjayhtymä. Tampere.
Ajankohta: 3.-4. jakso
Vastuuhenkilö: Tuovi Hakulinen

TT23012 Kvalitatiivinen tutkimus 1 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija perehtyy laadulliseen tutkimustraditioon ja yleisimmin hoitotieteessä käytettyihin laadullisiin tutkimustyyppeihin. Filosofiset, ontologiset ja epistemiologiset lähtökohdat laadullisessa tutkimuksessa. Tutkimusetiikka ja tutkimuksen luotettavuus. Kvalitatiivinen tutkimusprosessi. Fenomenologinen tutkimus. Grounded teoriamenetelmä. Etnonursing. Historiallinen tutkimus. Toimintatutkimus.
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus ja muu materiaali: Hirsjärvi.S., Remes.P. & Sajavaara.P.1997.Tutki ja kirjoita. Kirjayhtymä. Tampere.
Ajankohta: 1.- 2. jakso
Vastuuhenkilö: Tuovi Hakulinen

TT2302 Mikrobiologia ja kliininen laboratorioopi, 1 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija on selvillä keskeisimmistä laboratoriotutkimuksista ja niiden hyödyntämisestä potilaan hoidossa. Hän ymmärtää laboratoriotutkimuksiin liittyvät ei työvaiheet, erityisesti potilaan esivalmistelun ja näytteenoton merkityksen luotettavan laboratoriotutkimustuloksen kannalta. Opiskelija on selvillä kliinisesti tärkeimpien mikrobien jaottelusta, rakenteesta, ominaisuuksista, esiintymisestä ja leviämisestä. Hän tuntee infektiotautien syntymekanismin ja kehon puolustusjärjestelmän. - Kliininen laboratoriotoiminta terveydenhuollossa. Laboratoriotutkimusten preanalyyttiset tekijät ja potilaan ohjaus, Näytteenotto, näytteiden säilytys, tulosten tulkinta ja tiedottaminen asiakkaalle. Kuivakemiallisten analyysimenetelmien käytön ongelmat.
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus ja muu materiaali: Makkonen, S. & Tuokko, S. 1997. Näytteenotto. Valtionpainatuskeskus. Mäkelä, P. & Mäkelä, J. 1994. Mikrobit ja tautien torjunta. WSOY.
Ajankohta: 1.-2 ja 3 - 4. jakso
Vastuuhenkilö: Eeva Liikanen

TT2303 Kliininen lääkeaineoppi, 1 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija tuntee erilaisissa sairaustiloissa ja toimintahäiriöissä eri ikäisillä asiakkailla/potilailla laitoksissa ja avohuollossa käytettävät lääkeaineet ja valmisteet, ymmärtää niiden tarkoituksenmukaisen käytön ja vaikutukset sekä osaa lääkehoidon seurannassa käytettävät tarkkailumenetelmät. - Mikrobilääkkeet. Sydän- ja verisuonisairauksien lääkehoito. Kipulääkkeet. Psyykenlääkkeet. Ruoansulatuskanavan sairauksien lääkehoito. Yskän- ja astmalääkkeet. Sytostaatit. Epilepsia- ja parkinsonismilääkkeet. Sokeritautilääkkeet. Ihotautilääkkeet. Kilpirauhasen toimintahäiriöiden lääkehoito. Silmälääkkeet. Korva-, nenä-, kurkku- ja suutautien lääkkeet. Hormonivalmisteet.
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus ja muu materiaali: Nurminen. M-L. 2001 (uudistettu painos).Lääkehoito.
Ajankohta: 1.-2. jakso
Vastuuhenkilö: Henna Myller

TT2305 Yksilön inhimilliset tarpeet ja hoitotyön auttamismenetelmät, 4,5 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija on selvillä eri ikäis-

ten ihmisten inhimillisistä tarpeista, pystyy tunnistamaan tarpeita ja vastaamaan niihin hoitotyön prosessin mukaisesti. Opiskelija osaa lääkehoidon perusteet. Opiskelija on selvillä aseptiikan perusteista ja osaa soveltaa niitä. Opiskelijalla on valmiuksia eri auttamismenetelmien valintaan hoitotyössä. Opiskelija tunnistaa hoitotyön keskeiset periaatteet ja ymmärtää hoitotyön keskeiset käsitteet osana hoitotodellisuutta. - Eri-ikäisten ihmisten inhimilliset tarpeet ja niihin vastaaminen hoitotyössä. Hoitotyön auttamismenetelmät perustarpeissa. Hoitotyön periaatteet potilashoitoon liittyen. Hoitotyön prosessi, sen kirjaaminen ja päätöksenteko hoitotyössä. Yhteistyösuhde. Hoitotyön keskeiset käsitteet ja niiden merkitys hoitotyössä. Aseptiikka. Lääkehoidon perusteet. Hoitotyön auttamismenetelmät ja hoitotoimenpiteet.
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus ja muu materiaali: Iivanainen. A., Lauhiainen M & Korkiakoski L.1995 Hoitotyön käsikirja. Kirjayhtymä. Sarvimäki.A. & Stenbock-Hult.B.1996. Hoito, huolenpito ja opetus. WSOY. Hallila.1998. Hoitotyön kirjallinen suunnitelma teoriassa ja käytännössä. Kirjayhtymä Oy. Sailo.K.1992. Kuolevan potilaan hoito. Kirjayhtymä Oy. Nurminen.M-L.1995. Lääkehoito. WSOY. Lääkelaskenta. Ernvall. S. Pulli .A. Salonen. A-M & Tuomi. E. WSOY. ja muu soveltuva kirjallisuus. Infektioiden torjunta sairaalassa,1999. 4. uudistettu painos. Suomen kuntaliitto
Ajankohta: 1.-2. ja 3.-4. jakso
Vastuuhenkilö: Tiina Halonen

TT4301 Perusharjoittelu, 3 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija omaksuu asiakasta, potilasta ja hänen läheisiään kunnioittavan kohtaamisen periaatteet. Opiskelija tunnistaa hoitoyhteisön ja ympäristön merkityksen ihmisen hyvinvoinnille. Opiskelija pystyy tunnistamaan ihmisen yksilöllisiä perustarpeita, valitsemaan sopivia hoitotyön auttamismenetelmiä ja soveltamaan hoitotyön toimintaa muuttuvissa tilanteissa. Opiskelija pystyy arvioimaan omaa toimintaansa hoitosuhteessa. Opiskelija perehtyy hoitotyön prosessin kuuluvaan suulliseen tiedottamiseen ja kirjalliseen dokumentointiin. Opiskelija kasvaa vastuulliseen toimintaan hoitotyön kokonaisuudessa.
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Ajankohta: 1.-2. jakso
Vastuuhenkilö: Marja Aalto

TT2306 ja Lasten- ja nuorten terveydenhoitotyö, 1ov + TT4302 harjoittelu, 4 ov
Tavoitteet ja sisällöt: Opiskelija osaa tunnistaa lapsen, nuoren ja perheen terveydenhoidollisia tarpeita ja harjaantuu hoitotyön auttamismenetelmissä hyödyntämällä terveydenvoimavaroja. - Lapsen, nuoren terveyttä edistävä hoitotyö osana lähiyhteisöä. Terveyttä kuluttavien tekijöiden tunnistaminen ja ennaltaehkäisy.
Edeltävä opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus ja muu materiaali: Ilmoitetaan opintojakson alkaessa
Ajankohta: 3.-4 jakso
Vastuuhenkilö: Heleena Uusi-Illikainen

TT2307 ja TT4303 Aikuisten terveydenhoitotyö, 1.5 ov + TT4303 harjoittelu, 6 ov
Tavoitteet ja sisällöt: Opiskelija perehtyy yhteisön ja väestön tarpeista lähtevään hoitotyöhön ja harjaantuu kohtaamaan erilaisissa elämäntilanteissa olevia aikuisia, perheitä ja yhteisöjä terveydenhoidon asiakkaina. Opiskelija kiinnostuu terveydenhoidosta omakohtaisesti. - Lasta odottavan ja vastasyntyneen perheen hoitotyö. Terveydenhoitotyö asiakkaan voimavarojen vahvistajana, terveyttä kuluttavien tekijöiden ennaltaehkäisy ja sairauksien varhaistoteaminen. Osallistuminen ajankohtaisiin yhteisöllisiin terveyttä edistäviin hankkeisiin.
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus ja muu materiaali: Etzell S. ym.1998. Perheen ja yhteisön terveyttä edistävä hoitotyö. Muu kirjallisuus ilmoitetaan opintojakson alkaessa.
Ajankohta: 3.-4 jakso
Vastuuhenkilö: Heleena Uusi-Illikainen ja Tiina Halonen

TT2314 Vanhusten hoitotyö, 1 ov + TT4336 Vanhusten hoitotyön ja kotisairaanhoidon harjoittelu, 5 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija harjaantuu terveen ja sairaan asiakkaan, hänen perheensä ja yhteisönsä hoidon tarpeen määrittämisessä, hoidon suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa. Osaa soveltaa vanhusten hoitotyön ja kotisairaanhoidon hoitotyön periaatteita ja hoitotyön auttamismenetelmiä ikääntyvän asiakkaan / potilaan hoitamisessa kotihoitoympäristössä. Opiskelija saa valmiuksia kehittää ikääntyvien ihmisten hoitoon liittyviä palveluja kotisairaanhoidossa ja laitoksessa. – Ikääntyvä, arvokas ihminen kokonaisuutena. Hoitotyön eettiset periaatteet. Koti terveyttä edistävänä hoitoympäristönä. Ikääntyvän asiakkaan / potilaan palvelut sekä terveyden- ja sairaanhoidon erityispiirteet. Omaiset ja läheiset voimavarana. Moniammatillinen yhteistyö ja laadun kehittäminen. Kotisaattohoito.

Edeltävät opinnot: TT4301Perusharjoittelu
Kirjallisuus ja muu materiaali: Ilmoitetaan opintojakson alussa.
Ajankohta: 1.-2. jakso
Vastuuhenkilö: Ritva Venejärvi

TT2312 Mielenterveydenhoitotyö, 1 ov + TT4305 harjoittelu, 5 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija muodostaa kokonaiskäsityksen mielenterveystyön järjestelmästä ja lainsäädännöstä. Opiskelija osaa toimia ehkäisevän mielenterveystyön tavoitteiden suuntaisesti. Opiskelija pystyy kohtaamaan yksilön, perheen ja yhteisön kriisitilanteissa. Opiskelija oppii käyttämään hoitotyön auttamismenetelmiä mielenterveydenhoitotyössä. Opiskelija tutustuu hoitotyön suunnitelmien käyttöön mielenterveydenhoitotyössä. Opiskelija osaa toimia yhteistyössä eri ammattiryhmien kanssa. Opiskelija oppii käyttämään työnohjausta mielenterveydenhoitotyötä tukevana menetelmänä. – Mielenterveystyöhön liittyvät käsitteet. Mielenterveystyön hoitojärjestelmä ja lainsäädäntö. Mielenterveystyössä toimivien eri tahojen yhteistyö. Mielenterveydenhoitotyön auttamismenetelmät.
Edeltävät opinnot: TT4301 Perusharjoittelu
Kirjallisuus: Ilmoitetaan opintojakson alkaessa
Ajankohta**: 1.-2. jakso**
Vastuuhenkilö: Maija Laitinen

TT2309 Sisätauti-kirurginen hoitotyö, 3,5 ov + TT4304 harjoittelu, 10 ov
Sisältää seuraavat opintojaksot: TT23092 Kotisairaanhoidon hoitotyö 0.5 ov TT23091 Sisätautien hoitotyö teoria 1 ov + TT43041 harjoittelu 4 ov, TT23093 Kirurginen hoitotyö teoria 1 ov + TT43043 harjoittelu 4 ov, TT23094 Perioperatiivinen hoitotyö teoria 1 ov + TT43044 harjoittelu 2 ov
Tavoitteet: Opiskelija ymmärtää sisätauti-kirurgisen ,perioperatiivisen ja kotisairaanhoidon hoitotyön luonteen. Osaa soveltaa hoitotyön auttamismenetelmiä potilaan hoitoon eri hoitoympäristöissä. Ymmärtää potilaan/asiakkaan, omaisten ja läheisten kanssa tehtävän yhteistyön merkityksen. Tuntee vastuunsa ja osaa toimia moniammatillisen työryhmän jäsenenä
Edeltävät opinnot: TT1310 Anatomia ja fysiologia, TT2303 Kliininen lääkeaineoppi, TT2305 Yksilön inhimilliset tarpeet ja hoitotyön auttamismenetelmät

TT23092 Kotisairaanhoidon hoitotyö 0.5 ov
Sisältö: Kotisairaanhoidon ja kotisairaalan hoitotyön erityispiirteet. Moniammatillinen tiimityö kotihoidossa. Omahoidon tukeminen ja hoitotyön auttamismenetelmät kotihoidossa. Kotisaattohoito.
Ajankohta: 1.-2. jakso
Kirjallisuus: Ilmoitetaan opintojakson alussa
Vastuuhenkilö: Ritva Venejärvi

TT23091 Sisätautien hoitotyö teoria, 1 ov + TT43041 harjoittelu, 4 ov
Sisältö: Sisätautien hoitotyön luonne. Hoitotyön auttamismenetelmät keskeisillä sisätautien hoitotyön aluilla: Sydänpotilaan hoitotyö. Aivohalvauspotilaan hoitotyö. Reumapotilaan hoitotyö. Nuoruustyypindiabetes potilaan hoitotyö. Astmapotilaan itsehoito ja hoitotyö. Verisyöpäpotilaan hoitotyö
Kirjallisuus ja muu materiaali: Holmia S. & Murtonen I. & Myllymäki H. & Valtonen K: Sisätauti-kirurginen hoitotyö. WSOY. Porvoo 1998 (soveltuvin osin)
Ajankohta: 3.-4. jakso
Vastuuhenkilö: Arja-Irene Tiainen

TT23093 Kirurginen hoitotyö teoria, 1 ov + TT43043 harjoittelu, 4 ov
Sisältö: Kirurgisen potilaan hoitopolku. Hoitotyön auttamismenetelmät. Äkillisiä mahavaivoja sairastavan potilaan hoitotyössä. Lonkkamurtumapotilaan hoitotyössä. Alaraaja-amputoidun potilaan hoitotyössä. Avannepotilaan hoitotyössä. Rintasyöpää sairastavan hoitotyössä. Eturauhassyöpään sairastavan hoitotyössä
Kirjallisuus ja muu materiaali: Holmia S. & Murtonen I. & Myllymäki H. & Valtonen K: Sisätauti-kirurginen hoitotyö. WSOY. Porvoo 1998 (soveltuvin osin)
Ajankohta: 3.-4. jakso
Vastuuhenkilö: Henna Myller

TT23094 Perioperatiivinen hoitotyö teoria, 1ov + TT43044 harjoittelu, 2ov
Sisältö Perioperatiivisen hoitotyön lähtökohdat Perioperatiivinen hoitoprosessi
Aseptisen työskentelyn periaatteet. Kirjaaminen ja tiedottaminen. Moniammatillinen yhteistyö.
Kirjallisuus ja muu materiaali: Korte R. & Rajamäki A. & Lukkari L. & Kallio A.: Perioperatiivinen hoito. WSOY. Porvoo. 1996 (soveltuvin osin)
Ajankohta: 3.-4. jakso
Vastuuhenkilö: Liisa Ryhänen

TT2308 LÄÄKETIETEELLISET AINEET 5.5ov

TT23081 Synnytys- ja naistentautioppi, 0,5 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija omaksuu tarvittavat perustiedot naisen normaalista fysiologiasta. Opiskelija saa perustiedot normaalin raskauden, synnytyksen ja lapsivuodeajan fysiologiasta ja etenemisestä. Opiskelija tietää tärkeimpiä raskauden aikaisia ongelmia

ja poikkeamia. Opiskelija tietää raskauden yleisimmät ehkäisymenetelmät. Opiskelija saa perustiedot yleisimmistä gynekologisista sairauksista. Opiskelija tunnistaa pääpiirteissään hoito- ja tutkimustoimenpiteet gynekologian alueelta. - Naisen biologinen elämänkaari. Yleisimmät raskauden ehkäisymenetelmät. Tavallisimmat vuotohäiriöt. Normaali raskaus, synnytys ja lapsivuodeaika sekä niihin liittyvät tavallisimmat poikkeamat. Yleisimmät gynekologiset raskaudet, niiden ehkäisy, tutkimus ja hoito. Aiheeseen liittyvä kliininen lääkeaineoppi.
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus ja muu materiaali: Eskola K. & Hytönen E.1997 Naisen elämä ja hoitotyö soveltavin osin.Hartikainen A-L, Tuomivaara L, Puistola U & Lang L 1995. Koko nainen soveltavin osin. Sorvettula M (toim.)1995. Naisen terveys soveltavin osin. Ajankohtaisia lehtiartikkeleita aiheeseen liittyen.
Ajankohta: 3.-4. jakso
Vastuuhenkilö: Tiina Halonen

TT23082 Sisätautioppi, 1 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija omaksuu hoitotyössä tarvittavat perustiedot sisätautien etiologiasta ja patofysiologiasta sekä on selvillä sisätauteihin kuuluvien sairauksien, toimintahäiriöiden tai oireyhtymien potilaalle aiheuttamista ongelmista, niiden ehkäisystä, tutkimuksista, hoidosta ja ennusteesta. - Sisätauteihin kuuluvat keskeiset sairaudet, toimintahäiriöt ja oireyhtymät; niiden patofysiologia sekä ehkäisy, tutkimukset, hoito ennuste. Sairauksien hoitoon liittyvä kliininen lääkeaineoppi. Hoidon progressiivisuus. Venäjäopinnoissa oleva suorittaa eriytetyn opetussuunnitelman mukaisesti (infektiotaudit 0,5 ov).
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus: Ilmoitetaan opintojakson alkaessa
Ajankohta: 3.- 4. jakso
Vastuuhenkilö: Arja-Irene Tiainen

TT23083 Kirurgia ja anestesiologia, 1,5 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija omaksuu hoitotyössä tarvittavat perustiedot kirurgisesti hoidettavien sairauksien etiologiasta ja patofysiologiasta sekä on selvillä kirurgisten sairauksien, vammojen, toimintahäiriöiden tai oireyhtymien potilaalle aiheuttamista ongelmista, niiden ehkäisystä, tutkimuksista, hoidosta ja ennusteesta. Opiskelija tuntee anestesiamenetelmät ja lääkkeet sekä niiden käytön. Opiskelija pystyy hyödyntämään saamiaan tietoja toimenpiteeseen tulevan asiakkaan/potilaan hoidossa. Opiskelija saa valmiuksia potilaan elvytykseen sairaalassa ja tajuttoman potilaan hoitoon. - Kirurgisten sairauksien etiologia ja patofysiologia sekä ehkäisy, tutkimukset, hoito ja ennuste. Hoidon progressiivisuus. Anestesiamenetelmät ja lääkkeet sekä niiden käyttö. Elvytys sairaalassa ja tajuttoman potilaan hoito. Kirurgiseen hoitoon liittyvä kliininen lääkeaineoppi.
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus: Ilmoitetaan opintojakson alkaessa
Ajankohta: 3.- 4. jakso
Vastuuhenkilö: Henna Myller

TT23084 Psykiatria, 1 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija omaksuu hoitotyössä tarvittavat perustiedot psyykkisistä toimintahäiriöistä ja sairauksista, niiden etiologiasta ja patofysiologiasta. Opiskelija on selvillä psyykkisten toimintahäiriöiden ja sairauksien asiakkaalle/potilaalle aiheuttamista ongelmista, niiden ehkäisystä, tutkimuksista, hoidosta ja ennusteesta. Opiskelija tuntee psykiatriassa käytettävät keskeisimmät hoitomuodot. – Psyykkiset toimintahäiriöt ja sairaudet, niiden etiologia ja patofysiologia sekä ehkäisy, tutkimukset, hoito ja ennuste. Erilaisten psyykkisten ongelmien yhteydet yksilöllisiin ja yhteisöllisiin tekijöihin. Psyykkisten ongelmien ja sairauksien yhteys somaattisiin toimintahäiriöihin ja sairauksiin. Hoidon progressiivisuus ja keskeisimmät hoitomuodot. Psykiatriseen hoitoon liittyvä kliininen lääkeaineoppi.
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus: Ilmoitetaan opintojakson alkaessa
Ajankohta: 1.-2. jakso
Vastuuhenkilö: Maija Romppanen

TT23085 Geriatria, 0,5 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija omaksuu hoitotyössä tarvittavat perustiedot gerontologiasta ja geriatriasta sekä tuntee erilaisiin vanhenemisteorioihin pohjautuvat biologiset, psykologiset ja sosiaaliset selitysmallit. Opiskelija on selvillä fysiologian ja elintoimintojen normaaleista vanhenemismuutoksista sekä vanhusten sairauksien etiologiasta ja patofysiologiasta sekä on selvillä vanhenemiseen liittyvien sairauksien asiakkaalle/potilaalle aiheuttamista ongelmista, niiden ehkäisystä, tutkimuksista, hoidosta ja ennusteesta. - Vanhenemisteoriat. Vanhenemiseen liittyvät biologiset, psykologiset ja sosiaaliset muutokset. Ikääntymiseen liittyvien sairauksien etiologia, patofysiologia, ehkäisy, tutkimus, hoito ja ennuste. Sairauksien hoitoon liittyvä kliininen lääkeaineoppi. Vanhusten lääkehoidon erityiskysymykset.
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Kirjallisuus: Ilmoitetaan opintojakson alkaessa
Ajankohta: 1.- 2. jakso
Vastuuhenkilö: Ritva Venejärvi

SOSIAALIALAN KOULUTUSOHJELMA

Tutkinnon yleiskuvaus ja tavoitteet
Sosiaalialan koulutusohjelman tavoitteena on, että opiskelija
- hahmottaa ammattinsa tehtävät ja merkityksen yhteiskunnassa, sosiaalialan palvelujärjestelmässä ja asiakassuhteessa
- tuntee riittävän syvällisesti sosiaalialan monitieteisen tietoperustan ja kykenee yhdistämään sen käytännön ongelmien tarkasteluun
- saa valmiudet ja sitoutuu omaehtoiseen tiedolliseen, emotionaaliseen ja eettiseen kasvuun
- saavuttaa valmiudet toimia sosiaalialan tehtävissä erilaisissa sosiaalisissa ympäristöissä ja toiminnallisissa tilanteissa
- omaksuu tutkivan, kehittävän työotteen

Sosiaalialan koulutusohjelma on laajuudeltaan 140 opintoviikkoa, n. 3,5 vuotta. Suoritettava tutkinto on sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinto, tutkintonimike sosionomi (AMK). Sosiaalialan koulutusohjelmassa on kaksi suuntautumisvaihtoehtoa, sosiaalipedagogiikan suuntautumisvaihtoehto ja luovien terapioiden suuntautumisvaihtoehto.

Opintojen rakenne ja toteutustapa
Opinnot koostuvat koulutusohjelman yhteisistä perus- ja ammattiopinnoista, sosiaalipedagogiikan suuntautumisvaihtoehdon omista perus- ja ammattiopinnoista sekä opinnäytetyöstä ja ammattikorkeakoulun yhteisistä ja koulutusohjelman omista vapaasti valittavista opinnoista. Harjoittelu on osa perus- ja ammattiopintoja.

Opintojen orientoivassa vaiheessa on tavoitteena, että opiskelija ryhtyy oman oppimisensa subjektiksi, aloittaa oman ihmis- ja maailmankuvansa tietoisen rakentamisen. Tätä tuetaan suhteuttamalla opittava aines opiskelijan olemassa oleviin tietorakenteisiin ja kokemuksiin. Orientoivassa vaiheessa opiskelijan olisi opittava tarkkailemaan ajatteluaan, ymmärtämistään ja osaamistaan. Hänen olisi tultava tietoiseksi omista käsityksistään ja oman ammatillisen ja persoonallisen kasvunsa vaiheesta.

Orientoivassa perusopintovaiheessa opiskelija jäsentää käsityksiään yhteiskunnasta ja sen kehityksestä, kulttuurista, ihmisestä ja ihmisen paikasta maailmassa sekä sosiaalialan työn ja ammattien yhteiskunnallisesta merkityksestä, historiasta ja tulevaisuudesta. Keskeistä on yhteiskunnallisia käytäntöjä problematisoivan lähestymistavan omaksuminen.

Harjoittavassa ammattiopintovaiheessa opiskelija syventää käsitystään inhimillisestä kasvusta ja sen haasteista ja muodostaa käsityksen ammatillisesta pätevyydestä; sosiaalialan keinoista ja mahdollisuuksista tukea yksilöiden, perheiden ja erilaisten sosiaalisten ryhmien selviytymistä. Pääpaino on sekä sisällöllisessä opiskelussa teoriaa ja käytäntöä kytkien että omien havainto-, ajattelu- ja toimintatapojen kriittisessä arvioinnissa, reflektiivisyydessä.

Ihmisten elämisen ehtojen muovautuminen yhteiskunnallisen muutoksen myötä merkitsee myös sosiaalialan työn tehtävien jatkuvaa muutosta. Tarvitaan työntekijöitä, joilla on paitsi taito tehdä käytännön työtä, myös taito käsitteellistää ja jäsentää asioita, ja kehittää näiden jäsennysten pohjalta uusia toimintakäytäntöjä. Opiskelun syventävässä vaiheessa painottuu erityisesti työn kehittämisen ja tutkimisen näkökulma.

Sosiaalipedagogiikan opintojen keskeisimmän tietoperustan muodostavat sosiologia, sosiaalipolitiikka, sosiaalipsykologia ja niitä yhdistävä sosiaalipedagoginen sosiaalityön ammattiorientaatio. Opiskelijoita tuetaan hahmottamaan todellisuutta paitsi tieteen, myös kuvataiteen, musiikin, tanssin, draaman ja kirjallisuuden avulla. Oman oppimiskokemuksensa kautta opiskelija saa välineitä tukea ammatillisessa vuorovaikutussuhteessa myös asiakkaita hahmottamaan todellisuuttaan ja paikkaansa siinä paitsi rationaalisen pohdinnan, myös luovan toiminnan avulla. Harjoittelun osuus on 30 opintoviikkoa. Harjoittelu koostuu 2 - 3 vuotta kestävästä omasta asiakassuhteesta, erilaisissa toimipisteissä tehtävästä harjoittelusta siten, että opiskelija on joko yhtäjaksoisesti 2 - 3 päivää viikosta harjoittelupaikassa sekä kolmantena

opiskeluvuotena suunniteltavasta ja toteutetut. Suuntautumisvaihtoehdot / valinnaiset opinnot

Sosiaalipedagogiikan suuntautumisvaihtoehto

Ammatillinen tehtäväalue
Sosiaalipedagogisen työn lähtökohtana on näkemys ihmisen yhteiskuntasidonnaisuudesta. Selviytyminen elämän haasteista perustuu yksilön kykyyn hahmottaa itsensä suhteessa yhteiskuntaan ja sen suomiin toimintamahdollisuuksiin. Tähän sisältyy paitsi kyky ymmärtää yhteiskunnan toimintaa, myös kyky asennoitua elämäänsä mielekkäästi ja vaikuttaa sen muotoutumiseen.

Sosiaalipedagogisen työn tavoitteena on sekä ihmisten yksilöllisten toimintaedellytysten tukemisen että yhteisöllisiin toimintamahdollisuuksiin vaikuttamisen kautta edistää yksilöiden, perheiden ja erilaisten sosiaalisten ryhmien yhteiskunnallista osallisuutta, mahdollisuutta mielekkääseen elämään ja tarpeidensa tyydytykseen aktiivisina yhteiskunnan jäseninä.

Sosiaalipedagogista työtä tarvitaan silloin, kun yksilön, perheen, ryhmän tai yhteisön toimintakyky on yksilöllisten tai ulkoisten paineiden vuoksi estynyt tai vaarassa heikentyä. Tavoitteena on aktivoida ne voimavarat, joiden avulla yksilöt ja ryhmät tässä ja nyt tilanteessa pystyvät vaikuttamaan muutoksiin itsessään ja ympäristössään.

Sosiaalipedagogista työtä tehdään ihmisten arjessa. Sosiaalipedagogin tehtävänä ei niinkään ole etsiä ratkaisua yksittäisiin arjen ongelmiin, vaan tukea ongelmiensa kanssa painivia itse sellaiseen toimintaan, joka voi muuttaa heidän tilanteensa. Käytännössä tämä tarkoittaa sellaisten yksilöllisten ja sosiaalisten prosessien käynnistämistä, jotka mahdollistavat ihmisten oman aktiivisen toiminnan ongelmiensa ratkaisemiseksi.

Sosiaalialan ammattikorkeakoulututkinnon sosiaalipedagogiikan suuntautumisvaihtoehdossa suorittava saa laaja-alaiset valmiudet toimia mm.
- ennaltaehkäisevässä ja korjaavassa kasvatustyössä lasten ja nuorten parissa,
- eri-ikäisten ja erilaisissa elämäntilanteissa olevien ihmisten parissa tehtävässä ohjaus-, kuntoutus-, hoiva- ja huolenpitotyössä,
- rakenteellisessa ja kansalaiskeskeisessä sosiaalityössä,
- suunnittelu-, kehittämis- ja hallintotehtävissä sekä kuntien sosiaali-, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimessa että yksityisten palvelujen piirissä.

Luovien terapioiden suuntautumisvaihtoehto

Luovien terapioiden suuntautumisvaihtoehdossa voi syksyllä 2002 aloittaa kuvataideterapian 3,5 vuotta kestävät ammatilliset opinnot.

Ammatillinen tehtäväalue
Kuvataideterapia on luovan terapian muoto, jossa kuvaa ja kuvan tekemistä yhdistettynä luovaan prosessiin käytetään psyykkisten ja sosiaalisten ongelmatilanteiden ennaltaehkäisyssä, hoidossa tai kuntoutuksessa. Kuvataideterapeutti työskentelee sosiaali- ja terveydenhuollon työn kentällä joko osana moniammatillista työyhteisöä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana.

Tutkinnon rakenne ja sisältö
Opinnot koostuvat koulutusohjelman yhteisistä perus- ja ammatillisista opinnoista, suuntautumisvaihtoehdon omista perus- ja ammattiopinnoista sekä opinnäytetyöstä ja ammattikorkeakoulun yhteisistä ja koulutusohjelman omista vapaasti valittavista opinnoista. Harjoittelu on osa perus- ja ammattiopintoja.

Opiskelun aikana opiskelija oppii ymmärtämään ja hahmottamaan terapeuttisen työn osana sosiaali- ja terveydenhuollon toimintakenttää. Opiskelija saa valmiudet ymmärtää kuvataideterapian taustalla vaikuttavia erilaisia lähestymistapoja ja kehittää olemassaolevan tiedon pohjalta omaa näkemystään kuvataideterapeuttisesta toiminnasta ja sen soveltamismahdollisuuksista. Opiskelija kehittää kuvallisen ilmaisun valmiuksiaan, löytää oman persoonallisen kuvakielensä ja kehittää valmiuksiaan sekä toimia luovan prosessin puitteissa että ohjata luovia prosesseja kuvataideterapeuttisessa työssä. Opiskelunsa aikana opiskelija saa valmiuksia pohtia taidetta ja kuvaa sosiokulttuurisena ilmiönä ja perehtyy kuvailmaisun merkitykseen ihmisen eksistenssissä. Opiskelija saa valmiuksia kuvalliseen havainnointiin ja näiden havaintojen hyödyntämiseen terapeuttisen työn tavoitteenasettelussa, seurannassa ja arvioinnissa. Lisäksi opiskelija oppii käyttämään kuvallista ilmaisua oman ammatillisen kehityksensä tukena. Opiskelija kehittää myös perusvalmiuksiaan taidekasvatuksessa ja taideilmaisussa.

Opintojen orientoivassa vaiheessa opiskelija tutustuu ammattikorkeakouluun opiskeluympäristönä ja häntä tuetaan ryhtymään oman oppimisensa subjektiksi. Tavoitteena on oppia tarkkailemaan kriittisesti omaa ajatteluaan, ymmärtämistään ja osaamistaan, tulla tietoiseksi omasta ihmis- ja maailmankuvastaan ja saada näkemystä niistä prosesseista, jotka vaikuttavat ihmis- ja maailmankuvan rakentumiseen. Orientoivassa vaiheessa opiskelija jäsentää käsityksiään yhteiskunnallisesta kehityksestä ja yksilöstä osana tätä kehitystä. Orientoivassa vaiheessa on tavoitteena myös tutustuminen luovaan kuvaan ja kuvalliseen ilmaisuun kokemuskenttänä ja tutustuminen terapiantyöhön ja kuvataideterapiaan ammattina. Orientoivaan vaiheeseen kuuluvat myös kieli- ja menetelmäopinnot. Näiden opintojen tarkoitus on tukea opiskelua ammattikorkeakoulussa.

Harjoittavassa vaiheessa opiskelija syventää käsitystään ihmisen kehityksestä ja perehtyy sosiaali- ja terveysalan mahdollisuuksiin tukea yksilöiden ja ryhmien selviytymistä. Toisen ja kolmannen vuoden aikana opiskelija saa valmiudet ohjata itsenäisesti kuvataideterapeuttisia yksilö- ja ryhmäasiakaskontakteja. Tavoitteena on reflektiivisen, tutkivan työotteen löytyminen ja ammatillisuuden kehittäminen yhteistyössä oman opiskelijaryhmän jäsenten kanssa opettajien ohjauksessa. Ammatillisen kielen oppiminen, hallitseminen ja ymmärtäminen sekä omasta kuvataideterapeuttisesta työstä tiedottaminen ovat myös tärkeitä oppimistavoitteita tässä vaiheessa.

Syventävässä vaiheessa opiskelussa korostuvat työn ja ammatin kehittämisen ja tutkimisen näkökulmat. Koko opiskeluajan läpäiseviä oppimisprosesseja ovat tutkivaan, reflektiiviseen ammattikäytäntöön sekä yhteistoiminnallisuuteen kasvaminen. Ryhmäilmiöön palataan aina uudelleen eri opintojaksojen aikana analysoimalla oman opiskeluryhmän prosesseja.

Opintoihin liittyvän kirjallisuuden opiskelumuotoina käytetään mm. kirjatenttejä, referaatteja, kirjallisuusesseitä ja esitelmiä. Kirjallisuuteen perehtymistä tuetaan muodostamalla opiskelijoiden keskuuteen lukupiirejä, joiden tehtävänä on tukea uuden tiedon jäsentämistä. Keskeinen osa opiskelua on reflektiopäiväkirjan kirjoittaminen. Päiväkirjassaan opiskelija reflektoi, tarkastelee kriittisesti omaa toimintaansa oppijana ja vuorovaikutuksen osapuolena. Laajojen opintokokonaisuuksien jälkeen ja lukukausittain/vuosittain opiskelija laatii päiväkirjansa pohjalta ammatillisen kasvunsa analyysin. Analyysin pohjalta hän käy ohjaavien opettajien kanssa henkilökohtaisia ohjauskeskusteluja. Näiden analyysien ja keskustelujen kautta opiskelijat vaikuttavat samalla koulutusohjelman kehittämiseen.

Osan opinnoista voi suorittaa ulkomailla (suositeltava ajankohta kolmannen opintovuoden kevät). Ulkomaan jakson suorittamisesta ja tutkintoon hyväksilukemisesta sovitaan kansainvälisyyskoordinaattorin kanssa etukäteen.

Sosiaalipedagogiikka

Perusopinnot	Koodi	1. vuosi	2. vuosi	3. vuosi	4. vuosi
MENETELMÄOPINNOT 1	**SS09**				
Atk-passi työvälineohjelmat 1	SS1026	1	0	0	0
ATK-passi: työvälineohjelmat 2	SS1027	0	1	0	0
ATK-passi tietotekniikan perusteet	SS1024	1	0	0	0
Atk-passi: Tiedonhankinnan perusteet	SS1025	1	0	0	0
Käyttäytymis- ja yhteiskuntatieteellisten aineiden tutkimusmenetelmien perusteet 1	SS1043	1	0	0	0
Käyttäytymis- ja yhteiskuntatieteellisten tutkimusmenetelmien perusteet 2	SS1044	0	1	0	0
Johdanto sosiaalialan koulutusohjelman opintoihin sekä ammattikorkeakouluopiskeluun	SS1014	1	0	0	0
SOSIAALIPEDAGOGINEN TYÖ JA LUOVAT TERAPIAT AMMATTINA	**SS10**				
Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmät työympäristönä	SS1028	2	0	0	0
Sosiaalinen turvallisuus ja huolenpidon tuotanto yhteiskunnallisen kehityksen eri vaiheissa	SS1040	2	0	0	0
Sosialisaatio ja elämäntavan muotoutuminen yhteiskunnallisessa muutoksessa	SS1041	2	0	0	0
Yhteiskunnallinen muutos taiteen valossa	SS1042	1	0	0	0
Ammatillinen kasvu	SS1030	2	0	0	0
Sosiaali- ja yhteiskuntafilosofia	SS1031	1	0	0	0
Sosiaalialan ammattietiikka	SS1032	2	0	0	0
KIELIOPINNOT	**SS03**				
Kirjallinen ja suullinen viestintä 1	SS1033	1	0	0	0
Kirjallinen ja suullinen viestintä 2	SS1034	0	0	0	1
English for the Social Field 1	SS1121	1	0	0	0
English for the Social Field 2	SS1122	0	1	0	0
Muntlig Kommunikation	SS1123	1	0	0	0
Svenska för Socialbranschen	SS1124	0	2	0	0
LUOVA ILMAISU	**ss11**				
Johdanto luovaan ilmaisuun	SS1113	1	0	0	0
Luova ilmaisu kokemuksena 1	SS1116	2	0	0	0
Luova ilmaisu kokemuksena 2	SS1117	0	2	0	0
Luovan ilmaisun prosessi	SS1120	2	0	0	0
Ammattiopinnot					
ORIENTOIVAT AMMATTIOPINNOT	**SS17**				
Johdanto sosiaalipedagogiikkaan	SS2032	2	0	0	0
AMMATILLISEN VUOROVAIKUTUKSEN PERUSTEET	**SS12**				
Ihmisen kehitys ja kehityksen häiriöt	SS2049	0	3	0	0
Ihmisen kehitys ja kehityksen häiriöt - kirjallisuus	SS2050	0	1	0	0
Sosiaalilainsäädäntö	SL2072	0	2	0	0
Yksilölliset ja yhteiskunnalliset tarpeet	SS2052	2	0	0	0
Vuorovaikutus ja vaihtoehtoiset kommunikaatiot	SS2053	0	2	0	0
Viittomakieli	SS2054	1	0	0	0
SOSIAALIPEDAGOGINEN TYÖ YKSILÖN JA RYHMÄN TUKENA	**SS13**				
Sosiaalipedagoginen prosessi yksilö- ja ryhmätyössä	SS2055	0	3	0	0
Sosiaalipedagogisen asiakastyön seminaari	SS2056	0	1	0	0
Sosiaalipedagoginen prosessi yksilö- ja ryhmätyössä - kirjallisuus	SS2057	0	2	0	0

Hoidolliset valmiudet sosiaalipedagogisen työn tukena	SS2058	0	2	0	0
Hoidolliset valmiudet sosiaalipedagogisen työn tukena - kirjallisuus	SS2059	0	1	0	0
Luova ilmaisu sosiaalipedagogisen työn tukena	SS2023	0	2	0	0
Erityisliikunta	SS2006	0	2	0	0
Ravitsemus	SS2005	1	0	0	0
Varhaiskasvatus 1	SS2077	0	3	0	0
Varhaiskasvatus 2	SS2078	0	2	0	0
SOSIAALIPEDAGOGINEN TYÖ YHTEISÖSSÄ	**SS14**				
Elinpiiri tutkimuksen ja muutoksen kohteena	SS2060	0	0	3	0
Elinpiiri tutkimuksen ja muutoksen kohteena - kirjallisuus	SS2061	0	0	1	0
Sosiaalipedagoginen työ monikulttuurisessa yhteisössä	SS2062	0	0	2	0
Sosiaalipedagoginen työ monikulttuurisessa yhteisössä - kirjallisuus	SS2063	0	0	1	0
Organisaation ja työyhteisön toiminta ja työn kehittäminen	SS2064	0	0	3	0
Organisaation ja työyhteisön toiminnan kehittäminen - kirjallisuus	SS2065	0	0	1	0
Yhteisötaide	SS2066	0	0	3	0
Yhteisötaide - kirjallisuus	SS2067	0	0	1	0
Yhteisöprojekti	SS2068	0	0	3	0
Yhteisöprojekti - kirjallisuus	SS2069	0	0	1	0
MENETELMÄOPINNOT 2	**SS15**				
Kvalitatiiviset ja kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät	SS2070	0	0	2	0
Kvalitatiiviset ja kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät - kirjallisuus	SS2071	0	0	1	0
SYVENTÄVÄT OPINNOT	**SS16**				
Sosiaalipedagogisen asiakastyön syventävä seminaari	SS2081	0	0	0	1
Sosiaalipedagogiikan syventävä kirjallisuus	SS2082	0	0	0	1
Ammatillinen kasvu	SS2031	0	0	0	1
HARJOITTELU					
Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmät työympäristönä	SS4000	4	0	0	0
Yksilöasiakasharjoittelu 1	SS4019	1	0	0	0
Yksilöasiakasharjoittelu 2	SS4017	0	2	0	0
Yksilöasiakasharjoittelu 3	SS4023	0	0	1	0
Työnohjausharjoittelu 1	SS4020	1	0	0	0
Työnohjausharjoittelu 2	SS4022	0	1	0	0
Työnohjausharjoittelu 3	SS4024	0	0	1	0
Sosiaalipedagoginen asiakastyö	SS4004	0	5	0	0
Organisaation ja työyhteisön toiminnan kehittäminen	SS4025	0	0	6	0
Yhteisö-projekti	SS4026	0	0	8	0
Valinnaiset opinnot		0	0	0	0
Vapaasti valittavat opinnot		0	4	3	3
Harjoittelu		0	0	0	0
Opinnäytetyö		0	0	0	10
Yhteensä	140 ov	37	45	41	17

Luovat terapiat

Perusopinnot	Koodi	1. vuosi	2. vuosi	3. vuosi	4. vuosi
Johdanto sosiaalialan koulutusohjelman opintoihin sekä ammattikorkeakouluopiskeluun	SS1014	1	0	0	0
MENETELMÄOPINNOT 1	**SS09**				
ATK-passi tietotekniikan perusteet	SS1024	1	0	0	0
Atk-passi: Tiedonhankinnan perusteet	SS1025	1	0	0	0
Atk-passi työvälineohjelmat 1	SS1026	1	0	0	0
ATK-passi: työvälineohjelmat 2	SS1027	0	1	0	0
Käyttäytymis- ja yhteiskuntatieteellisten tutkimusmenetelmien perusteet 1	SS1043	1	0	0	0
SOSIAALIPEDAGOGINEN TYÖ JA LUOVAT TERAPIAT AMMATTINA	**SS10**				
Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmät työympäristönä	SS1028	2	0	0	0
Sosiaalinen turvallisuus ja huolenpidon tuotanto yhteiskunnallisen kehityksen eri vaiheissa	SS1040	1	0	0	0
Sosialisaatio ja elämäntavan muotoutuminen yhteiskunnallisessa muutoksessa	SL1041	1	0	0	0
Yhteiskunnallinen muutos taiteen valossa	SS1042	1	0	0	0
Ammatillinen kasvu	SS1030	2	0	0	0
Sosiaali- ja yhteiskuntafilosofia	SS1031	1	0	0	0
Sosiaalialan ammattietiikka	SS1032	2	0	0	0
KIELIOPINNOT	**SS03**				
Kirjallinen ja suullinen viestintä 1	SS1033	1	0	0	0
Kirjallinen ja suullinen viestintä 2	SS1034	0	0	0	1
English for the Social Field 1	SS1121	1	0	0	0
English for the Social Field 2	SS1122	0	1	0	0
Muntlig Kommunikation	SS1123	1	0	0	0
Svenska för Socialbranschen	SS1124	0	2	0	0
KUVALLINEN ILMAISU	**SL11**				
Kuvallisen ilmaisun perusteet 1	SL1038	3	0	0	0
Kuvallisen ilmaisun perusteet 2	SL1039	3	0	0	0
AMMATTIOPINNOT					
ORIENTOIVAT AMMATTIOPINNOT	**SL24**				
Johdanto kuvataideterapiaan	SL2100	2	0	0	0
Johdanto taideilmaisuun	SL2101	2	0	0	0
Sosiaalilainsäädäntö	SL2072	0	2	0	0
KUVATAIDETERAPIATYÖN LÄHTÖKOHDAT	**SL39**				
Ihmisen kehitys ja kehityksen häiriöt 1	SL2081	3	0	0	0
Vuorovaikutus ja vaihtoehtoiset kommunikaatiot	SL2114	2	0	0	0
Ammatillisen vuorovaikutuksen perusteet	SL2007	0	2	0	0
Toimintakykyisyys ja sen tukeminen	SL2102	0	3	0	0
KUVATAITEEN PERUSOPINNOT 1	**SL13**				
Piirrustus ja maalaus	SL2016	0	3	0	0
Luova kuvallinen ilmaisu 1	SL2113	0	2	0	0
Taideteoria ja taidekuvan tarkastelu	SL2019	0	1	0	0
TERAPIATYÖ 1	**SL26**				
Ammatillisen kasvun ryhmäprosessi	SL2104	0	3	0	0
Terapiatyön perusteet	SL2043	0	1	0	0
Kuvataideterapian teoriat, menetelmät	SL2105	0	7	0	0
Terapeuttisen prosessin ohjaaminen	SL2106	0	1	0	0

KUVATAITEEN PERUSOPINNOT 2	**SL17**				
Kuvanveisto	SL2017	0	0	3	0
Muut kuvalliset taideilmaisut	SL2140	0	0	2	0
Luova kuvallinen ilmaisu 2	SL2141	0	0	1	0
TERAPIATYÖ 2	**SL27**				
Ammatillisen kasvun ryhmäprosessi 2	SL2109	0	0	3	0
Luova terapiatyö ammattina	SL2110	0	0	3	0
Muut luovat taideterapiat	SL2111	0	0	3	0
MENETELMÄOPINNOT 2	**SS15**				
Kvalitatiiviset ja kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät	SL2115	0	0	3	0
SYVENTÄVÄT OPINNOT	**SL31**				
Kuvataiteen syventävät opinnot	SL2022	0	0	0	3
Taiteellinen kypsyysnäyte	SL2076	0	0	0	3
Tutkimus- ja opinnäytetyöseminaari	SL2112	0	0	0	2
Ammatillinen kasvu	SS2031	0	0	0	1
HARJOITTELU					
Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmät työympäristönä	SS4000	4	0	0	0
Yksilöasiakasharjoittelu 1	SS4001	2	0	0	0
Yksilöasiakasharjoittelu 2	SS4017	0	2	0	0
Työnohjaus 1	SL4025	0	1	0	0
Työnohjaus 2	SL4014	0	0	3	0
Kuvataideterapian ohjattu harjoittelu 1	SL4030	0	6	0	0
Kuvataideterapian ohjattu harjoittelu 2	SL4026	0	0	6	0
Kuvataideterapian ohjattu harjoittelu 3	SL4019	0	0	6	0
Valinnaiset opinnot		0	0	0	0
Vapaasti valittavat opinnot		0	4	3	3
Harjoittelu		0	0	0	0
Opinnäytetyö		0	0	0	10
Yhteensä	140 ov	37	44	36	23

Perusopinnot / SSNS02S

SS1014 Johdanto sosiaalialan koulutusohjelman opintoihin sekä ammattikorkeakouluopiskeluun, 1 ov
Oppimistavoitteet: Tutustua Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulun tarjoamiin opiskelumahdollisuuksiin, tutkintosääntöön, opiskelijahuollon palveluihin sekä oman koulutusohjelman ja suuntautumisvaihtoehdon opintoihin.
Sisältö: Ryhmäytyminen, oppimiskäsitykset ja -kokemukset, opetussuunnitelma
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Ajankohta: 1. jakso
Vastuuhenkilö: Tommi Kinnunen

SS1024 ATK-passi tietotekniikan perusteet, 1 ov
Oppimistavoitteet: Opintojaksolla perehdytään tietotekniikan perusteisiin, tietoverkkoihin yleensä ja erityisesti Pohjois-Karjalan koulutustietoverkkoon ja sen hyötykäyttöön sekä oman koulutusohjelman tietotekniikkapalveluihin osana tietoverkkojen kokonaisuutta.
Sisältö:
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Ajankohta: 1. - 2. jakso
Vastuuhenkilö: Tuomas Lappalainen

SS1025 Atk-passi: Tiedonhankinnan perusteet, 1 ov
Oppimistavoitteet: Opintojakson aikana perehdytään Internetin käytön perusteisiin, palvelumuotoihin, hakupalveluihin, kirjastojen palveluihin, tiedonhankinnan yleispiirteisiin sekä tietoverkkojen ja informaatiotekniikan mahdollisuuksiin tiedonhaussa.
Sisältö:
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Ajankohta: 1. - 2. jakso
Vastuuhenkilö: Tuomas Lappalainen

SS1026 Atk-passi työvälineohjelmat 1, 1 ov
Oppimistavoitteet: Opintojaksolla perehdytään ajanmukaisen tekstinkäsittelyohjelman perusteisiin sekä annetaan valmiudet itsenäiseen asiakirjojen tuottamiseen sekä tekstinkäsittelyn hyödyntämismahdollisuuksiin monipuolisissa, vaativissa tekstinkäsittelytehtävissä.
Sisältö:
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Ajankohta: 1. - 2. jakso
Vastuuhenkilö: Tuomas Lappalainen

SS1043 Käyttäytymis- ja yhteiskuntatieteellisten aineiden tutkimusmenetelmien perusteet 1, 1 ov
Oppimistavoitteet: Tutustua tieteenalojen lähtökohtiin ja sosiaalitutkimuksen perusteisiin.
Sisältö: Johdatus tieteenfilosofiaan, laadullisen ja tilastollisen tutkimuksen perusteet.
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Ajankohta: 1. - 2. jakso
Vastuuhenkilö: Mia Naumanen

SS1028 Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmät työympäristönä, 2 ov
Oppimistavoitteet: Perehtyä sosiaali-ja terveydenhuollon palvelujärjestelmiin ja niissä tehtävään työhön. Sosiaali- ja terveydenhuollon nykytilan jäsentäminen.
Sisältö:
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Ajankohta: 2. - 3. jakso
Vastuuhenkilö: Tuomas Lappalainen

SS1030 Ammatillinen kasvu, 2 ov
Oppimistavoitteet: Saada valmiuksia omien kokemusten reflektointiin ja ryhmän prosessien analysointiin. Yhteistoiminnalliseen oppimiseen ja ammatilliseen kasvuun tukeminen
Sisältö: Reflektiopäiväkirjan kirjoittaminen ja analysointi, ryhmädynamiikka, ryhmän prosessit ja rakenteistuminen. Koulutusohjelman yhteisöpäivät
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Ajankohta: 1. - 4. jakso
Vastuuhenkilö: Tommi Kinnunen

SS1031 Sosiaali- ja yhteiskuntafilosofia, 1 ov
Oppimistavoitteet: Opiskelija saa käsityksen filosofiasta tieteen alana ja sen merkityksestä inhimillisessä toiminnassa ja tutustuu sosiaali- ja yhteiskuntafilosofian perusteisiin ja peruskäsitteisiin. Luentojen tai kirjallisuuden tenttiminen yleisinä tenttipäivinä.
Sisältö:
Edeltävät opinnot:
Ajankohta: 1. jakso
Vastuuhenkilö: Tiina Mäkinen

SS1032 Sosiaalialan ammattietiikka, 2 ov
Oppimistavoitteet: Opiskelija saa käsityksen arvoja moraalifilosofiasta sekä hahmottaa ihmiskäsityksen ja ihmiskuvien merkityksen sosiaalialan työn ja sen eettisten lähtökohtien taustalla
Sisältö: Etiikka, moraali, moraalin merkitys ihmisen elämässä, ihmiskuvat ja -käsitykset, sosiaalialan työn eettiset periaatteet ja lähtökohdat

Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Ajankohta: 2. - 3. jakso
Vastuuhenkilö: Tuomas Lappalainen

SS1040 Sosiaalinen turvallisuus ja huolenpidon tuotanto yhteiskunnallisen kehityksen eri vaiheissa, 2 ov/1 ov
Oppimistavoitteet: Muodostaa käsitys yhteiskunnallisen elämän muotoutumisesta ja sosiaalisen turvallisuuden ja huolenpidon tuottamisesta yhteiskunnallisen kehityksen eri vaiheissa
Sisältö:
Edeltävät opinnot: SS1028
Ajankohta: 1. - 2. jakso
Vastuuhenkilö: Mia Naumanen

SS1041 Sosialisaatio ja elämäntavan muotoutuminen yhteiskunnallisessa muutoksessa, 2 ov/1 ov
Oppimistavoitteet: Opiskelija saa käsityksen elämäntavan muotoutumisesta yhteiskunnallisessa muutoksessa ja ymmärtää muutoksen merkityksen sosiaalialan työssä.
Sisältö:
Edeltävät opinnot: SS1028
Ajankohta: 1. - 2. jakso
Vastuuhenkilö: Mia Naumanen

SS1042 Yhteiskunnallinen muutos taiteen valossa, 1 ov
Oppimistavoitteet: Syventää yhteiskunnallisen muutoksen ymmärtämistä tarkastelemalla yhteiskunnan kehitystä ja ilmiöitä taiteen valossa.
Sisältö:
Edeltävät opinnot: SS1028
Ajankohta: 2. jakso
Vastuuhenkilö: Kaisu Miettinen

SS1033 Kirjallinen ja suullinen viestintä 1, 1 ov
Oppimistavoitteet: Tieteellisen kirjoittamisen perusteet, oman kommunikoijakuvan tarkentaminen
Sisältö: Graafiset tekniikat kirjoittamisen apuna, raportoinnin perusteet, intertekstuaalinen lähdemateriaalin käyttö, posteri. Suullisen viestinnän harjoituksia yksin ja ryhmässä, tilanteiden videointi ja analyysi
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Ajankohta: 2. - 3. jakso
Vastuuhenkilö: Tuomas Lappalainen

SS1113 Johdanto luovaan ilmaisuun, 1 ov
Oppimistavoitteet: Opiskelija ymmärtää luovuuden ja mielikuvituksen merkityksen kasvuresurssina ihmisen itsetuntemuksessa, itseilmaisussa ja elämän kokonaisuudessa.
Sisältö: Yleiskuva luovasta toiminnasta sosiaalialan työssä ja ”toisin tekemisen” lähtökohtana. Tutustuminen omaan opiskelijaryhmään. Ryhmädynamiikan perusteet. Harjoituksia, luentoja ja oppimistehtävä.
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Ajankohta: 1. jakso
Vastuuhenkilö: Anne Keronen

SS1116 Luova ilmaisu kokemuksena 1, 2 ov
Oppimistavoitteet: Opiskelija saa oman kokemuksen erilaisista luovan ilmaisun työskentelytavoista henkilökohtaisena kokemuksena ja myös ryhmässä toimimisen kannalta. **Sisältö:** Musiikki, tanssi ja liike, draama tai seikkailupedagogiikka. Workshop-tyyppinen työskentely. Luentoja, ryhmätöitä, harjoituksia.
Edeltävät opinnot: SS1113
Ajankohta: Ilmoitetaan myöhemmin
Vastuuhenkilö: Anne Keronen

SS1120 Luovan ilmaisun prosessi, 2 ov
Oppimistavoitteet: Opiskelija saa kokemuksen ryhmässä pitkäjänteisesti luovan ilmaisun keinoin toteutettavasta prosessista.
Sisältö: Integrointi opintojaksoon SS1041. Workshop-tyyppinen työskentely, harjoituksia ja pienimuotoinen produktio. Reflektio ja oppimistehtävä.
Edeltävät opinnot: SS1113, SS1116
Ajankohta: 3. ja 4. jakso
Vastuuhenkilö: Anne Keronen

SS1121 English for the Social Field 1, 1 ov
Oppimistavoitteet: Suullisen ja kirjallisen ilmaisutaidon kehittäminen jokapäiväisissä ja sosiaalialan viestintätilanteissa sekä sosiaalialan perussanaston hallinta.
Sisältö: Keskusteluharjoituksia pareittain ja pienryhmissä, asiakastilanteita, suullisia esityksiä, kirjallista tuottamista.
Edeltävät opinnot: lukio tai vastaavat tiedot
Ajankohta: 1. - 2. jakso
Vastuuhenkilö: Tuomas Lappalainen

SS1123 Muntlig Kommunikation, 1 ov
Oppimistavoitteet: Ruotsin kielen suullisen ilmaisutaidon kehittäminen jokapäiväisissä ja sosiaalialan viestintätilanteisa.
Sisältö: Keskusteluharjoituksia pareittain ja pienryhmissä, asiakastilanteita, esitelmiä.
Edeltävät opinnot: Lukio tai vastaavat tiedot
Ajankohta: 3. - 4. jakso
Vastuuhenkilö: Tuomas Lappalainen

Ammattiopinnot

SS2032 Johdanto sosiaalipedagogiikkaan, 2 ov
Oppimistavoitteet: Yleiskuvan saaminen sosiaalityön ja sosiaalipedagogisen työn sisällöistä ja menetelmistä sekä niiden muuttumisesta eri aikakausina
Sisältö: Sosiaalityön historia, sosiaalipedagogiikan historia, yhteiskunnallinen muutostyö
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Ajankohta: 3. - 4. Jakso
Vastuuhenkilö: Riitta DalMaso

SS2052 Yksilölliset ja yhteiskunnalliset tarpeet, 2 ov
Oppimistavoitteet: Tavoitteena syventää käsitystä sosiaalialan työn lähtökohtana olevista tarpeista, ymmärtää sosiaalisten ongelmien ja sosiaalipoliittisten tarpeiden yhteys yhteiskunnalliseen järjestykseen
Sisältö: Sosiaalipolitiikan perusteet.
Edeltävät opinnot: Perusopinnot
Ajankohta: 3. - 4. jakso
Vastuuhenkilö: Tiina Mäkinen

SS2005 Ravitsemus, 1 ov
Oppimistavoitteet: Tavoitteena hallita perustiedot ravitsemuksen merkityksestä kokonaiskuntoutuksen osana
Sisältö: Eri-ikäisten ravitsemus, ravitsemusongelmat, erikoisruokavaliot.
Edeltävät opinnot: Perusopinnot
Ajankohta: 4. jakso
Vastuuhenkilö: Tuomas Lappalainen

SS2054 Viittomakieli, 1 ov
Oppimistavoitteet: Opiskelija saa auttavat valmiudet kommunikoida viittomia ja viittomakieltä käyttävien ihmisten kanssa ja rohkaistuu kommunikointiin
Sisältö: Viittomakielen ensi alkeet, arjen viittomat
Edeltävät opinnot: Perusopinnot
Ajankohta: 3.-4. jakso
Vastuuhenkilö: Tuomas Lappalainen

Harjoittelut

SS4000 Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmät työympäristönä, 4 ov
Oppimistavoitteet: Perehtyä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmiin ja niissä tehtävään työhön
Sisältö: Sosiaali- ja terveydenhuollossa tehtävän työn nykytilan jäsentäminen. Harjoittelu integroidaan opintojaksoon SS1028.
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Ajankohta: 2. - 3. Jakso
Vastuuhenkilö: Tuomas Lappalainen

SS4019 Yksilöasiakasharjoittelu 1, 1 ov
Oppimistavoitteet: Opiskelija aloittaa pitkäaikaisen (2 vuotta) asiakassuhteen ja saa kokemuksen asiakassuhteen rakentamisesta.
Sisältö: Ammatillisen vuorovaikutussuhteen tutustumis- ja kartoitusvaihe
Edeltävät opinnot: Perusopinnot
Ajankohta: 3. - 4. Jakso
Vastuuhenkilö: Mauri Sivonen

SS4020 Työnohjausharjoittelu 1, 1 ov
Oppimistavoitteet: Opiskelija osallistuu pienryhmässä yksilöasiakasharjoitteluun liittyvään työnohjaukseen ja saa näin kokemuksen työnohjaukseen osallistumisesta. Integroidaan opintojaksoon SS4019 Yksilöasiakasharjoittelu 1.
Sisältö:
Edeltävät opinnot: Perusopinnot
Ajankohta: 3. - 4. Jakso
Vastuuhenkilö: Mauri Sivonen

Perusopinnot / SSNS01S

SS1027 ATK-passi: työvälineohjelmat 2, 1 ov
Oppimistavoitteet: Opintojakson aikana perehdytään taulukkolaskennan toimintaperiaatteisiin ja sovelluksiin sekä esitysgrafiikkaohjelman käyttöön ja tutustutaan kuvan käsittelyyn.
Sisältö:
Edeltävät opinnot: SS1024, SS1025 ja SS1026
Ajankohta: 1. - 2. jakso
Vastuuhenkilö: Tuomas Lappalainen

SS1044 Käyttäytymis- ja yhteiskuntatieteellisten tutkimusmenetelmien perusteet 2, 1 ov
Oppimistavoitteet: Tutustua tieteenalojen lähtökohtiin ja sosiaalitutkimuksen perusteisiin, tutkimustraditioon ja keskeisiin tutkimustyyppeihin.
Sisältö:
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Ajankohta: 2. - 3. jakso
Vastuuhenkilö: Mia Naumanen

SS1122 English for the Social Field 2, 1 ov
Oppimistavoitteet: Kirjallisen ilmaisutaidon kehittäminen ja sosiaalialan sanaston tuntemuksen syventäminen. Valmiuksien lisääminen ammattikirjallisuuden lukemiseen.

Sisältö: Esseiden, tiivistelmien ja kirjeiden kirjoittamista, ajankohtaisten materiaalien hankkimista eri lähteistä.
Edeltävät opinnot: SS1121
Ajankohta: 1. –2. jakso
Vastuuhenkilö: Tuomas Lappalainen

SS1124 Svenska för Socialbranschen, 2 ov
Oppimistavoitteet: Kirjallisen ilmaisutaidon kehittäminen ja sosiaalialan sanaston hallinta.
Sisältö: Esseiden, tiivistelmien ja kirjeiden kirjoittamista, oman alan ajankohtaisten materiaalien hankkimista eri lähteistä. Kieliopin tuntemisen syventäminen.
Edeltävät opinnot: SS1123
Ajankohta: 3.-4. Jakso
Vastuuhenkilö: Tuomas Lappalainen

SS1117 Luova ilmaisu kokemuksena 2, 2 ov
Oppimistavoitteet: Opiskelija syventää jaksossa SS1116 saamiaan valmiuksia erilaisista luovan ilmaisun työskentelytavoista.
Sisältö: Musiikki, tanssi ja liike, draama, kuva tai seikkailupedagogiikka. Workshop-tyyppinen työskentely. Luentoja, ryhmätöitä ja harjoituksia.
Edeltävät opinnot: SS1116
Ajankohta: 3.-4. jakso
Vastuuhenkilö: Anne Keronen

Ammattiopinnot

SL2072 Sosiaalilainsäädäntö, 2 ov
Oppimistavoitteet: Tavoitteena on saada kokonaiskuva sosiaaliturvalainsäädännön sisällöstä, sovelluksista ja keskeisistä tiedon lähteistä
Sisältö: Sosiaalihuolto ja sosiaalivakuutus(erit. kuntoutuslainsäädäntö), lastensuojelulaki.
Edeltävät opinnot: Perusopinnot
Ajankohta: ilmoitetaan myöhemmin
Vastuuhenkilö: Tuomas Lappalainen

SS2052 Yksilölliset ja yhteiskunnalliset tarpeet, 2 ov
Oppimistavoitteet: Tavoitteena syventää käsitystä sosiaalialan työn lähtökohtana olevista tarpeista, ymmärtää sosiaalisten ongelmien ja sosiaalipoliittisten tarpeiden yhteys yhteiskunnalliseen järjestykseen
Sisältö: Sosiaalipolitiikan perusteet.
Edeltävät opinnot: Perusopinnot
Ajankohta: 1. - 2. jakso
Vastuuhenkilö: Tiina Mäkinen

SS2005 Ravitsemus, 1 ov
Oppimistavoitteet: Hallita perustiedot ravitsemuksen merkityksestä kokonaiskuntoutuksen osana
Sisältö: Eri-ikäisten ravitsemus, ravitsemusongelmat, erikoisruokavaliot.
Edeltävät opinnot: Perusopinnot
Ajankohta: 3. - 4. jakso
Vastuuhenkilö: Tuomas Lappalainen

SS2053 Vuorovaikutus ja vaihtoehtoiset kommunikaatiot, 2 ov
Oppimistavoitteet: Opiskelija hallitsee viestinnän perusteet, puhevammaisuuden pääryhmiin liittyvät ilmaisu- ja ymmärtämisvaikeudet sekä puhetta tukevien ja korvaavien viestintämenetelmien (ACC) perusteet
Sisältö: Viestinnän perusteet, esikielellinen kommunikaatio, kielen omaksuminen sekä kuva- ja blisskommunikointi
Edeltävät opinnot: Perusopinnot
Ajankohta: 1. - 2. jakso
Vastuuhenkilö: Tuomas Lappalainen

SS2055 Sosiaalipedagoginen prosessi yksilö- ja ryhmätyössä, 3 ov
Oppimistavoitteet: Opiskelija hallitsee sosiaalipedagogisen työprosessin perusteet ja pystyy edistämään sellaisten sosiaalisten toimintaympäristöjen muodostumista, joissa tukea tarvitseva yksilö tai ryhmä pystyvät jatkuvaa tukea ja palautetta saaden harjoittelemaan itsenäisessä elämässä tarvittavia valmiuksia
Sisältö: Sosiaalipedagoginen työorientaatio, hoito-, huolto-, kasvatus- ja palvelusuunnitelman laadinta, sosiaalipedagoginen työprosessi.
Edeltävät opinnot: Perusopinnot
Ajankohta: 3. - 4. jakso
Vastuuhenkilö: Riitta DalMaso

SS2056 Sosiaalipedagogisen asiakastyön seminaari, 1 ov
Oppimistavoitteet: Opiskelija harjoittelee sosiaalialan asiakastyötä sosiodraaman keinoin. Sosiaalialan työn metodit ja työnkäytännöt, keskustelun ohjaaminen, asiakastilanteiden jäsennys. Seminaari toteutetaan 2-3 päivän intensiivijaksona myöhemmin ilmoitettavassa paikassa. Integroidaan opintojaksoon SS2055 sosiaalipedagoginen prosessi yksilö- ja ryhmätyössä.
Sisältö:
Edeltävät opinnot: Perusopinnot
Ajankohta: 3. - 4. jakso
Vastuuhenkilö: Riitta DalMaso

SS2057 Sosiaalipedagoginen prosessi yksilö- ja ryhmätyössä - kirjallisuus, 1 ov
Oppimistavoitteet: Opiskelija laajentaa ja syventää kirjallisuuden avulla näkemystään sosiaalipedagogisen työkäytännöistä ja metodeista.
Sisältö: Lukupiirityöskentely, referaatteja, kirjallisuusesseitä sekä kirjallisuustentti. Integroidaan opintojaksoon SS2055 sosiaalipedagoginen prosessi yksilö- ja ryhmätyössä.
Edeltävät opinnot: Perusopinnot
Ajankohta: 3. - 4. jakso
Vastuuhenkilö: Riitta DalMaso

SS2058 Hoidolliset valmiudet sosiaalipedagogisen työn tukena, 2 ov
Oppimistavoitteet: Opiskelija hallitsee ensiavun, psyykkisten ja somaattisten sairauksien hoidon ja lääkehoidon perusteet
Sisältö: Lääkehoidon perusteet, kansanterveystyön perusteet, perusterveydenhuolto, kotihoito, mielenterveysongelmat, saattohoito
Edeltävät opinnot: Perusopinnot
Ajankohta: 1. - 3. jakso
Vastuuhenkilö: Tuomas Lappalainen

SS2059 Hoidolliset valmiudet sosiaalipedagogisen työn tukena - kirjallisuus, 1 ov
Oppimistavoitteet: Opiskelija laajentaa kirjallisuuden avulla tietojaan hoidollisesta työstä sosiaalipedagogisen työn tukena.
Sisältö: Referaatit, kirjallisuustehtävät, kirjallisuustentti. Integroidaan opintojaksoon SS2058 Hoidolliset valmiudet sosiaalipedagogisen työn tukena
Edeltävät opinnot: Perusopinnot
Ajankohta: 1. - 3. jakso
Vastuuhenkilö: Tuomas Lappalainen

SS2006 Erityisliikunta, 1 ov
Oppimistavoitteet: Tavoitteena perehtyä liikunnan tarjoamiin mahdollisuuksiin sosiaalipedagogisen työn välineenä.
Sisältö: Liikunnan didaktiikka, erityisryhmien liikunnan perusteet, seikkailu- ja elämyskasvatus.
Edeltävät opinnot: Perusopinnot
Ajankohta: 2. - 3. jakso
Vastuuhenkilö: Tuomas Lappalainen

SS2023 Luova ilmaisu sosiaalipedagogisen työn tukena, 2 ov
Oppimistavoitteet:: Opiskelija saa valmiuksia luovan toiminnan ja taiteen työtapojen soveltamiseen sosiaalipedagogisessa työssä.
Sisältö: Ryhmädynamiikka, ryhmänohjaus sekä erilaisten luovan ilmaisun keinojen soveltaminen. Integroidaan opintojaksoon SS2055 ja SS2056.
Edeltävät opinnot: Perusopinnot
Ajankohta: 3. ja 4. jakso.
Vastuuhenkilö: Anne Keronen

SS2077 Varhaiskasvatus 1, 3 ov
Oppimistavoitteet: Opiskelija saa valmiuksia opittujen tietojen ja taitojen itsenäiseen, vastuulliseen ja persoonalliseen käyttöön ja soveltamiseen varhaiskasvatuksen eri alueilla työelämässä. Opiskelija osaa edistää ja tukea 0-6/-vuotiaiden lasten kasvua ja kehitystä nykyisten lapsi-, oppimis- ja kasvatuskäsitysten suunnassa
Sisältö:
Edeltävät opinnot: Perusopinnot, SS2049
Ajankohta: 1. jakso
Vastuuhenkilö: Tuomas Lappalainen

SS2078 Varhaiskasvatus 2, 2 ov
Oppimistavoitteet: Opiskelija saa valmiuksia erilaisuuden kohtaamiseen. Opiskelija saa perusvalmiudet ja osaa niiden mukaisesti edistää ja tukea eri syistä erityiskasvatusta tarvitsevien lasten varhaisvuosien kasvua ja kehitystä
Sisältö:
Edeltävät opinnot: Perusopinnot, SS2049, SS2077
Ajankohta: 2. jakso
Vastuuhenkilö: Tuomas Lappalainen

Harjoittelut

SS4004 Sosiaalipedagoginen asiakastyö, 5 ov
Oppimistavoitteet: Opiskelija tutustuu erilaisiin sosiaalialan toimintaympäristöihin ja niiden toimintaan asiakastyön näkökulmasta, toimipaikoissa tehtävään asiakastyöhön, työlle asetettuihin tavoitteisiin ja siinä käytettäviin menetelmiin
Sisältö: Sosiaalipedagoginen työ ja sen menetelmät sekä prosessiohjaaminen. Harjoittelu integroidaan opintojaksoihin SS2055, SS2056 ja SS2057.
Edeltävät opinnot: Perusopinnot
Ajankohta: 3. - 4. jakso
Vastuuhenkilö: Riitta DalMaso

SS4017 Yksilöasiakasharjoittelu 2, 2 ov
Oppimistavoitteet: Opiskelija jatkaa aloittamaansa yksilöasiakassuhdetta ja asettaa työlleen kartoituksen pohjalta tavoitteet sekä laatii toimintasuunnitelman
Sisältö: Ammatillisen asiakastyön tavoitteiden asettaminen, metodien valinta ja toiminnan toteutus.

Edeltävät opinnot: Yksilöasiakas- ja työnohjausharjoittelut 1
Ajankohta: 1. - 4. jakso
Vastuuhenkilö: Mauri Sivonen

SS4022 Työnohjausharjoittelu 2, 1 ov
Oppimistavoitteet: Opiskelija jatkaa osallistumista pienryhmässä yksilöasiakasharjoitteluun liittyvään työnohjaukseen ja saa perustiedot työnohjauksen teoriasta ja tarkoituksesta. Integroidaan opintojaksoon SS4021 Yksilöasiakasharjoittelu 2.
Sisältö:
Edeltävät opinnot: Yksilöasiakas- ja työnohjausharjoittelut 1
Ajankohta: 1. - 4. jakso
Vastuuhenkilö: Mauri Sivonen

Ammattiopinnot / SSSNS00

SS2060 Elinpiiri tutkimuksen ja muutoksen kohteena, 3 ov
Oppimistavoitteet: Saada valmiuksia asumisen ja elinympäristön arviointiin asukkaiden toimintaehtojen ja elämänlaadun näkökulmasta sekä asukkaiden tukemiseen asumisen ja elinympäristön suunnitteluun vaikuttamisessa
Sisältö: Yhdyskuntasuunnittelun perusteet. Elinympäristön ekologisuuden, viihtyvyyden, toimivuuden, taloudellisuuden ja esteettisyyden arviointi. Käyttäjänäkökulmasta tapahtuva teknisten laitteiden ja välineiden soveltuvuuden arviointi ja kehittämiseen vaikuttaminen. Päivittäisen suoriutumisen tekniikka: liikkumisen, ympäristöhallinnan ja kommunikoinnin välineet, turvajärjestelmät ja päivittäisten toimintojen apuvälineet.
Edeltävät opinnot: Perusopinnot ja opintokokonaisuudet SS12 ja SS13
Ajankohta: 1. - 2. jakso
Vastuuhenkilö: Kirsi Lindlöf

SS2061 Elinpiiri tutkimuksen ja muutoksen kohteena - kirjallisuus, 1 ov
Oppimistavoitteet: Laajentaa ja syventää näkemystä elinpiiri tutkimuksen ja muutoksen kohteena -aihepiiristä kirjallisuuden kautta.
Sisältö: Integroidaan opintojaksoon SS2060 Elinpiiri tutkimuksen ja muutoksen kohteena
Edeltävät opinnot: Perusopinnot ja opintokokonaisuudet SS12 ja SS13
Ajankohta: 1. - 2. jakso
Vastuuhenkilö: Kirsi Lindlöf

SS2062 Sosiaalipedagoginen työ monikulttuurisessa yhteisössä, 2 ov
Oppimistavoitteet: Opiskelija saa valmiuksia kulttuurisen identiteetin säilyttämisen tukemiseen sosiaalipedagogisessa työssä.
Sisältö: Projektiivisten vieraskuvien ja idealisoitujen omakuvien työstö sekä kulttuurisen toleranssin harjoitteleminen. Maahanmuuttajien erilaiset statukset. Kotouttaminen.
Edeltävät opinnot: Perusopinnot ja opintokokonaisuudet SS12 ja SS13.
Ajankohta: 3. ja 4. jakso.
Vastuuopettaja: Anne Keronen

SS2063 Sosiaalipedagoginen työ monikulttuurisessa yhteisössä, kirjallisuus, 1 ov
Oppimistavoitteet: Opintojaksossa SS2062 kuvattujen tavoitteiden syventäminen kirjallisuuden ja oman pohdinnan kautta.
Sisältö: Kirjatentti tai oppimistehtäviä
Edeltävät opinnot: Opintokokonaisuudet SS12 ja SS13
Ajankohta: 3. ja 4. jakso
Vastuuhenkilö: Anne Keronen

SS2064 Organisaation ja työyhteisön toiminta ja työn kehittäminen, 3 ov
Oppimistavoitteet: Tavoitteena perehtyä organisaation toimintaan ja toimintaan organisaatiossa
Sisältö: Työn organisointia säätelevät normit ja kulttuurit, organisaatiot ja johtaminen, taloudellisen päätöksenteon perusteet organisaatiossa, ammattietiikka ja työnohjaus. Kehittämisanalyysin laatiminen. Syventävien opintojen harjoittelu integroidaan kehittämisanalyysin tekemiseen.
Edeltävät opinnot: Perusopinnot ja opintokokonaisuudet SS12 ja SS13
Ajankohta: 1. - 2. jakso
Vastuuhenkilö: Kirsi Lindlöf

SS2065 Organisaation ja työyhteisön toiminnan kehittäminen - kirjallisuus, 1 ov
Oppimistavoitteet: Opiskelija syventää kirjallisuuden avulla näkemystään työyhteisön kehittämisestä.
Sisältö: Lukupiirityöskentelyä, kirjallisuustentti. Integroidaan opintojaksoon SS2064 Työyhteisön kehittäminen.
Edeltävät opinnot: Perusopinnot ja opintokokonaisuudet SS12 ja SS13
Ajankohta: 1. - 2. jakso
Vastuuhenkilö: Kirsi Lindlöf

SS2066 Yhteisötaide, 3 ov
Oppimistavoitteet: Opiskelija saa valmiuksia luovan toiminnan, kulttuurin ja taiteen työtapojen soveltamiseen yhteisöissä tehtävän työn välineenä rakenteellisessa ja kansalaiskeskeisessä sosiaalityössä.
Sisältö: Taide ja kulttuuri erilaisten sosiaalisten ryhmien yhteiskunnallisen tietoisuuden, yhteisöllisyyden ja yhteiskunnallisen osallisuuden edistämisen keinona. Näkyväksi tekeminen ja vaikuttaminen. Ryhmädynamiikka ja ryhmänohjaus. Integroidaan opintojaksoihin SS2068 ja SS4026.
Edeltävät opinnot: Perusopinnot ja opintokokonaisuudet SS12 ja SS13.
Ajankohta: 3. ja 4. jakso.
Vastuuopettaja: Anne Keronen

SS2067 Yhteisötaide – kirjallisuus, 1 ov
Oppimistavoitteet: Opiskelija syventää kirjallisuuden ja oman pohdinnan kautta niitä teemoja, jotka on ilmaistu opintojakson SS2066 kohdalla.
Sisältö: Kirjatentti tai oppimistehtäviä
Edeltävät opinnot: Perusopinnot ja opintokokonaisuudet SS12 ja SS13
Ajankohta: 3. ja 4. jakso
Vastuuopettaja: Anne Keronen

SS2068 Yhteisö-projekti, 3 ov
Oppimistavoitteet:: Opiskelija saa valmiudet yhteisöprojektien suunnitteluun ja toteuttamiseen.
Sisältö: Rakenteellinen sosiaalityö, sosiaalipedagoginen työ yhteisöissä, yhteisövaikuttaminen. Projektiopinnot: suunnittelu, talous, rahoitus, toteuttaminen, vaikuttavuus, arviointi. Empowerment ja sosiokulttuurinen innostaminen.
Edeltävät opinnot: Perusopinnot ja opintokokonaisuudet SS12 ja SS13.
Ajankohta: 3. ja 4. jakso.
Vastuuhenkilö: Anne Keronen

SS2069 Yhteisö-projekti – kirjallisuus, 1 ov
Tavoitteet ja sisältö: Opiskelija syventää kirjallisuuden ja oman pohdintansa kautta opintojakson SS2068 tavoitteita.
Sisältö: Oppimistehtävä tai tentti.
Edeltävät opinnot: Perusopinnot ja opintokokonaisuudet SS12 ja SS13.
Ajankohta: 3.-4. jakso
Vastuuopettaja: Anne Keronen

SS2070 Kvalitatiiviset ja kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät, 2 ov
Oppimistavoitteet: Tavoitteena perehtyä tutkimusprosessin eri vaiheiden toteuttamiseen ja saada valmiuksia laadullisten ja tilastollisten tutkimusmenetelmien soveltamiseen omassa opinnäytetyössä
Sisältö:
Edeltävät opinnot: Menetelmäopinnot 1
Ajankohta: 1. - 4. jakso
Vastuuhenkilö: Mia Naumanen

SS2071 Kvalitatiiviset ja kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät - kirjallisuus, 1 ov
Oppimistavoitteet: Opiskelija syventää laadullisten ja tilastollisten tutkimusmenetelmien tuntemustaan.
Sisältö:
Edeltävät opinnot: Menetelmäopinnot 1
Ajankohta: 1. - 4. Jakso
Vastuuhenkilö: Mia Naumanen

Harjoittelut

SS4023 Yksilöasiakasharjoittelu 3, 1 ov
Oppimistavoitteet: Opiskelija jatkaa yksilöasiakassuhdetta ja arvioi toimintaansa suhteessa tavoitteisiin sekä asettaa uudet tavoitteet toiminnalleen sisällyttäen niihin asiakassuhteen päättämisen prosessin.
Sisältö:
Edeltävät opinnot: Perusopinnot, opintokokonaisuudet SS12, SS13 ja Yksilöasiakasharjoittelu 1 ja 2
Ajankohta: 1. - 4. jakso
Vastuuhenkilö: Mauri Sivonen

SS4024 Työnohjausharjoittelu 3, 1 ov
Oppimistavoitteet: Opiskelija jatkaa osallistumista pienryhmässä yksilöasiakasharjoittelun työnohjaukseen ja syventää tietojaan ja näkemystään työnohjauksesta ja sen teoreettisista perusteista. Opiskelija saa valmiudet toimia vertais- ja konsultoivana työnohjaajana.
Sisältö: Integroidaan opintokokonaisuuteen SS4023 Yksilöasiakasharjoittelu 3.
Edeltävät opinnot: Yksilöasiakas- ja työohjausharjoittelut 1 ja 2
Ajankohta: 1. - 4. jakso
Vastuuhenkilö: Mauri Sivonen

SS4025 Organisaation ja työyhteisön toiminnan kehittäminen, 6 ov
Oppimistavoitteet: Organisaation ja työyhteisön toiminnan ymmärtäminen osana yhteiskunnallisia toimintajärjestelmiä. Niiden toiminnan tukeminen ja kehittäminen yhdessä asiakkaiden/asukkaiden/kuntoutujien sekä työyhteisön kanssa
Sisältö: Opiskelija soveltaa kehittämisanalyysin te-

kemisessä tutkimuksen ja projektityön periaatteita sekä avainluennoilla saamiaan teoriatietoja. Avainluennot SS2024 Elinpiiri tutkimuksen ja muutoksen kohteena ja SS2011 työyhteisön kehittäminen.
Edeltävät opinnot: perusopinnot ja opintokokonaisuudet SS12 ja SS13
Ajankohta: 1. - 2. jakso
Vastuuhenkilö: Kirsi Lindlöf

SS4026 Yhteisöprojekti 8 ov
Oppimistavoitteet: Opiskelija vahvistaa valmiuksiaan yhteisöprojektin suunnittelussa ja toteuttamisessa.
Sisältö: Opiskelija suunnittelee, toteuttaa ja arvioi itsenäisesti valitsemassaan toimintaympäristössä oman projektin. Integroidaan opintojaksoon SS2027. Harjoittelun voi suorittaa myös ulkomailla.
Edeltävät opinnot: Perusopinnot ja opintokokonaisuudet SS12 ja SS13.
Ajankohta: 3. ja 4. jakso.
Vastuuopettaja: Anne Keronen

Ryhmä SSSNS99

SS1034 Kirjallinen ja suullinen viestintä 2, 1 ov
Oppimistavoitteet: Perehtyminen opinnäytetyön kirjalliseen ja suulliseen raportointiin.
Sisältö: Opinnäytetyö prosessina: tieteellinen kirjoittaminen, työn esittäminen ja opponointi.
Edeltävät opinnot:
Ajankohta: 1. jakso
Vastuuhenkilö: Tuomas Lappalainen

SYVENTÄVÄT OPINNOT

SS2031 Ammatillinen kasvu, 1 ov
Oppimistavoitteet: Tavoitteena jäsentää ammatillisen kasvun kehitysprosessia, oppia objektoimaan omia subjektiivisia kokemuksia
Sisältö: Oman ammatillisen kasvun kirjallinen analyysi koko opiskeluajalta reflektiopäiväkirjan pohjalta. Henkilökohtainen palautekeskustelu ohjaavan opettajan kanssa.
Edeltävät opinnot: Perus- ja ammattiopinnot
Ajankohta: 2. jakso
Vastuuhenkilö: Riitta DalMaso

SS2072 Sosiaalipedagogiikan syventävät opinnot, 2 ov
Oppimistavoitteet: Tavoitteena syventävä perehtyminen opiskelijan valitsemaan aihealueeseen.
Sisältö: Syventävä kirjallisuus
Edeltävät opinnot: Menetelmäopinnot1
Ajankohta: 1. - 2. Jakso
Vastuuhenkilö: Riitta DalMaso

Opinnäytetyö 10 ov

Oppimistavoitteet: Opiskelija paneutuu itsenäisesti johonkin yhteiskunnallisen työn osa-alueeseen ja saavuttaa sen tiedollisen ja taidollisen hallinnan.
Sisältö: Opinnäytetyön laatiminen ja sen esittäminen opinnäytetyöseminaarissa
Edeltävät opinnot: Perus- ja ammattiopinnot
Kirjallisuus: Liittyy opiskelijan opinnäytetyön aihealueeseen ja metodologiaan
Ajankohta: 1. Ja 2. Jakso
Vastuuhenkilö: Riitta Dal Maso

Luovien terapioiden suuntautumisvaihtoehto

Syksyllä 2002 aloittava kuvataideterapiaryhmä
Perusopinnot ovat yhteisiä sekä sosiaalipedagogiikan että luovien terapioiden suuntautumisvaihtoehdon opiskelijoille opintojaksoon Svenska för Socialbranschen saakka

SL1038 Kuvallisen ilmaisun perusteet 1, 3 ov
Oppimistavoitteet: Tavoitteena on tutustua kuvan ja kuvallisen ilmaisun kokemusmaailmaan , henkilökohtaisen ilmaisun välineen ja vuorovaikutuskanavana. Kehittää omia kuvan tekemisen keinoja ja omaksua kuvan tekemisen perusrakenteet. Ymmärtää kuvan merkitys ihmisen eksistenssissä historian eri aikoina
Sisältö: Johdanto luovan kuvan käsitteistöön ja rakenteisiin.
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Ajankohta: 1. - 2. jakso
Vastuuhenkilö: Aino Peltonen

SL1039 Kuvallisen ilmaisun perusteet 2, 3 ov
Oppimistavoitteet: Syvennetään jakson SL 1038 aikana saatuja valmiuksia.
Sisältö:
Edeltävät opinnot: SL1038
Ajankohta: 3. - 4. jakso
Vastuuhenkilö: Aino Peltonen

Ammattiopinnot

SL2100 Johdanto kuvataideterapiaan, 2 ov
Oppimistavoitteet: Tutustuminen kuvataideterapian määritelmiin , työkenttään ja historiaan. Kuvataidete-

rapian perustyötapoihin työpajatyöskentelyn kautta sekä luovuuden merkityksen pohtiminen ihmisen olemisen kokonaisuudessa.
Sisältö:
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Ajankohta: 2. - 3. jakso
Vastuuhenkilö: Aino Peltonen

SL2101 Johdanto taideilmaisuun, 2 ov
Oppimistavoitteet: Kuvan ja muiden taideilmaisuvälineisiin tutustuminen oman itsen kautta. Taideilmaisun käyttäminen ryhmätyöskentelyssä.
Sisältö: Kuvan merkitys terapiatyössä.
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä.
Ajankohta: 3. - 4. jakso
Vastuuhenkilö: Aino Peltonen

SL2081 Ihmisen kehitys ja kehityksen häiriöt 1, 3 ov
Oppimistavoitteet: Opiskelija tutustuu ihmisen fyysisen kehityksen, tietoisuuden, tahdon, sosiaalistentaitojen ja persoonallisuuden kehityksen vaiheisiin ja kehityksessä mahdollisesti ilmeneviin häiriöihin.
Sisältö: Kehitys- ja kasvatuspsykologia, erityispedagogiikka.
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Vastuuhenkilö: Aino Peltonen

SL2114 Vuorovaikutus ja vaihtoehtoiset kommunikaatiot 2 ov
Oppimistavoitteet: Opiskelija perehtyy viestinnän perusteisiin, kommunikaatioon, kielen omaksumiseen ja korvaaviin kommunikaatioihin.
Sisältö: Viestinnän perustekijät. Puhevammaisuuden pääryhmät. Ilmaisu- ja ymmärtämisvaikeudet ja niitä tukevat ja korvaavat viestintämenetelmät.
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Ajankohta: 4. jakso
Vastuuhenkilö: Aino Peltonen

Harjoittelut

SS4001 Yksilöasiakasharjoittelu 1, 2 ov
Oppimistavoitteet: Opiskelija aloittaa pitkäaikaisen (2 lukukautta) asiakassuhteen ja saa kokemuksen asiakassuhteen rakentamisesta.
Sisältö: Ammatillisen vuorovaikutussuhteen tutustumis- ja kartoitusvaihe
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Ajankohta: 3.-4. jakso
Vastuuhenkilö: Aino Peltonen

SSNS01L Tanssi- ja liiketerapia-ryhmä

Yhteisiä perusopintoja ryhmän SSNS01S kanssa. Katso ops aikaisemmin.
Sosiaalilainsäädäntö ja yksilöasiakasharjoittelu; ks. ryhmän SSNS01S ops

Ammattiopinnot

SL2082 Ihmisen kehitys ja kehityksen häiriöt 2, 5 ov
Oppimistavoitteet: Opiskelija saa välineitä tarkastella ihmistä ja toimintakyvyn häiriöitä eri näkökulmista ja oppii tunnistamaan ja ymmärtämään toimintakyvyn häiriöitä ja niihin vaikuttavia tekijöitä.
Sisältö: Psykologian ihmiskäsityksiä, erityispedagogiikan perusteet, psyykkisen toimintakyvyn häiriöt.
Edeltävät opinnot: SL2081
Ajankohta: 1. - 4. Jakso
Vastuuhenkilö: Riitta DalMaso

SL2083 Anatomia ja fysiologia, 2 ov
Oppimistavoitteet: Opiskelija tutustuu ihmisen anatomisiin ja fysiologisiin ominaisuuksiin ja eri osa-alueiden merkitykseen ihmisen hyvinvoinnissa.
Sisältö: Hermosto, verenkierto, hengitys, rauhaset, ruoansulatuselimistö, elimistön nesteet, tuki- ja liikuntaelimet, aistielimistö.
Edeltävät opinnot:
Ajankohta: 1. - 2. Jakso
Vastuuhenkilö: Tuomas Lappalainen

SL2087 Tanssi- ja liiketerapia 1, 4 ov
Oppimistavoitteet: Opiskelija tutustuu terapiatyön perusprosesseihin ja ?käsitteistöön, terapeuttiseen vuorovaikutussuhteeseen ja luovaan prosessiin ammatillisena työvälineenä tanssi- ja liiketerapiassa, peleihin, leikkeihin, materiaaleihin, autenttiseen liikkeeseen ja kokemukselliseen anatomiaan osana tanssi- ja liiketerapeuttista työtä.
Sisältö:
Edeltävät opinnot: Perusopinnot, johdanto tanssi- ja liiketerapiaan
Ajankohta: 1. - 3. Jakso
Vastuuhenkilö: Kaisu Miettinen

SL2089 Terapeuttisen prosessin ohjaaminen, 2 ov
Oppimistavoitteet: Opiskelija hahmottaa tanssi- ja liiketerapiaprosessin kehityskaarta ja mahdollisuuksia asiakkaan näkökulmasta, harjoittelee toimintasuunnitelman laatimista liikeprofiilin ja muun havain-

noinnin avulla, tutustuu terapiaprosessin tavoitteenasetteluun ja arviointiin sekä harjoittelee työnsä arviointia sekä suullista ja kirjallista raportointia. Opiskelija hahmottaa terapeutin ja ohjaajan roolin ominaisuuksia ja omaa toimintaansa ohjaustilanteessa.
Sisältö:
Edeltävät opinnot: Perusopinnot, SL2079, SL2086
Ajankohta: 3. - 4. Jakso
Vastuuhenkilö: Kaisu Miettinen

SL2132 Tanssi-ilmaisu 1, 6 ov
Oppimistavoitteet: Opiskelija syventää ja laajentaa kokemustaan, taitojaan ja näkemystään tanssista ja erilaisista tanssitekniikoista ja tyyleistä. Opiskelija saa kosketuksen eräisiin tanssiterapian kannalta merkittäviin tapoihin lähestyä liikettä ja opiskelijat kehittävät taitojaan tarkastella/ohjata liikkumistilanteita eri elämänkaaren vaiheissa. Opiskelija tutustuu eri tapoihin rakentaa tanssiteos.
Sisältö: Kehonhuolto, BMC:n näkökulma, improvisaatio ja improvisaation ohjauksen kehittäminen. Tanssiteoksen rekenne, tanssin valmistaminen pienryhmässä.
Edeltävät opinnot: Tanssi-ilmauksen perusteet
Ajankohta: 1. - 4. jakso
Vastuuhenkilö: Tuomas Lappalainen

SL2133 Ammatillisen kasvun ryhmäprosessi 2, 2 ov
Oppimistavoitteet: Opiskelija kehittää näkemystään itsestä toimijana ryhmässä, kun toimintamuotona on tanssi ja liike. Opiskelija oppii reflektion kautta tarkastelemaan ryhmässä tapahtuvia ilmiöitä ja omaa toimintaansa sekä syventää käsitystään tanssista ja liikkeestä ryhmän kokemuskenttänä.
Sisältö:
Edeltävät opinnot: Perusopinnot, SL2086
Ajankohta: 1. - 4. jakso
Vastuuhenkilö: Tuomas Lappalainen

SL2134 Liikeobservaatio 1, 1 ov
Oppimistavoitteet: Liikeobservaation käsitteistön sisäistäminen. Opiskelija hallitsee liikeobservaation perustaidot.
Sisältö: LMA:n käsitteiden syventäminen, elävän ja videomateriaalin observaatio.
Edeltävät opinnot: Perusopinnot, SL2131
Ajankohta: 1. - 2. jakso
Vastuuhenkilö: Kaisu Miettinen

SL2135 Ammatillisen vuorovaikutuksen perusteet, 2 ov
Oppimistavoitteet: Tavoitteena on saada valmiuksia ammatillisen vuorovaikutuksen prosessin rakentamiseen, ohjaamiseen ja arviointiin
Sisältö: Vuorovaikutuksen jäsentäminen tapahtumana ja sosiaalityön välineenä. Vuorovaikutus oman itsen ja ympäristön välisenä prosessina. Toteutetaan 2-3 päivän intensiivijaksona myöhemmin ilmoitettavassa paikassa.
Edeltävät opinnot: Perusopinnot
Ajankohta: 3. - 4. jakso
Vastuuhenkilö: Kaisu Miettinen

SL4022 Terapeuttisen prosessin ohjaaminen, 2 ov
Oppimistavoitteet: Opiskelija hahmottaa tanssiterapeuttisen toiminnan tarjoamat mahdollisuudet asiakkaan näkökulmasta, harjoittelee toimintasuunnitelman laatimista liikeobservaation ja muiden havaintojen pohjalta, harjoittelee työnsä arviointia sekä suullista ja kirjallista raportointia.
Sisältö:
Edeltävät opinnot: Perusopinnot, SL2131, SL2079, SL2086, SL2134
Ajankohta: 3. - 4. jakso
Vastuuhenkilö: Kaisu Miettinen

SL4038 Luova tanssi ryhmätoimintana/Pedagoginen harjoittelu, 4 ov
Oppimistavoitteet: Opiskelija kehittää taitojaan luovan tanssi ja liikkeen ohjaajana. Opiskelija oppii suunnittelemaan luovan tanssin ohjaustilanteita, asettamaan tavoitteita, huomioimaan ryhmässä tapahtuvia prosesseja ohjauksessaan, reflektoimaan omaa ohjaamistaan ja tarkastelemaan sekä ryhmässä tapahtuvia prosesseja että itseään ohjaajana. Harjoittelun asiakasryhmänä lapset ja nuoret.
Sisältö:
Edeltävät opinnot: SL1045
Ajankohta: 2. - 4. jakso
Vastuuhenkilö: Kaisu Miettinen

SL4039 Työnohjaus, 2 ov
Oppimistavoitteet: Opiskelija kehittää taitojaan luovan tanssin ja liikkeen ohjaajana. Opiskelija oppii suunnittelemaan luovan tanssin ohjaustilanteita, asettamaan tavoitteita, huomioimaan ryhmässä tapahtuvia prosesseja ohjauksessaan, reflektoimaan omaa ohjaamistaan ja tarkastelemaan sekä ryhmässä tapahtuvia prosesseja että itseään ohjaajana.
Sisältö: Harjoittelun asiakasryhmänä lapset ja nuoret.

Edeltävät opinnot: sl 1045
Ajankohta: 2. - 4. jakso
Vastuuhenkilö: Kaisu Miettinen

SL4042 Tanssi- ja liiketerapian ohjattu harjoittelu 2, 4 ov
Oppimistavoitteet: Opiskelija harjaantuu ohjaamaan tavoitteellista terapeuttista prosessia tanssi- ja liiketerapian keinoin yksilö- ja ryhmäterapiatilanteissa ja selkiyttää näkemystään ryhmädynaamisten ilmiöiden ilmenemisestä ja merkityksestä terapiaprosessissa. Opiskelija selkiyttää tanssi- ja liiketerapeuttista ammatti-identiteettiään toimimalla moniammatillisessa yhteistyötiimissä sosiaali- ja terveydenhuollon kentällä. Terapiaprosessin seurannan ja raportoinnin selkiyttäminen. Kohderyhmänä mielenterveys-, päihde- ja kriisityön sekä vammais- ja vanhustenhuollon asiakkaat.
Sisältö: ´
Edeltävät opinnot: Perusopinnot, SL2131, SL2079, SL2086, SL2134, SL4038, SL4039, SL4022
Ajankohta: 1. - 4. jakso
Vastuuhenkilö: Kaisu Miettinen

Ammattiopinnot / SSLNS00 Musiikkiterapiaryhmä

SL2064 Musiikkihistorian tuntemus, 2 ov
Oppimistavoitteet: Musiikin kuuntelun käytön syventäminen. Opiskelija tutustuu musiikin historiaan ja hakee omakohtaisia kokemuksia eri tyyli- ja aikakausien musiikista käytännön työn perustaksi
Sisältö: Luennot, musiikin itsenäinen kuuntelu ja kirjallinen työskentely.
Edeltävät opinnot:
Ajankohta: 1. - 2. Jakso
Vastuuhenkilö: Juha Valve

SL2065 Sävellys ja sovitus, 1 ov
Oppimistavoitteet: Rohkaistuminen pienimuotoisen sävellys- ja sovitustyön tuottamiseen. Opiskelija valmistaa pienimuotoisia sävellyksiä ja sovituksia käytännön työskentelyn tarpeeseen
Sisältö: Itsenäinen työskentely, demonstraatiot ja luennot.
Edeltävät opinnot: 1. ja 2. Vuoden musiikkiopinnot
Ajankohta: 3. Jakso
Vastuuhenkilö: Juha Valve

SL2069 Musiikkiterapia ja muut luovat taideterapiat, 3 ov
Oppimistavoitteet: Opiskelija tutustuu erilaisiin luoviin taideterapiamuotoihin ja saa valmiuksia poikkitaiteellisen musiikkiterapian toteuttamiseen asiakkaan tai ryhmän kokonaiskuntoutuksen tai ongelmien ennaltaehkäisyn välineenä
Sisältö:
Edeltävät opinnot: Perusopinnot, SS12, SL2067, SL2074
Ajankohta: 1. - 4. Jakso
Vastuuhenkilö: Juha Valve

SL2118 Ääni-improvisaation perusteet, 1 ov
Oppimistavoitteet: Rohkaistuminen omaan persoonalliseen äänen tuottamiseen. Opiskelija tutustuu omaan tapaansa tuottaa laulua, puhetta ja muuta ääntä.
Sisältö: Demonstraatiot, luennot sekä itsenäinen ja ryhmätyöskentely.
Edeltävät opinnot:
Ajankohta: 4. Jakso
Vastuuhenkilö: Juha Valve

SL2122 Musiikkiterapeuttinen ryhmän prosessi 3, 2 ov
Oppimistavoitteet: Oppia käytännön työskentelyedellytysten perusteet. Opiskelija osallistuu kolmivuotiseen musiikkiryhmäpsykoterapiaan
Sisältö: Prosessityöskentely.
Edeltävät opinnot: Ammatillisen vuorovaikutuksen perusteet
Ajankohta: 1. - 4. jakso
Vastuuhenkilö: Juha Valve

SL2126 Aikuiset asiakasryhmänä ja musiikkiterapian teoreettismetodiset sovellukset 1, 4 ov
Oppimistavoitteet: Neurologinen jakso. Opiskelija oppii tuntemaan aikuisten neurologisia diagnooseja ja niiden hoitoa. Opiskelija tutustuu eriolaisiin aikuisten psykiatrisiin oireisiin, niiden tunnistamiseen ja hoitamiseen musiikkiterapian avulla.
Sisältö: Luennot, demonstraatiot, ryhmätyöt ja kirjalliset tehtävät
Edeltävät opinnot: Eri asiakasryhmät ja musiikkiterapian teoreettismetodiset sovellutukset 1
Ajankohta: 3. - 4. jakso
Vastuuhenkilö: Juha Valve

SL2127 Aikuiset asiakasryhmänä ja musiikkiterapian teoreettismetodiset sovellukset 2, 3 ov
Oppimistavoitteet: Psykiatrinen jakso. Opiskelija oppii tuntemaan aikuisten psykiatrisia oireita ja niiden hoitoa. Opiskelija tutustuu erilaisin aikuisten neurologisiin oireisiin, niiden tunnistamiseen ja hoitami-

seen musiikkiterapian avulla.
Sisältö: Luennot, demonstraatiot, ryhmätyöt ja kirjalliset tehtävät.
Edeltävät opinnot: Eri asiakasryhmät ja musiikkiterapian teoreettismetodiset sovellutukset 1
Ajankohta: 1. - 2. jakso
Vastuuhenkilö: Juha Valve

SL2128 Aikuiset asiakasryhmänä ja musiikkiterapian teoreettismetodiset sovellukset 3, 3 ov
Oppimistavoitteet: Demonstraatiot. Opiskelija oppii käyttämään erilaisia lähestymistapoja aikuisten musiikkiterapiassa. Demonstraatioiden esittäminen ja seuraaminen.
Sisältö:
Edeltävät opinnot: Aikuisten neurologiset ja psykiatriset jaksot
Ajankohta: 1. - 4. jakso
Vastuuhenkilö: Juha Valve

SL2129 Kvalitatiiviset ja kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät 1, 1 ov
Oppimistavoitteet: Tavoitteena on perehtyä tutkimusprosessin eri vaiheiden toteuttamiseen ja saada valmiuksia laadullisten ja tilastollisten tutkimusmenetelmien soveltamiseen omassa opinnäytetyössä
Sisältö:
Edeltävät opinnot: SS1019 ja Käyttäytymis- ja yhteiskuntatieteellisten tutkimusmenetelmien perusteet 1 ja 2
Ajankohta: ilmoitetaan myöhemmin
Vastuuhenkilö: Mia Naumanen

SL2130 Kvalitatiiviset ja kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät 2, 2 ov
Oppimistavoitteet: Oppia musiikkiterapiatutkimuksen käytäntöä. Opiskelija tutustuu musiikkiterapian erilaisiin tutkimuskäytäntöihin
Sisältö:
Edeltävät opinnot: Kvalitatiiviset ja kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät 1
Ajankohta: ilmoitetaan myöhemmin
Vastuuhenkilö: Mia Naumanen

SL4034 Aikuiset asiakasryhmänä ja musiikkiterapian teoreettismetodiset sovellukset 1, 1.5 ov
Oppimistavoitteet: Oppia käytännössä aikuisten lyhyttä yksilömusiikkiterapiatyötä (10 kertaa).
Sisältö:
Edeltävät opinnot: SL4008, SL4009 ja SL4010
Ajankohta: 1. jakso
Vastuuhenkilö: Juha Valve

SL4035 Aikuiset asiakasryhmänä ja musiikkiterapian teoreettismetodiset sovellukset 2, 2.5 ov
Oppimistavoitteet: Oppia käytännössä aikuisten lyhyttä ryhmämusiikkiterapiatyötä (20 kertaa).
Sisältö: Harjoittelu asiakassuhteessa työn- ja harjoittelunohjauksessa. Raportointi.
Edeltävät opinnot: SL4008, SL4009 ja SL4010
Ajankohta: 2. jakso
Vastuuhenkilö: Juha Valve

SL4036 Aikuiset asiakasryhmänä ja musiikkiterapian teoreettismetodiset sovellukset 3, 4 ov
Oppimistavoitteet: Oppia käytännössä pitkäkestoista musiikkiterapiatyötä (30 kertaa).
Sisältö: Harjoittelu asiakassuhteessa työn ja harjoittelunohjauksessa. Raportointi.
Edeltävät opinnot: SL 4008, SL4009 ja SL4010
Ajankohta: 1. - 4. jakso
Vastuuhenkilö: Juha Valve

SL4037 Työnohjaus 3, 2 ov
Oppimistavoitteet: Oppia tuntemaan työnohjauksen menetelmiä käytännön musiikkiterapiatyön tueksi.
Sisältö: Yksilö- tai ryhmätyönohjausprosessiin osallistuminen. Yhteistoiminnallinen oppiminen, argumentoiva keskustelu ja kirjalliset tehtävät.
Edeltävät opinnot: Ei edellytetä
Ajankohta: 1. - 4. jakso
Vastuuhenkilö: Juha Valve

SSLNS99 Kuvataideterapiaryhmä

Kirjallinen ja suullinen viestintä; ks ryhmän SSSNS99 ops

SYVENTÄVÄT OPINNOT

SL2022 Kuvataiteen syventävät opinnot, 3 ov
Oppimistavoitteet: Opiskelija kehittää valmiuksiaan kuvataiteen alueella. Opiskelija tutkii omassa kuvallisessa työskentelyssään havainnon ja elämyksen muuttumista kuvalliseksi ilmaisuksi.
Sisältö:
Edeltävät opinnot: Kuvataiteen perusopinnot 1, 2
Ajankohta: 1. - 2. Jakso
Vastuuhenkilö: Aino Peltonen

SL2076 Taiteellinen kypsyysnäyte, 3 ov
Oppimistavoitteet: Opiskelija syventää näkemystään siitä, miten henkilökohtainen teema ja kokemus muuttuvat kuvaksi.
Sisältö: Henkilökohtainen luomisprosessi yksin tai

ryhmässä. Tuotoksen esittäminen ja arviointi ammatillisen kasvun näkökulmasta.
Edeltävät opinnot: Perus- ja ammattiopinnot
Ajankohta: 2. Jakso
Vastuuhenkilö: Aino Peltonen

SL2112 Tutkimus- ja opinnäytetyöseminaari, 2 ov
Oppimistavoitteet: Opiskelija saa valmiuksia oman työnsä systemaattiseen tutkimiseen perehtymällä kuvataideterapiaprosessin analysointiin sekä tutkimusmenetelmiin.
Sisältö: Tutkimuksen kriittinen arviointi sekä tutkimusraportin kirjoittaminen.
Edeltävät opinnot:
Ajankohta: 1. - 2. Jakso
Vastuuhenkilö: Aino Peltonen

SS2031 Ammatillinen kasvu, 1 ov
Oppimistavoitteet: Tavoitteena jäsentää ammatillisen kasvun kehitysprosessia, oppia objektoimaan omia subjektiivisia kokemuksia
Sisältö: Oman ammatillisen kasvun kirjallinen analyysi koko opiskeluajalta reflektiopäiväkirjan pohjalta. Henkilökohtainen palautekeskustelu ohjaavan opettajan kanssa.
Edeltävät opinnot: Perus- ja ammattiopinnot
Ajankohta: 2. jakso
Vastuuhenkilö: Riitta DalMaso

Opinnäytetyö 10 ov

Oppimistavoitteet: Opiskelija paneutuu itsenäisesti keräämänsä tutkimusaineiston työstämiseen ja tiedon syventämiseen valitsemallaan kuvataideterapeuttista työtä koskevalla alueella.
Sisältö: Opinnäytetyön laatiminen ja sen esittäminen opinnäytetyöseminaarissa
Edeltävät opinnot: Perus- ja ammattiopinnot
Kirjallisuus: Liittyy opiskelijan opinnäytetyön aihealueeseen ja metodologiaan
Ajankohta: 1. Ja 2. Jakso
Vastuuhenkilö: Aino Peltonen